

๒๕๕๓
๒๕๕๓
๒๕๕๓

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนของอาจารย์
ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๓

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

พฤษภาคม ๒๕๕๓

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนของอาจารย์
ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

พฤษภาคม 2553

ภาคิน อังศุณิศ. (2553). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. ปรินญานินพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม:
อาจารย์ ดร. สุภาพร ธนะชานันท์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อ้อมเดือน สดมนัน.

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบลักษณะทางสถานการณั ลักษณะทางจิตเดิม ลักษณะทางจิตตามสถานการณั และการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย จำแนกตามลักษณะชีวสังคม 2) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางสถานการณั และลักษณะทางจิตเดิมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย จำแนกตามลักษณะชีวสังคม และ 3) เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายของปัจจัยลักษณะทางสถานการณั ลักษณะทางจิตเดิม และลักษณะทางจิตตามสถานการณัที่มีต่อการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยจำแนกตามลักษณะชีวสังคม กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในภาคเรียนที่2 ปีการศึกษา2552 จำนวน 300 คน

ตัวแปรกำหนดขึ้นโดยอาศัยกรอบแนวคิดการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ 1) ลักษณะทางสถานการณั มี2 ตัวแปร ได้แก่ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน และ บรรยากาศในองค์กร 2) ลักษณะทางจิตเดิม 4 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่ออำนาจภายในตน และสุขภาพจิต 3) ลักษณะทางจิตตามสถานการณั 2 ตัวแปร คือ เจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) ลักษณะทางชีวสังคม 3 ตัวแปร คือ เพศ ระยะเวลาในการทำงาน และ สถานที่ทำงาน ส่วนตัวแปรตาม คือ การปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ 12 ตัวแปร เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ 1) สถิติพื้นฐาน (ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน) 2) การทดสอบความแตกต่างด้วยการทดสอบแบบที (T-test) 3) การวิเคราะห์ความแปรปรวน(One-Way ANOVA ,Two-Way ANOVA) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ (Scheffé's method) และ4)การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis)

พบผลการวิจัยที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้

ประการแรก อาจารย์ที่มีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาก คืออาจารย์ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีความเชื่ออำนาจภายในตนสูง มีสุขภาพจิตดีมาก มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาก มีการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาก และได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมาก

ประการที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรต่าง ๆ ตามลักษณะทางจิตสังคม 2.1) จำแนกตามเพศ พบว่า ตัวแปรที่อาจารย์เพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเพศชาย ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิต เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนตัวแปรที่อาจารย์เพศชายมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเพศหญิงมีเพียงตัวแปรเดียว คือ บรรยากาศในองค์กร 2.2) จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน พบว่า กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมากมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนและการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่าอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย และ 2.3) จำแนกตามสถานที่ทำงานของอาจารย์ พบว่า กลุ่มอาจารย์ที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน มีบรรยากาศในการทำงาน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิต และ เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ประการที่ 3 ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานกับลักษณะทางจิตเดิม (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่ออำนาจภายในตน และ สุขภาพจิต) ที่มีต่อการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบในกลุ่มรวมระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานกับลักษณะทางจิตเดิม ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจภายในตน และ สุขภาพจิต โดยอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาก

ประการที่ 4 ตัวทำนายในกลุ่มลักษณะทางสถานการณ์ ลักษณะทางจิตเดิม และลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ รวม 8 ตัวแปร สามารถร่วมกันทำนาย การปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้ร้อยละ 58.7 โดยการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน สามารถทำนายได้เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตามลำดับ

PSYCHO-SOCIAL FACTORS CORRELATED TO INSTRUCTORS' BEHAVIOR AS
A PRINCIPLE OF THE SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science Degree in Applied Behavioral Science Research
at Srinakharinwirot University

May 2010

Phakin Angsunit. (2010). *Psycho-Social Factors Correlated to Instructors' Behavior as a Principle of the Sufficiency Economy Philosophy*. Master thesis, M.S.

(Applied Behavioral Science Research). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr. Supaporn Thanachanun. Asst. Prof. Omduen Sodmanee.

The purposes of this study were (1) compare situational ,psychological, psychological-situational characteristics, and Instructors' behavior according to a principle of the sufficiency economy philosophy as to biosocial characteristics, (2) investigate interaction between situational and psychological characteristics related to Instructors' behavior according to a principle of the sufficiency economy philosophy as to biosocial characteristics, and (3) to examine predictive power of situational ,psychological, and psychological-situational factors affecting to Instructors' behavior in the whole group and sub-group. The subjects comprised 300 Instructors at Rajamangala University of Technology Phra Nakorn during the 2nd semester of 2009 academic year.

Interactionism Model was applied for factor composing which divided into 4 aspects, 1) situational characteristics with 2 factors as work socialization and organizational climate, 2) psychological characteristics with 4 factors as achievement motive, future orientation and self - control, locus of control, and mental health, 3) psychological-situational characteristics with 2 factors as attitude toward behavior according to a principle of the sufficiency economy philosophy and self-ability perception according to a principle of the sufficiency economy philosophy, and 4) biosocial characteristics with 3 factors as gender, working duration, and work place, whereas Instructors' behavior as a principle of the sufficiency economy philosophy was the dependent factor. Questionnaire was administered and then data were analyzed and presented by percentage, mean, standard deviation, One -Way ANOVA, Two-Way ANOVA, **Scheffé's method**, Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results revealed as follows:

1. Instructors with high behavior as a principle of the sufficiency economy philosophy were Instructors with high achievement motive, future orientation and self - control, locus of control, mental health, positive attitude toward behavior as a principle of the sufficiency economy philosophy, self-ability perception according to a principle of the sufficiency economy philosophy and high work socialization.

2. When compared factors according to biosocial factors, it was found that 2.1) female gained higher than male on achievement motive, future orientation and self - control, mental health, positive attitude toward behavior as a principle of the sufficiency economy philosophy, self-ability perception according to a principle of the sufficiency economy philosophy, and behavior as a principle of the sufficiency economy philosophy whereas male gained higher than female on organizational climate, 2.2) Instructors with more working duration gained higher than those with lower working duration on future orientation self - control and self-ability perception according to a principle of the sufficiency economy philosophy, and 2.3) Instructors in different types of workplace were significant differences at .01 level on organizational climate, achievement motive, future orientation and self - control, mental health, and positive attitude toward behavior as a principle of the sufficiency economy philosophy.

3. In case of the interaction between work socialization and psychological characteristics was found that there was interaction among the whole group between work socialization and psychological characteristics, such as achievement motive, locus of control, and mental health which meant that Instructors with high work socialization and achievement motive was one who gained more behavior as a principle of the sufficiency economy philosophy.

4. All 8 factors of predictor in situational ,psychological, and psychological-situational characteristics could predict Instructors' behavior as a principle of the sufficiency economy philosophy (58.7%) which included work socialization, self-ability perception according to a principle of the sufficiency economy philosophy, and achievement motive, respectively.

ปริญญาานิพนธ์

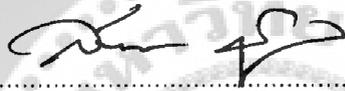
เรื่อง

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ของ

ภาคิน อังศุณิศ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

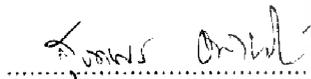
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สันติวัฒนกุล)

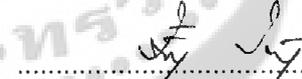
วันที่ ๒๗ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

คณะกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์

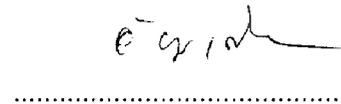
คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

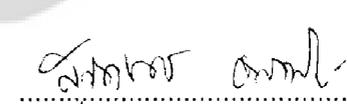
(อาจารย์ ดร. สุภาพร ณะชานันท์)

.....ประธาน

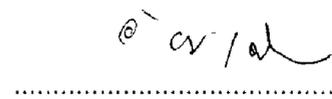
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา)

.....กรรมการ

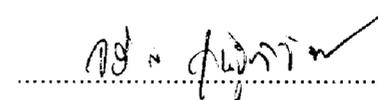
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อ้อมเดือน สดมณี)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. สุภาพร ณะชานันท์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อ้อมเดือน สดมณี)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. จรัส อุ่นจิตติวัฒน์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจากอาจารย์ ดร. สุภาพร ณะชานันท์ ประธานที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อ้อมเดือน สดมณี กรรมการที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอย่างมากในการให้ความรู้ คำแนะนำ ในการทำปริญญาานิพนธ์นี้

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา ประธานกรรมการ และ ดร. จรัล อุ่นฐิติวัฒน์ ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ที่กรุณาสละเวลามาเป็นกรรมการสอบปากเปล่า พร้อมทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้อย่างมาก

ขอขอบคุณ อาจารย์ ดร. นริศรา พึ่งโพธิ์สภ และ ดร. สุวิภากร จันประเสริฐ ที่กรุณาช่วยตรวจทานและให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องสำหรับงานวิจัยครั้งนี้

ภาคิน อังศุณิศ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
การปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	6
แนวคิดการวิเคราะห์สาเหตุของการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	23
ลักษณะทางจิตเดิม.....	26
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	28
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน.....	30
ความเชื่ออำนาจภายในตน.....	33
สุขภาพจิต.....	35
ลักษณะทางจิตตามสถานการณ์.....	37
เจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	37
การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	43
ลักษณะทางสถานการณ์.....	48
การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน.....	48
บรรยากาศในองค์กร.....	52
ลักษณะชีวิสังคม.....	54
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	56
นิยามเชิงปฏิบัติการ.....	58
สมมติฐานการวิจัย.....	61

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	62
3	62
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	63
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	64
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	73
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
4	75
4	75
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติพื้นฐาน.....	76
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตาม แนว เศรษฐกิจพอเพียงจำแนกตามคะแนนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำของ ตัวแปรอิสระ.....	77
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวแปรต่างๆในการวิจัยจำแนก ตามลักษณะ ทางชีวสังคม.....	79
ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตาม แนว เศรษฐกิจ พอเพียงที่มีการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและ ลักษณะทาง จิตเดิมแตกต่างกัน.....	85
ตอนที่ 5 ปริมาณการทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณ์ กลุ่มลักษณะทางจิตเดิม และ กลุ่มลักษณะ ทางจิตตามสถานการณ์.....	90
5	143
5	143
การสรุปและอภิปรายผล.....	143
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	152
ข้อเสนอแนะ.....	152

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	155
ภาคผนวก.....	165
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	186

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงประชากรและตัวอย่างของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามศูนย์การศึกษา คณะ เพศ.....	63
2 แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง.....	76
3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัย ของตัวแปรที่ศึกษา.....	77
4 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วย สถิติทดสอบที (t-test) ของตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณื กลุ่มลักษณะทาง จิตเดิม กลุ่มลักษณะทางจิตตามสถานการณื จำแนกตามคะแนนกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ....	78
5 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วย สถิติทดสอบที (t-test) ของตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณื กลุ่มลักษณะทาง จิตเดิมกลุ่มลักษณะทางจิตตามสถานการณื จำแนกตามเพศ.....	79
6 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบที (T-test) ของตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณื กลุ่มลักษณะทางจิตเดิม กลุ่มลักษณะทางจิตตามสถานการณื และการปฏิบัติตน ของอาจารย์ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน	80
7 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วย สถิติทดสอบเอฟ (F-test) ของตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณื กลุ่มลักษณะ ทางจิตเดิม กลุ่มลักษณะทางจิตตามสถานการณื จำแนกตามศูนย์การศึกษา.....	81
8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนบรรยากาศในองค์กร จำแนกตามศูนย์ด้วยวิธี เซฟเฟ้(Scheffe').....	82
9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำแนกตามศูนย์ด้วยวิธี เซฟเฟ้(Scheffe').....	83
10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน จำแนกตาม ศูนย์ด้วยวิธีเซฟเฟ้(Scheffe').....	83
11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนสุขภาพจิต จำแนกตามศูนย์ด้วย วิธีเซฟเฟ้(Scheffe').....	84
12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามศูนย์ด้วยวิธีเซฟเฟ้ (Scheffe').....	84

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของเจตคติต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่แตกต่างกัน.....	85
14 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่แตกต่างกัน.....	86
15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มย่อย กลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ.....	87
16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของเจตคติต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองที่แตกต่างกัน.....	89
17 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองที่แตกต่างกัน.....	90
18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของเจตคติต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีความเชื่ออำนาจภายในตนเองที่แตกต่างกัน.....	91
19 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีความเชื่ออำนาจภายในตนเองที่แตกต่างกัน.....	92
20 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีความเชื่ออำนาจภายในตนเองในกลุ่มย่อย กลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพณิชยการพระนคร.....	93

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีสุขภาพจิตที่แตกต่างกัน.....	94
22 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณา ตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีสุขภาพจิตที่แตกต่างกัน.....	95
23 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิตในกลุ่มย่อย กลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชย์การพระนคร.....	96
24 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่แตกต่างกัน.....	97
25 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่แตกต่างกัน.....	98
26 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองที่แตกต่างกัน.....	99
27 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองที่แตกต่างกัน.....	100
28 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีความเชื่ออำนาจภายในตนเองที่แตกต่างกัน.....	101

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
29 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีความเชื่ออำนาจภายในตนที่แตกต่างกัน.....	102
30 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนในกลุ่มรวม.....	103
31 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่อ อำนาจภายในตนในกลุ่มย่อย คือกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย.....	104
32 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีสุขภาพจิตที่แตกต่างกัน.....	105
33 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีสุขภาพจิตที่แตกต่างกัน.....	106
3 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่แตกต่างกัน.....	107
35 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่แตกต่างกัน.....	108
36 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มรวม.....	109

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
37 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์พณิชยการพระนคร....	110
38 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มอาจารย์เพศชาย.....	111
39 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย....	112
40 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองที่แตกต่างกัน.....	113
41 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนเองที่แตกต่างกัน.....	114
42 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสัมฤทธิ์ความเชื่ออำนาจภายในตนในกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย.....	115
43 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีความเชื่ออำนาจภายในตนที่แตกต่างกัน.....	116
44 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีความเชื่ออำนาจภายในตนที่แตกต่างกัน.....	117

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
45 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนในกลุ่มรวม.....	118
46 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนในอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์พณิชยการพระนคร.....	119
47 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนในกลุ่มอาจารย์พิเศษ.....	120
48 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนในกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย.....	121
49 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิตที่แตกต่างกัน.....	123
50 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีสุขภาพจิตที่แตกต่างกัน.....	123
51 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิตในกลุ่มรวม.....	124
52 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิต ในกลุ่มอาจารย์พิเศษ.....	125

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
53 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิตในกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย.....	126
54 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิตในกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพณิชยการพระนคร.....	128
55 เปรียบเทียบปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด (กลุ่มลักษณะทางสถานการณื กลุ่มลักษณะทางจิตเดิมและกลุ่มลักษณะทางสถานการณื ร่วมกับกลุ่มลักษณะทางจิตเดิม) ของตัวถูกทำนาย คือ เจตคติต่อการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	130
56 เปรียบเทียบปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด (กลุ่มลักษณะทางสถานการณื กลุ่มลักษณะทางจิตเดิม และกลุ่มลักษณะทางสถานการณื ร่วมกับกลุ่มลักษณะทางจิตเดิม) ของตัวถูกทำนาย คือ การรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	133
57 เปรียบเทียบปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด (กลุ่มลักษณะทางสถานการณื กลุ่มลักษณะทางจิตเดิม และกลุ่มลักษณะทางสถานการณื ร่วมกับกลุ่มลักษณะทางจิตเดิม) ของตัวถูกทำนาย คือ การปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	136
58 เปรียบเทียบปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด (กลุ่มลักษณะทางสถานการณื ร่วมกับกลุ่มลักษณะทางจิตเดิม กลุ่มลักษณะทางจิตตามสถานการณื และทั้ง 3 กลุ่มร่วมกันทำนาย)ของตัวถูกทำนาย คือ การปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	139

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม(Interactionism Model)	25
2 ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรมของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน.....	28
3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	57
4 ค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มย่อยอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาเทคโนโลยี.....	88
5 ค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนในกลุ่มย่อยอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร.....	94
6 ค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิตในกลุ่มย่อยอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร.....	97
7 ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถในตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนในกลุ่มรวม.....	103
8 ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถในตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนในกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย.....	104
9 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มรวม.....	109
10 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มย่อยอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร.....	110
11 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มอาจารย์เพศชาย.....	111

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
12 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่ม อาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อยนคร.....	112
13 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่ม อาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อยนคร.....	115
14 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตน ในกลุ่มรวม.....	118
15 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณา ตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนในกลุ่มย่อย อาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชย์การพระนครนคร.....	119
16 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณา ตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนในกลุ่ม อาจารย์พิเศษหญิง.....	121
17 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณา ตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนในกลุ่ม อาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย.....	122
18 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณา ตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิตในกลุ่มรวม.....	125
19 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณา ตาม การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิตในกลุ่มอาจารย์พิเศษหญิง.....	126
20 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณา ตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิตในกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลา ในการทำงานน้อย.....	127

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
21 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิตในกลุ่มอาจารย์ที่ ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร.....	128
22 ปริมาณการทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดย ใช้กลุ่มตัวแปรลักษณะทางสถานการณ์ กลุ่มตัวแปรลักษณะทางจิตเดิม และกลุ่ม ลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ร่วมทำนายนคร.....	150

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ครูอาจารย์เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ในสังคมยุคใหม่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 อ้างอิง มาตรา 52 จึงกำหนดให้มีการส่งเสริมกระบวนการผลิต การพัฒนาครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสม ให้มีการเตรียมบุคลากรและพัฒนาบุคลากรเป็นประจำ ซึ่งการพัฒนาครูอาจารย์นั้นถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะครูอาจารย์ถือได้ว่าเป็นทรัพยากรบุคคลของชาติ เป็นผู้วางรากฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่เยาวชนของชาติ ซึ่งจะเจริญเติบโตเป็นกำลังสำคัญของประเทศในอนาคต การพัฒนาครูอาจารย์ให้มีคุณภาพจึงเปรียบเสมือนการสร้างทรัพยากรที่มีคุณค่าให้แก่ชาติบ้านเมือง อาจกล่าวได้ว่า ครูอาจารย์มีบทบาทต่อการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาคนอย่างมาก การพัฒนาครูอาจารย์ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และให้เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตแก่นักเรียนเป็นสิ่งที่จำเป็น ครูอาจารย์จะต้องเป็นผู้ที่มีการพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ ซึ่งจะส่งผลให้สถานศึกษามีความเจริญก้าวหน้า และบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ (ภิญโญ สารธ. 2537: 16)

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นสิ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 25 ปี เพื่อให้สามารถแก้ไขวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยเริ่มจากตัวบุคคล เศรษฐกิจพอเพียงระดับบุคคล คือ มีความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างไม่เดือดร้อน มีความเป็นอยู่อย่างประมาณตนตามอัตภาพ และไม่หลงไหลไปตามกระแสของวัตถุนิยม มีอิสรภาพ เสรีภาพ ไม่พัวพันการอยู่กับสิ่งใด หันมายึดทางสายกลางในการดำรงชีวิต เมื่อบุคคลปฏิบัติได้ดังนี้ ก็จะทำให้เศรษฐกิจพอเพียงระดับครอบครัวเกิดขึ้น คือ เป็นลักษณะครอบครัวที่พอมีพอกินไม่ฟุ้งเฟ้อและไม่ฝืดเคืองนัก สิ่งก็ตามมาก็ทำให้เศรษฐกิจในระดับชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้ เรียกว่า เป็นเศรษฐกิจพอเพียงระดับชุมชน ส่งผลให้ประเทศชาติเจริญและพัฒนาขึ้น ฉะนั้นเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นพื้นฐานของความมั่นคงในการดำรงชีวิต ส่งผลให้สามารถให้หลักการพึ่งตนเองได้ (คณะอนุกรรมการการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. 2547)

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาที่เป็นองค์การบริหารงานองค์การหนึ่ง ที่ตั้งขึ้นด้วยจุดประสงค์ที่จะช่วยจัดการศึกษาให้กับประชาชน คุณภาพของการศึกษาจะสูงหรือต่ำเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับคุณสมบัติและพฤติกรรมของบุคคลที่ทำหน้าที่อยู่ในสถานศึกษาว่ามีคุณสมบัติและ

พฤติกรรมที่พึงประสงค์เหมาะสมเพียงใด บุคคลในสถานศึกษาที่เป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษาปฏิบัติภารกิจสู่เป้าหมายได้และเป็นแบบอย่างกับนักศึกษาคือ อาจารย์ ดังนั้นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนจึงอยู่ที่อาจารย์ ซึ่งอาจารย์จะต้องสามารถน้อมนำ ต้องเข้าใจหลักปรัชญาต่าง ๆ ในการจัดการศึกษา เพื่อที่จะได้ชี้แนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องพัฒนางานและพัฒนาคนไปพร้อม ๆ กัน แต่เนื่องจากสภาพสังคมปัจจุบัน อาจารย์ผู้ซึ่งถ่ายทอดความรู้ให้กับนักศึกษาโดยตรงนั้น ต้องเผชิญกับสภาพปัญหาต่าง ๆ ทั้งปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาการทำงาน ปัญหาการดำรงชีวิต ปัญหาเรื่องหนี้สิน ทำให้คุณภาพชีวิตของอาจารย์เปลี่ยนไป ซึ่งจะส่งผลทางด้านลบกับการเรียนการสอน และคุณภาพของนักศึกษาตามมา ฉะนั้นแนวทางแก้ไขจึงควรเริ่มต้นที่การพัฒนาครูอาจารย์ เพื่อให้ครูอาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตให้กับนักศึกษา และมีคุณภาพชีวิตที่ดีและพร้อมที่จะปรับสภาพชีวิตให้อยู่รอดและเป็นสุขต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติตน เพื่อให้ชีวิตการทำงานและจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ (ศิริพร ศีตีสาร. 2551: 5)

แนวคิดที่กล่าวถึงพฤติกรรมการทำงานของอาจารย์ และข้อปฏิบัติของอาจารย์ ในลักษณะการอธิบายสาเหตุของพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งสามารถศึกษาจากสาเหตุ 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ สาเหตุภายนอกตัวมนุษย์ เช่น สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม เป็นต้น และสาเหตุภายในตัวมนุษย์ ได้แก่ ลักษณะทางจิตใจของมนุษย์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2523 ก.: 80) ประกอบกับรายงานการวิจัยของงามตา วนินทวนนท์ (2536: 8-9) ได้กล่าวถึง รูปแบบการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์รูปแบบหนึ่งจากรูปแบบ ซึ่งมีความสำคัญและนำไปพัฒนาพฤติกรรมได้คือ รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เน้นความสำคัญของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสถานการณ์ โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางจิตใจของบุคคลกับสถานการณ์ที่เขาประสบอยู่นั้น เป็นแหล่งริเริ่มและกำหนดพฤติกรรมของบุคคล นอกจากนี้รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2541; อ้างอิงจาก Eudeler; & Magnusson, 1977; Tell; & Burnett. 2003) ได้แสดงถึงพฤติกรรมการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ โดยเสนอว่า พฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์เกิดจากสาเหตุที่สำคัญอย่างน้อย 4 ประการ คือ 1) สาเหตุทางสถานการณ์ เป็นสาเหตุที่อยู่ภายนอกตัวบุคคลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล เช่น การถ่ายทอดทางสังคม และบรรยากาศการทำงาน เป็นต้น 2) สาเหตุทางจิตลักษณะเดิม เป็นสาเหตุทางจิตใจภายในตัวบุคคลที่ติดตัวมาแต่ดั้งเดิม ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล เช่น สุขภาพจิต 3) สาเหตุร่วมระหว่างจิตลักษณะเดิมกับสถานการณ์ที่เรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบเชิงกลไก (Mechanical interaction) โดยมีตัวแปรทางจิตลักษณะเดิมกับตัวแปรทางสถานการณ์ที่ส่งผลต่อปฏิบัติตนของบุคคลในที่ทำงาน 4) สาเหตุทางจิต

ลักษณะตามสถานการณ์ หรือที่เรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบในตัว (Organismic interaction) เป็นผลมาจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิมของบุคคลกับสถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ทำให้เกิดจิตลักษณะตามสถานการณ์ เช่น ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรม ส่วนพฤติกรรมของครูและอาจารย์ที่ปรากฏให้เห็นเด่นชัดก็คือพฤติกรรมของครูและอาจารย์ในที่ทำงาน และครูอาจารย์เป็นข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก็ควรน้อมนำหลักปรัชญาในการดำเนินชีวิตหรือหลักการทำงานมาประยุกต์ใช้ ซึ่งทางคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (2550: 35-37) ได้จัดพิมพ์เผยแพร่แนวทางการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเศรษฐกิจพอเพียงระดับบุคคลที่สามารถทำให้การดำเนินชีวิตของครูและอาจารย์ปราศจากปัญหาต่างๆในชีวิตทำงานได้

จากหลักการพัฒนาที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าก่อนจะพัฒนางานก็จำเป็นต้องทราบสาเหตุ และทิศทางของการพัฒนา ฉะนั้น การพัฒนาการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงก็จำเป็นต้องทราบสาเหตุและทิศทางของการพัฒนาซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา โดยผู้วิจัยใช้สาเหตุด้านต่าง ๆ ตามแนวคิดรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ประกอบทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมของดวงเดือน พันธุมนาวิน ในส่วนของสาเหตุของจิตลักษณะที่สัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับการการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในที่ทำงาน เพื่อนำผลของการวิจัยใช้เป็นแนวทางการพัฒนาของอาจารย์ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะทางสถานการณ์ ลักษณะทางจิตเดิม ลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ และการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย จำแนกตามลักษณะชีวิตสังคม
2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางสถานการณ์ และลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย จำแนกตามลักษณะชีวิตสังคม
3. เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กลุ่มลักษณะทางสถานการณ์ ลักษณะทางจิตเดิมและลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยจำแนกตามลักษณะชีวิตสังคม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลของการวิจัยนี้ทำให้ทราบว่ามี่ปัจจัยทางจิตสังคม ปัจจัยใดบ้างที่มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสถานศึกษาด้านสังกัดได้นำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นอาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กรุงเทพมหานคร จำนวน 9 คณะ แบ่งเป็น 3 ศูนย์การศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 514 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นอาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กรุงเทพมหานคร จำนวน 9 คณะ แบ่งเป็น 3 ศูนย์การศึกษา เป็นจำนวนทั้งสิ้น 350 คนโดยสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ใช้คณะเป็นชั้น(strata) และอาจารย์เป็นหน่วยสุ่ม(unit)โดยคำนึงถึงสัดส่วนของเพศ

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ

2.1. ลักษณะทางจิตเดิม

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
2. ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน
3. ความเชื่ออำนาจภายในตน
4. สุขภาพจิต

2.2. ลักษณะทางจิตตามสถานการณ์

1. เจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. การรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.3. ลักษณะทางสถานการณ์ ได้แก่

1. การถ่ายถอดทางสังคมในการทำงาน
2. บรรยากาศในองค์กร

2.4 ลักษณะทางชีวสังคม ได้แก่

1. เพศ
2. ระยะเวลาในการทำงาน
3. สถานที่ทำงาน

ด้านตัวแปรตาม

การปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. อาจารย์ หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติการสอนในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552
2. ระยะเวลาในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการรับราชการของอาจารย์ตั้งแต่เริ่มบรรจุหรือเข้าทำงานในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
3. สถานที่ทำงาน หมายถึง พื้นที่ที่ตั้งของคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครซึ่งมี 3 ศูนย์การศึกษา ดังนี้
 - 3.1 ศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ ประกอบด้วย
 - 3.1.1 คณะวิศวกรรมศาสตร์
 - 3.1.2 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 - 3.2 ศูนย์การศึกษาเทเวศร์ ประกอบด้วย
 - 3.2.1 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 - 3.2.2 คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
 - 3.2.3 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
 - 3.2.4 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ
 - 3.3 ศูนย์การศึกษาพานิชยกรรมพระนคร ประกอบด้วย
 - 3.3.1 คณะบริหารธุรกิจ
 - 3.3.2 คณะศิลปศาสตร์
 - 3.3.3 คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยจัดเสนอเอกสารตามลำดับดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. แนวคิดการวิเคราะห์สาเหตุของการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. ลักษณะทางจิตลักษณะเดิมกับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
4. ลักษณะทางจิตตามสถานการณ์กับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
5. ลักษณะทางสถานการณ์กับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
6. ลักษณะทางชีวสังคม กับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.1.1 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (2550) ได้มีการประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำริที่พระราชทานในโอกาสต่าง ๆ รวมทั้ง พระราชดำรัสอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปเผยแพร่เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2542 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไปมีดังนี้

เศรษฐกิจแบบพอเพียง เป็นปรัชญาที่ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุก ระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไป โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจไปในทางสายกลาง เพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ คำว่า ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะครูอาจารย์ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ

สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2550: 6-7)

1.1.2 ความหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สุเมธ ตันติเวชกุล (2542) ได้กล่าวถึงว่าเป็นเศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเองได้ให้มีความพอเพียงกับตัวเองอยู่โดยไม่ต้องเดือดร้อน ซึ่งสร้างพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจของตนเองให้ดีเสียก่อน คือสามารถให้ตนเองอยู่ได้อย่างพออยู่พอกินได้ มุ่งที่จะสร้างความเจริญ ยกเศรษฐกิจให้เจริญแต่เพียงอย่างเดียว เพราะผู้มีความสามารถมีอาชีพและฐานะที่พอเพียงตนเองได้ ก็ย่อมสร้างความเจริญก้าวหน้าและฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นไปตามลำดับอย่างมั่นคงถาวรตลอดไป ซึ่งหมายรวมถึงความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดเพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยต่าง ๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ

เศรษฐกิจพอเพียงในมุมมองของ ชวลิต ขวัญเมือง (2542) หมายถึง ความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศหรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิด เพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยต่าง ๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ

ประเวศ วะสี (2541) กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง พอเพียงสำหรับทุกคน มีธรรมชาติพอเพียง มีความรักพอเพียง มีปัญญาพอเพียง เมื่อทุกอย่างพอเพียงก็เกิดความสมดุล จะเรียกว่า เศรษฐกิจสมดุลก็ได้ เมื่อสมดุลเป็นปกติ สบายใจไม่เจ็บไข้ ไม่วิฤติ เศรษฐกิจพื้นฐานกับเศรษฐกิจชุมชนล้วนมุ่งไปสู่เศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนั้นได้อธิบาย เศรษฐกิจพอเพียง เศรษฐกิจพื้นฐาน และเศรษฐกิจชุมชนว่า ถ้าสังคมไทยทำความเข้าใจเศรษฐกิจพื้นฐานได้อย่างทั่วถึง เราก็จะสามารถจัดความยากจนของคนทั้งประเทศ ไปพร้อมกับสร้างฐานะทางสังคมและธรรมชาติแวดล้อมให้ฟื้นฟูบูรณะเพิ่มพูนขึ้นเต็มประเทศ ความขัดแย้งที่พื้นฐาน ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม จะส่งผลให้การพัฒนาเศรษฐกิจในระดับบนมั่นคงและยั่งยืน เศรษฐกิจพื้นฐาน เศรษฐกิจชุมชน หรือเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสถึงเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2540 มีความหมายคล้ายคลึงกันหรือเหมือนกัน

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความพอมีพอกิน ยึดหลักสายกลาง ไม่ฟุ้งเฟ้อไม่ใช้จ่ายจู้จี้ มีความขยันเพื่อให้เป็นไปตามสิ่งที่คาดหวังโดยไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน

1.1.3 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินชีวิต

จากเอกสารเผยแพร่ของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ก.ป.ร) (2550) กล่าวไว้ว่า

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

1.1.4 หลักการพิจารณาแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และ คุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีหลักการพิจารณาอยู่ 5 ส่วน (คณะกรรมการการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, 2552: 2 ออนไลน์) ดังนี้

1. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

2. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

3. คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ พร้อม ๆ กัน ดังนี้

1) ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

2) ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

4. เงื่อนไข การตัดสินใจ และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัย ทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

1) เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบ ด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

2) เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

5. แนวทางปฏิบัติ และผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมา ประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

อย่างที่กล่าวมาในหัวข้อปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินชีวิตว่า เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับ ชุมชน จนถึงระดับรัฐ ซึ่งจะให้คำจำกัดความในหัวข้อต่อไปนี้

1.1.5 ระดับของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียงระดับบุคคล หมายถึง ความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างไม่เดือดร้อน ความเป็นอยู่อย่างประมาทตามอัตภาพ และที่สำคัญไม่หลงไหลไปตามกระแสของวัตถุนิยม มี อิศรภาพ เสรีภาพ ไม่พัวพันการอยู่กับสิ่งใด หันมียึดทางสายกลางในการดำรงชีวิต เมื่อเริ่มจาก ตนเองได้แล้ว ก็ขยายผลไปสู่ครอบครัว เศรษฐกิจพอเพียงระดับครอบครัว คือ การพอมีพอกินไม่ ฟุ่มเฟือยและไม่ฝืดเคืองนัก ส่วนเศรษฐกิจพอเพียงในระดับชุมชนคือ การที่ชุมชนมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้ ประชาชนมีการรวมกลุ่มทางด้านเศรษฐกิจ เป็นกลุ่มสังจจะ กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่ม อาชีพต่าง ๆ มีการพัฒนาชุมชนอย่างสมดุลและผสมผสานทั้งด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านจิตใจ นอกจากนั้น ยังต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งเสริมอาชีพหลัก อาชีพรอง อาชีพเสริม ลด รายจ่ายให้น้อยลง ซึ่งทำได้โดยการลด ละ เลิก อบรมมุขต่าง ๆ นอกจากนั้น การให้ความรู้สร้าง จิตสำนึก รู้ตระหนักและปฏิบัติตามวิถีชีวิตที่พอเพียง เรียบง่าย ประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย ยึดทางสาย กลาง รู้จักพอ พอดี พอประมาณ พอใจ มีความเมตตา เอื้ออาทรต่อกัน ร่วมมือและช่วยเหลือกัน และกัน ไม่เบียดเบียนกัน ไม่มุ่งทำร้ายกัน ประกอบสัมมาชีพด้วยความขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์สุจริต ใฝ่หาความรู้เพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ไม่ตกเป็นทาสอบายมุข วัตถุนิยมและบริโภคนิยม ถ้า

ประชาชนในชาติสามารถทำตามแนวทางที่ให้ไว้ก็จะสามารถหลุดพ้นจากความยากจนได้ เมื่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน สามารถหลุดพ้นจากความยากจน พึ่งตนเองได้ สิ่งที่มาคือประเทศชาติเจริญ และพัฒนาขึ้น เศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นพื้นฐานของความมั่นคงในการดำรงชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (2550: 35-37) ได้ดำเนินการโดยจัดตั้งคณะกรรมการทำงานเกี่ยวกับการสังเคราะห์และเผยแพร่ แนวทางการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีดังนี้

1. ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้านลดละความฟุ้งเฟ้อในการดำรงชีพอย่างจริงจัง ดังกระแสพระราชดำรัส ความตอนหนึ่งว่า **“...ความเป็นอยู่ที่ไม่ต้องฟุ้งเฟ้อ ต้องประหยัดไปในทางที่ถูกต้อง...”**

2. ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้องสุจริตแม้จะตกอยู่ในภาวะขาดแคลนในการดำรงชีพก็ตาม ดังกระแสพระราชดำรัส ความตอนหนึ่งว่า **“...ความเจริญของคนทั้งหลาย ย่อมเกิดจากการประพฤติชอบและการหาเลี้ยงชีพชอบเป็นหลักสำคัญ...”**

3. ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันในทางค้าขายประกอบอาชีพแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรงเช่นในอดีต ดังกระแสพระราชดำรัส ความตอนหนึ่งว่า **“...ความสุขความเจริญอันแท้จริงนั้น หมายถึง ความสุขความเจริญที่บุคคลแสวงหาได้ด้วยความเป็นธรรม ทั้งในเจตนาและการกระทำ ไม่ใช่ได้มาด้วยความบังเอิญ หรือด้วยการแก่งแย่งเบียดบังมาจากผู้อื่น...”**

4. ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยาก โดยต้องขวนขวายใฝ่หาความรู้ให้เกิดมีรายได้เพิ่มพูนขึ้น จนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญ ดังกระแสพระราชดำรัสตอนหนึ่ง ที่ให้ความหมายชัดเจนว่า **“...การที่ต้องการให้ทุกคนพยายามที่จะหาความรู้และสร้างตนเองให้มั่นคงนี้ เพื่อตนเอง เพื่อที่จะให้ตัวเองมีความเป็นอยู่ที่ก้าวหน้า ที่มีความสุข พอมีพอกินเป็นขั้นหนึ่งและขั้นต่อไปก็คือ ให้มีเกียรติว่ายืนได้ด้วยตัวเอง...”**

5. ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่วให้หมดสิ้นไป ทั้งนี้ด้วยสังคมไทยที่ล่มสลายเพราะยังมีบุคคลจำนวนมิใช่น้อยที่ดำเนินการโดยปราศจากความละอาย ดังกระแสพระราชดำรัส ความตอนหนึ่งว่า **“...พยายามไม่ก่อความชั่วให้เป็นเครื่องทำลายตัว ทำลายผู้อื่น พยายามลด พยายามลดความชั่วที่ตัวเองมีอยู่ พยายามก่อความดีให้แก่ตัวอยู่เสมอ พยายามรักษาและเพิ่มพูนความดีที่มีอยู่ให้่องงามสมบูรณ์ขึ้น ...”**

จากแนวการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ข้อข้างต้น จะเห็นว่าเป็นการปฏิบัติตนอย่างง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนที่สอดคล้องกับการปฏิบัติตนในอาชีพของครูอาจารย์ และเพื่อให้เหมาะสมกับอาชีพของครูอาจารย์ จึงปรับบางข้อให้สอดคล้อง ได้แก่ ข้อ 3 ที่กล่าวว่า “ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันในทางค้าขายประกอบอาชีพแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรง” เป็น “ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันและต่อสู้กันอย่างรุนแรง”

ฉะนั้นการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับครูอาจารย์ ซึ่งมี 5 ประการ คือ

1. ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือยในการใช้ชีวิต
 2. ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริต
 3. ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันและต่อสู้กันอย่างรุนแรง
 4. ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยาก ด้วยการขวนขวายใฝ่หาความรู้ให้มีรายได้เพิ่มพูนขึ้น จนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญ
 5. ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่ว ประพฤติตนตามหลักศาสนา
- ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติตนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 การปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: ความหมายและการวัด

1.2.1 ความหมายการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับบุคคล โดยพิจารณาเป็นรายข้อ ดังนี้

1) ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือยในการใช้ชีวิต

จากกระแสพระราชดำรัส ความตอนหนึ่งว่า “...ความเป็นอยู่ที่ไม่ต้องฟุ้งเฟ้อ ต้องประหยัดไปในทางที่ถูกต้อง...” คือพิจารณาพฤติกรรมการประหยัด มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมการประหยัด ดังนี้

กิ่งอ้อ มะลินิล (2552: 12) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้สรุปกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไว้ว่า คือการกระทำที่บุคคลแสดงออกถึงความระมัดระวัง ความรอบครอบ การพึ่งตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ การใช้จ่ายแค่พอควรแก่ฐานะให้ทุกสิ่งทุกอย่างให้คุ้มค่า การรู้จักออม การรู้จักบริโภคสินค้าเท่าที่จำเป็น และลดการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยเพื่อให้รายจ่ายไม่เกินรายรับ ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญรวมทั้งรู้จักใช้ทรัพย์สิน เวลา ทรัพยากรต่าง ๆ และสิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด

ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546: 38-39) ได้ศึกษาเรื่องตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ ได้ให้นิยามเกี่ยวกับพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรว่าเป็นปริมาณการกระทำที่แสดงถึงการรู้จักใช้ ทรัพยากรในทางที่ถูกที่ควร รู้จักใช้ให้เป็นประโยชน์

เท่าที่จะมากได้ การกระทำเกี่ยวกับการวางแผนเป้าหมายที่ชัดเจน วางแผนการทำงาน จัดลำดับความสำคัญของงานที่จะทำและที่มุ่งมองที่ชัดเจน ในการวิจัยครั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการที่ทำหน้าที่เป็นครูอาจารย์จึงศึกษาพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรในสถาบัน 3 พฤติกรรม คือ พฤติกรรมการประหยัดเวลา พฤติกรรมการประหยัดพลังงานและวัสดุอุปกรณ์ และพฤติกรรมการประหยัดในการใช้จ่าย ดังนี้

1. พฤติกรรมการประหยัดเวลา หมายถึง การกระทำที่รู้จักใช้เวลาก่อนทำงาน ขณะทำงาน และหลังทำงาน เป็นการกระทำอย่างมีแผน มีขั้นตอน มีการเตรียมตัว เร่งรีบ ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง และตรงเวลา

2. พฤติกรรมการประหยัดพลังงานและวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง การกระทำที่รู้จักใช้พลังงานคือน้ำ ไฟฟ้า และวัสดุสำนักงาน เช่นกระดาษ แผ่นใส ซอล์ก อุปกรณ์การสอน อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

3. พฤติกรรมการประหยัดในการใช้จ่าย หมายถึง การกระทำที่ไม่ซื้อของที่ฟุ่มเฟือย ไม่ก่อให้เกิดหนี้สิน ซื้ออาหาร โดยคำนึงถึงคุณค่ามากกว่าความอร่อยหรือนำมารับประทาน และใช้สิ่งของตลอดจนอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างถูกวิธี

ลินดา สุวรรณดี (2543: 7) ศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในด้านการลดปริมาณขยะโดยยึดหลัก 5R โดยสรุปความหมายของพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่าว่า หมายถึง การใช้สิ่งของต่าง ๆ อย่างประหยัดเพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยการใช้ซ้ำ การซ่อมแซม และการแยกขยะเพื่อแปรสภาพต่อไป และให้ความหมายของพฤติกรรมหลักเรื่องการสร้างขยะว่า หมายถึง พฤติกรรมการใช้สิ่งของต่าง ๆ เท่าที่จำเป็น โดยการใช้สิ่งของทดแทน เพื่อไม่ให้เกิดการสร้างขยะและปฏิเสธการใช้ผลิตภัณฑ์ฟุ่มเฟือยหรือเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม

ฐานันดร เปียศิริ (2545: 12) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว ได้สรุปความหมายของพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าว่า หมายถึง การใช้เครื่องไฟฟ้าอย่างถูกวิธีและการดูแลรักษาเครื่องใช้ไฟฟ้าให้มีสภาพดีอยู่เสมอ รวมถึงการช่วยเหลือผู้อื่น ยับยั้งพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าอย่างสิ้นเปลือง

จากการให้ความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมการประหยัด พอสรุปได้ว่า หมายถึง การใช้ประโยชน์จากสิ่งที่ต้องการประหยัดให้สูงสุด คุ้มค่า ซึ่งแต่ละอย่างต้องใช้กลวิธีหลาย ๆ แบบ เช่น การนำกลับมาใช้ใหม่ เลือกลงให้ตรงกับงาน มีการวางแผนก่อนใช้ และยังช่วยกันสนับสนุนให้ใช้อย่างคุ้มค่าซึ่งก็จำแนกเป็นหลายพฤติกรรมเช่น พฤติกรรมการประหยัดเวลา การประหยัดพลังงานและวัสดุ พฤติกรรมการประหยัดในการใช้จ่าย ตลอดจนพฤติกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากร เป็นต้น แต่เนื่องจากผู้วิจัยศึกษา

การปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งในเรื่องการประหยัดก็เป็นข้อปฏิบัติข้อหนึ่งที่ต้องศึกษา ประกอบกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นกลุ่มข้าราชการอาจารย์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงสนใจความหมายของ กิ่งอ้อ มละนิล และ ขวนชัย เชื้อสาธุชน ฉะนั้นจากความหมายของทั้งสองท่านกล่าวมาพอสรุปเป็นความหมายของพฤติกรรมผู้ที่ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ้งเฟ้อในการใช้ชีวิต ซึ่งเป็นข้อแรกของการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงว่า คือ การระมัดระวัง มีความรอบคอบ ใช้ทุกสิ่งทุกอย่างให้คุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งเรื่องเวลา พลังงานและวัสดุอุปกรณ์ และการใช้จ่ายการไม่ก่อให้เกิดหนี้สิน

2) ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริต

การประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริตนั้นเป็นแนวคิดหนึ่งในพระบรมราโชวาท มีพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมากมายที่เกี่ยวกับความซื่อสัตย์ อาทิ

พระบรมราโชวาท เนื่องในโอกาสพระราชทานยศนายตำรวจชั้นนายพล ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันศุกร์ที่ 10 ธันวาคม 2514 มีความตอนหนึ่งว่า

“...ในการทำราชการทุกด้าน ต้องพยายามที่จะปฏิบัติด้วยความตั้งใจที่เข้มแข็งที่สุดจรรยา และประกอบด้วยความพิจารณาที่รอบครอบ เพราะว่าถ้างานใดประกอบด้วยความรอบครอบ ด้วยวิชาการที่สูงและด้วยความซื่อสัตย์สุจริตแล้ว งานนั้นย่อมจะเป็นผลดีแก่ส่วนรวมอย่างยิ่ง...”

พระบรมราโชวาท ในโอกาสที่คณะครูอาวุโสเข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันอังคาร ที่ 4 พฤศจิกายน 2518 มีความตอนหนึ่งว่า

“...ครุตามแบบฉบับมักจะมีได้เป็นผู้ที่บริบูรณ์ด้วยทรัพย์ ด้วยยศศักดิ์ อำนาจและอิทธิพลนัก หากแต่บริบูรณ์ด้วยสมบัติทางคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความเมตตาปราณี ความเสียสละ ซึ่งเป็นเหตุทำให้สามารถผูกพันจิตใจผู้เป็นศิษย์ให้รักใคร่ไว้ใจ และเคารพเชื่อฟังได้แน่นแฟ้น และสามารถที่จะสั่งสอนถ่ายทอด ทั้งวิชาความรู้ ทั้งจิตใจ และมารยาทที่ดีให้แก่ศิษย์ได้พร้อมมูล ทำให้ศิษย์มีความฉลาดรอบรู้ มีความนอบน้อม ซึ่งมีใช้นอบน้อมเพียงแต่กับผู้ใหญ่ หากรวมถึงนอบน้อมนับถือในกันและกันอันจะทำให้เข้าใจกันและเอื้อเฟื้อสนับสนุนกัน เพื่อให้งานส่วนรวมดำเนินไปได้สะดวก ทั้งรู้จักสร้างสรรค์สังคมที่ดีต่อไปได้...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ และนายทหารนักเรียนโรงเรียนเสนาธิการทหารบก ชุดที่ 57 ซึ่งเดินทางมาศึกษาภูมิประเทศทั่ว ๆ ไปทางภาคใต้ ในโอกาสเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ ศาลาบุหลัน ทักษิณราชนิเวศน์ วันอังคารที่ 28 สิงหาคม 2522 มีความตอนหนึ่งว่า

“...ความซื่อสัตย์สุจริตนั้นขอวิเคราะห์ศัพท์ว่าความตรงไปตรงมาต่อสิ่งทั้งหมดน้อยใหญ่ ส่วนงานของราชการ ส่วนงานของตัวเองเป็นส่วนตัว ทั้งหมดคือความซื่อสัตย์สุจริตและคำว่าสุจริตนี้ก็มาจากคำว่ากาธองเทียวของจิตในทางที่ดี หรือคิดให้ดี คิดให้สุจริต ทั้งฉลาด

ด้วย ทั้งไม่เบียดเบียนผู้อื่นหรือการงานของตัวเอง ทั้งไม่เบียดเบียนส่วนรวมด้วย จึงจะเป็นผู้สุจริต ...”

จากตัวอย่างพระบรมราชาชาวกาและพระราชดำรัส จะเห็นว่าความซื่อสัตย์สุจริตมีความสำคัญมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีอาชีพรับราชการเช่นครูอาจารย์เพราะจะต้องเป็นผู้บรมศิษย์ และเป็นแบบอย่างให้ศิษย์ซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพของชาติสืบต่อไป มีผู้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ ดังนี้ กฤตรินทร์ นิมทองคำ (2542: 15) ให้ความหมายความซื่อสัตย์ว่า หมายถึงการประพฤติอย่างเหมาะสม ไม่คดโกง มีความจงรักภักดีต่อประเทศชาติ ไม่คิดทรยศ ประกอบอาชีพในทางสุจริต ไม่ขโมยของผู้อื่น และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด ดาวนภา กิตติลาโร (2546: 8) ให้ความหมายความซื่อสัตย์ว่า หมายถึง การประพฤติอย่างเหมาะสม ไม่คดโกง มีความจริงใจต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อมิตรสหาย และมีความจงรักภักดีต่อประเทศชาติ ไม่คิดทรยศ ประกอบอาชีพสุจริต ไม่ขโมยของผู้อื่นและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด เช่น ตรงต่อเวลา พูดแต่ความจริง ละอายต่อบาป ไม่เอาเปรียบไม่ทุจริต มีความรับผิดชอบ ยุติธรรม ไม่หลอกลวง ไม่หาผลประโยชน์ในทางมิชอบ สุดใจ ชันทองคำ (2533:11) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมตลอดจนการแสดงความรู้สึกของบุคคลในเรื่อง การพูดความจริง การตรงต่อเวลา การยอมรับผิด การไม่ขโมยของผู้อื่นหรือเอาของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง และการประพฤติปฏิบัติตามข้อตกลง กติกาหรือสัญญาที่ให้ไว้กับตนเองหรือผู้อื่น และ ชัตติยา กรวรรณ (2547: 11-1) สรุปเกี่ยวกับความของความซื่อสัตย์ไว้ว่าเป็นคุณธรรมพื้นฐานซึ่งแสดงออกมาเป็นจริยธรรมและถ่ายทอดสู่พฤติกรรมหรือการปฏิบัติตนด้วยความจริงใจทั้งกาย วาจา ใจ อย่างเหมาะสมถูกต้องตรงต่อความเป็นจริง ทั้งต่อตนเอง หน้าที่การงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ กฎระเบียบข้อบังคับของชุมชน และองค์กรที่สังกัดหรือต่อสัญญาข้อตกลงที่ตนให้ไว้

จากการให้ความหมายข้างต้นพอสรุปได้ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึงคุณธรรมพื้นฐาน ที่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสม ไม่คดโกง มีความจริงใจต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อมิตร และมีความจงรักภักดีต่อประเทศชาติ ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบที่กำหนด

ฉะนั้นพฤติกรรมความซื่อสัตย์ ก็คือ การกระทำหรือแสดงออกซึ่งมาเป็นจริยธรรมที่ไม่คดโกง มีความจริงใจต่อตนเองและผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อปฏิบัติที่สังคมกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

นอกจากนี้จรรยาบรรณของวิชาชีพก็ระบุความซื่อสัตย์ไว้ด้วย อันหมายถึงความซื่อสัตย์ต่ออาชีพของตน ซื่อสัตย์ต่อตนเอง และหน้าที่ของตน รวมถึงการซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นอันได้แก่กลุ่มเป้าหมายที่ตนให้บริการ (ชัตติยา กรวรรณ 2547: 12-1, 14-1) สำหรับจรรยาบรรณวิชาชีพครูอาจารย์ตาม ระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณ พ.ศ. 2539 ที่เกี่ยวกับจริยธรรมพฤติกรรมครูดังนี้

ข้อ 3 จะต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งกาย วาจา และใจ

ข้อ 5 จะต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

จาก การปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง(แนวปฏิบัติ) ข้อที่ 2 คือ ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริต ผู้วิจัยเสนอกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เกี่ยวกับข้อนี้ ความตอนหนึ่งว่า

“...ความเจริญของคนทั้งหลาย ย่อมเกิดจากการประพฤติชอบและการหาเลี้ยงชีพชอบเป็นหลักสำคัญ...” เมื่อพิจารณาอย่างพินิจพิเคราะห์จะพบว่าเป็นข้อปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพนั่นเองดังนั้น พอสรุปได้ว่า ความหมายของการยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งเป็นข้อปฏิบัติข้อหนึ่งของการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งกาย วาจา และใจ ต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

3) ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันและต่อสู้กันอย่างรุนแรง

จากกระแสพระราชดำรัส ความตอนหนึ่งว่า **“...ความสุขความเจริญอันแท้จริงนั้น หมายถึงความสุขความเจริญที่บุคคลแสวงหาได้ด้วยความเป็นธรรม ทั้งในเจตนาและการกระทำ ไม่ใช่ได้มาด้วยความบังเอิญ หรือด้วยการแก่งแย่งเบียดบังมาจากผู้อื่น...”** นั้นแสดงให้เห็นว่าบุคคลจะต้องมีความรักสามัคคี

ความสามัคคี มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านดังนี้

พจนานุกรม ฉบับเฉลิมพระเกียรติ (2530:532) ให้ความหมายของความสามัคคี ว่า คือ การรวมกำลังเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้สำเร็จสมประสงค์กำลังที่รวมกันนั้นเป็นไปได้ทั้งกำลังกาย กำลังความคิด กำลังความรู้ โดยใช้กำลังความสามารถเหล่านี้รวมกันปฏิบัติงานด้วยความกลมเกลียว เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันโดยไม่ทะเลาะวิวาทหรือแก่งแย่งกัน

วนิดา สายสินธ์ (2551:21) ได้สรุปเกี่ยวกับความหมายสามัคคีไว้ว่า เป็นการรวมกำลังเป็นอันหนึ่งอันเดียว เพื่อทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้สำเร็จตามความต้องการของกลุ่มหรือสังคม และกำลังที่รวมกันนั้นเป็นกำลังกาย กำลังความคิด กำลังความรู้ กำลังความสามารถ ร่วมกันทำงานด้วยความกลมเกลียว โดยไม่มีการทะเลาะ คิดทำลายหรือแก่งแย่งชิงดีกัน

จากความหมายข้างต้นพอสรุปได้ว่า ความสามัคคี เป็นการร่วมมือร่วมใจกันทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ซึ่งการแก่งแย่งผลประโยชน์และการต่อสู้กันต้องไม่เกิดขึ้นถึงจะมีสามัคคีได้ ถ้าสังคมใดมีความสามัคคีในหมู่คณะแล้วย่อมทำให้เกิดความสุขแก่สมาชิก

พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามัคคี อาจเป็นสิ่งที่แสดงออกแล้วเพื่อนสมาชิกเห็นแล้วมีความชื่นใจมีกำลังใจที่จะปฏิบัติตามเพื่อให้หมู่คณะมีความกลมเกลียวมากขึ้น

วนิดา สายสินธ์ (2551: 23) ได้ประมวลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามัคคีแล้วสรุปได้ว่า พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามัคคี หมายถึง การที่บุคคลในกลุ่มแสดงออกซึ่งการรวมกำลังเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้สำเร็จตามจุดประสงค์ของกลุ่ม ซึ่งพฤติกรรมสำคัญที่แสดงออกมีลักษณะที่แสดงถึงการร่วมมือกันทำงาน มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันระหว่างบุคคลในกลุ่ม รับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากส่วนรวม และการรู้จักประสานประโยชน์โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

สุรางค์ รุ่งเรือง (2525: 59) กล่าวถึงพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามัคคี ดังนี้

1. ร่วมมือกันทำงานเพื่อประโยชน์ของหมู่คณะ
2. มีความรักใคร่ปรองดองกัน ไม่ทะเลาะวิวาท
3. ไม่อิจฉาริษยาแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกัน

สรุปได้ว่าถ้าต้องการตรวจสอบว่าผู้ใดมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามัคคีหรือละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันและต่อสู้กันอย่างรุนแรง ก็ต้องตรวจสอบที่ การแสดงออกที่แสดงถึงการร่วมมือกันทำงาน เสียสละเพื่อส่วนรวม มีน้ำใจ มีความเห็นอกเห็นใจและให้ความช่วยเหลือกันในทางไม่ผิดศีลธรรม

4) ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยาก ด้วยการขวนขวายใฝ่หาความรู้ให้มีรายได้ เพิ่มพูนขึ้น จนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญ

จากกระแสพระราชดำรัสตอนหนึ่งที่มีความหมายชัดเจนว่า *“...การที่ต้องการให้ทุกคนพยายามที่จะหาความรู้และสร้างตนเองให้มั่นคงนี้ เพื่อตนเอง เพื่อที่จะให้ตัวเองมีความเป็นอยู่ที่ก้าวหน้า ที่มีความสุข พอมีพอกินเป็นขั้นหนึ่งและขั้นต่อไปก็คือ ให้มีเกียรติว่ายืนได้ด้วยตัวเอง...”*

คือการเป็นพหูสูตและนำชีวิตรอดพ้นจากความทุกข์ยากได้ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2544: 58-64) ผู้ที่เป็นครูจะมีความรู้เท่าศิษย์ไม่ได้ และวิทยาการทั้งหลายก็ก้าวหน้าไปไม่มีหยุดนิ่งหากครูไม่ขวนขวายพัฒนาตนเองสอนอยู่เท่าที่เคยสอนทุก ๆ ปี ผลสุดท้ายก็มีความรู้เท่า ๆ กับศิษย์ แต่ครูจำเป็นต้องมีความรู้มากกว่าศิษย์ ในคุณธรรมของครู 7 ประการ นั้นมีข้อหนึ่ง คือ ภาวนิโย หมายความว่าครูจะต้องแสวงหาความก้าวหน้า พัฒนาความรู้อยู่เสมอเมื่อมีการพัฒนาแล้วจึงนำความรู้มาถ่ายทอดแก่ศิษย์ โลกหมุนตลอดเวลา วิทยาการทุกสาขาก็มีการพัฒนาและค้นพบไม่หยุดนิ่ง หากคนโดยเฉพาะครูไม่ก้าวหน้า ไม่เพียงแต่เป็นการหยุดนิ่งเท่านั้น แต่จะกลายเป็นคนล้าหลังไม่ทันโลกแห่งวิทยาการอันเป็นงานและหน้าที่ของผู้เป็นครู ดังนั้นครูต้องทำตัวให้เป็นพหูสูต คือ เป็นผู้รู้ หรือฉลาดรู้ หรือรู้จักเลือกเรียนในสิ่งที่ควรรู้ เป็นผู้ศึกษาเล่าเรียนมามาก ได้ยิน ได้ฟัง ได้อ่าน ได้ฝึกฝนอบรมและมีประสบการณ์

สิ่งสมมาก ความรู้จึงเป็นสมบัติที่ต้องเสาะหา คุณสมบัติเหล่านี้เป็นต้นทางแห่งปัญญา ดังมีคนกล่าวไว้ว่า ผู้ที่เป็นพหูสูตรจึงเป็นผู้ที่ควรได้รับการยกย่องบูชา

ลักษณะของความรู้ที่สมบูรณ์ของพหูสูตร คือ

1. รู้ลึก หมายถึง รู้เรื่องราวสาวไปถึงเหตุและความเป็นมาได้ลึกซึ้ง สามารถวิเคราะห์ได้กระจ่าง มิใช่รู้ผิวเผินใช้งานไม่ได้ การรู้ลึกทำให้ลงมือปฏิบัติงานได้ แก้ปัญหาได้ทั้งระยะสั้นและระยะยาวได้ ทำให้รู้สาเหตุปัญหา แนวทางแก้ไขและพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. รู้รอบ หมายถึง ช่างสังเกต เปรียบเทียบ รู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว ผู้คน ชุมชน สังคม และสถานการณ์รอบตัว รู้สถานการณ์ในวงงานอาชีพ การรู้รอบนี้หมายถึงการรู้อย่างเป็นระบบ

3. รู้กว้าง หมายถึง ความรู้ซึ่งรอบตัวทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมเกี่ยวกับศิลปะวิทยาการต่าง ๆ มิใช่รู้เฉพาะสาขาที่ตนสอน การรู้ การกระทำและการแก้ปัญหาเฉพาะสาขาวิชาเป็นการแก้ไขในวงแคบ ไม่อาจแก้ปัญหาทั้งหมดในการปฏิบัติงานจะต้องรู้ข้อมูลทั้งในระดับจุลภาคและระดับมหภาค ทำให้การแก้ปัญหาทำได้ครอบคลุมในคราวเดียว การรู้กว้างทำให้มองเห็นสิ่งที่ต้องการพิจารณาโดยองค์รวมทั้งหมด เช่นเดียวกับนกที่บินอยู่สูง ย่อมสามารถมองเห็นภาพรวมได้อย่างกว้างไกลและทั่วถึง

คุณสมบัติของผู้เป็นพหูสูตร คือ

1. ความตั้งใจฟัง คือ มีนิสัยชอบฟัง เมื่อไม่เห็นก็ต้องดู เมื่อไม่รู้ก็ต้องถาม ซึ่งหมายรวมถึงการเป็นผู้ชอบอ่าน ชอบค้นคว้า เพราะวิธีการศึกษาในโลกยุคเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันข้อมูลข่าวสารและแหล่งวิทยาการความรู้มีมากมาย ทั้งจากการอ่าน การศึกษาผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และสื่อสารมวลชนอื่น ๆ ให้ค้นคว้าด้วยตนเอง รวมทั้งการศึกษาในมหาวิทยาลัย และการฝึกงาน เป็นต้น

2. ความตั้งใจจำ คือ มีความจำดี รู้จักจับสาระสำคัญ จับหลักให้ได้ แล้วจำได้แม่นยำ พยายามมีสติกำหนดรู้ในสิ่งที่เรียนรู้ หมั่นจดหมั่นเขียนบ่อย ๆ ไม่ช้าก็จะเป็นผู้มีความจำดี

3. ความตั้งใจท่อง คือ ต้องฝึกท่องให้คล่องปากท่องจนขึ้นใจ จำได้คล่องแคล่ว ชัดเจนไม่ต้องพลิกตำรา ความเป็นครูต้องมีความรู้พร้อมอยู่ในสมองที่จะสามารถสอนถ่ายทอดได้ทันทีไม่ใช่เปิดตำราสอน

4. ความตั้งใจขบคิด คือ ใส่ใจนึกคิดตรึกตรอง สวเหตุผลสาวผลให้เข้าใจตลอด พิจารณาให้เจเนจบ นึกถึงครั้งใดก็เข้าใจปุโรโปรงหมด ศึกษาจนเข้าใจพิจารณาถึงความสัมพันธ์ ความเป็นเหตุเป็นผล ทำให้เกิดรู้จริงถึงขั้นใช้งานได้ แก้ปัญหาได้

5. ความรู้แจ้งแทงตลอดด้วยปัญญา คือ เข้าใจแจ่มแจ้งทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ความรู้กับใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน คุณสมบัติข้อนี้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูและเป็นผู้นำคน เพราะสามารถพิจารณาเหตุการณ์ได้อย่างละเอียดกว้างขวาง จึงวางแผนแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวนี้จะเห็นว่าการแสวงหาความรู้และวิธีปฏิบัติเพื่อให้ได้ความรู้มาแก้ปัญหา มาวางแผนการทำงานล่วงหน้า แต่ต้องอย่าลืมว่า ความรู้ต้องคู่กับคุณธรรม ต้องไม่นำความรู้ไปใช้ในทางที่ผิดศีลธรรมและเบียดเบียนงานของราชการ

สรุปได้ว่าลักษณะของคนที่มีปฏิบัติไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยาก ด้วยการขวนขวายใฝ่หาความรู้ให้มีรายได้เพิ่มพูนขึ้น จนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญซึ่งเป็นข้อที่ 4 ของการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือการปฏิบัติตนให้มีคุณสมบัติของผู้เป็นพหูสูตร คือรู้จักเลือกเรียนในสิ่งที่ควรรู้ โดยเป็นคนชอบค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ จำสาระสำคัญให้ขึ้นใจ นึกคิดตรึกตรองหาความสัมพันธ์ เข้าใจแจ่มแจ้งทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สามารถวางแผนแก้ปัญหาได้ รวมถึงการเตรียมตัวหรือการหาเลี้ยงชีพเพื่อหาทรัพย์ไว้ล่วงหน้าเพื่อป้องกันปัญหาที่จะตามมาในอนาคต คือต้องไม่ใช้ความรู้ไปทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน ต้องได้มาอย่างสุจริต

5) ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่ว ประพฤติตนตามหลักศาสนา

จากกระแสพระราชดำรัส ความตอนหนึ่งว่า “... พยายามไม่ก่อความชั่วให้เป็นเครื่องทำลายตัว ทำลายผู้อื่น พยายามลด พยายามละความชั่วที่ตัวเองมีอยู่ พยายามก่อความดีให้แก่ตัวอยู่เสมอ พยายามรักษาและเพิ่มพูนความดีที่มีอยู่ในห้วงอกงามสมบูรณ์ขึ้น ...” คุณธรรมที่สอดคล้องกับกระแสพระราชดำรัสและเหมาะสมกับอาชีพครูอาจารย์คือคุณธรรม พรหมวิหาร 4 เป็นคุณธรรมของการปกครองซึ่งเหมาะสมสำหรับครูอาจารย์ อันประกอบด้วย เมตตา กรุณา มุติตา และ อุเบกขา (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2544: 20-28) รายละเอียดดังนี้

1. เมตตา หมายถึง ความรัก ความปรารถนาดีต้องการให้ผู้อื่น สัตว์อื่นเป็นสุข คือปรารถนาให้สัตว์โลกทั้งปวงมีความสุข มีแต่ความปรารถนาดีที่ต้องการให้ผู้อื่นสัตว์อื่นเป็นสุขพ้นจากทุกข์ทั้งปวง เช่น รักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก ความรักของครูที่มีต่อศิษย์โดยบริสุทธิ์ ผู้เป็นครูจึงต้องพิจารณาว่า ศิษย์ทั้งหลายมีพื้นฐานต่างกัน บางคนอัธยาศัยดีบางคน บางคนผู้ปกครองมีฐานะ ศิษย์แต่ละคนสติปัญญาความสามารถนิสัยและพื้นฐานทางครอบครัวแตกต่างกัน เป็นเหตุให้มีพฤติกรรมแตกต่างกันไป ครูจึงต้องแผ่ความรักความเมตตาไปยังศิษย์โดยเสมอหน้าและเท่าเทียมกัน ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง วิธีการสร้างความเมตตาให้เกิดขึ้นในจิตใจ คือ การแผ่เมตตาออกไปในเพื่อนมนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย ปรารถนาให้มีความสุขความเจริญจงมีแก่กัน ผู้เจริญเมตตาจิตอยู่เสมอ จิตใจย่อมไม่เร่าร้อนเดือดพล่าน จิตก็สงบลง เรียกว่า “เมตตา เจโตวิมุตติ หลุดพ้นจากความพยาบาท ด้วยอำนาจแรงใจที่มีเมตตา เมื่อจิตปลอดโปร่ง แจ่มใสก็หลับและตื่นเป็นสุขไม่ฝันร้าย เป็นต้น

ฉะนั้นจากข้อความข้างต้นแสดงว่าผู้มีความเมตตา คือ ผู้มีจิตใจที่ปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข พันทุกข์ และมีจิตใจที่สงบ ปลอดภัย และเวลาหลับเป็นสุขไม่ฝันร้าย

2. กรุณา หมายถึงความสงสารคิดปรารถนาที่จะช่วยให้ผู้อื่น สัตว์อื่นให้พ้นทุกข์ ความกรุณาเป็นคุณธรรมประจำใจของมหาบุรุษ ยินดีช่วยสัตว์ที่ได้ทุกข์และพยายามชวนชวายเป็นประโยชน์ และความซื่อแก่เหล่ามหาชน เช่น ศาสดาของศาสนาทั้งหลายที่แต่ละท่านยอมสละความสุขส่วนตัว นำพระธรรมคำสั่งสอน ออกเผยแผ่แก่ประชาชนทั้งหลายเพื่อให้พ้นจากความทุกข์ ความเดือดร้อน ผู้ซึ่งเป็นครูของโลก ผู้ที่เป็นครูทั้งหลายจึงควรที่จะเจริญรอยตาม บุคคลที่มีวิชาชีพอาชีพครูจำเป็นต้องมีคุณธรรมในข้อความกรุณาสูง เพราะจะต้องเป็นที่พึ่งของเด็กเป็นจำนวนมากและเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรง หากผู้เป็นครูละเลยเสียปล่อยไปตามยถากรรม ศิษย์ก็ไร้ที่พึ่งและประสบความยากลำบากในการศึกษาและการดำรงชีวิต ในทางปฏิบัติมีข้าราชการครูเป็นจำนวนมากที่เสียสละเวลา กำลังกาย กำลังใจและกำลังทรัพย์ให้ความสงเคราะห์แก่ศิษย์ตามกำลัง

ฉะนั้นจากข้อความข้างต้นแสดงว่าผู้ที่มีความกรุณา คือ ผู้ที่มีจิตใจที่ต้องการช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ และยอมเสียสละความสุขสบายส่วนตัวในการลงมือช่วยเหลือผู้ซึ่งก็เป็นข้อแตกต่างกับความเมตตาที่มีความปรารถนาให้เขามีความสุข

3. มุทิตา คือการพลอยยินดีชื่นชมโสมนัสเมื่อผู้อื่นได้ดีมีความสุข จัดเป็นคุณสมบัติของท่านผู้มีจิตใจสูงและจัดเป็นบุญประเภทหนึ่ง ใครมักจะกล่าวว่าชีวิตของครูเปรียบเหมือนเรือจ้างนั้นไม่จริง หากผู้ที่เป็นครูเป็นผู้มีมุทิตาจิตเพราะงานของครู คือ งานสร้างคนให้เป็นคนโดยสมบูรณ์ ศิษย์จะเจริญก้าวหน้าไปไกลได้ก็ด้วยการดูแลเอาใจใส่จากครูด้วยความจริงจังและจริงใจ มิได้เลือกปฏิบัติแต่เฉพาะศิษย์ที่ผู้ปกครองมีฐานะเพื่อหวังผลลาภสักการะ หรือศิษย์ที่เรียนดีมีสติปัญญาเพื่อหวังพึ่งศิษย์ในภายหน้า ศิษย์แต่ละรุ่นที่ผ่านครูไปและได้ประสบความสำเร็จในชีวิตการงาน ก็จะเป็นความยินดี ความภูมิใจ ความชื่นใจในผลงานของครู สังคมของครูที่อยู่ร่วมกันในสถานศึกษา แม้ทุกคนจะเป็นบัณฑิตทางโลก คือจบการศึกษาในระดับปริญญา แต่คนหมู่มากนี้มีพื้นฐานแตกต่างกันย่อมมีความขัดแย้งริษยากัน สร้างความเดือดร้อน วุ่นวายให้กับสังคมครูในสถาบันการศึกษานั้น ผู้ที่เป็นครูทุกคนจึงควรกำจัดเสียซึ่งริษยา ด้วยการเจริญมุทิตาจิต สังคมครูในสถาบันการศึกษานั้นก็จะสงบร่มเย็น

ฉะนั้นจากข้อความข้างต้นแสดงว่าผู้ที่มีมุทิตา คือผู้ที่มีจิตใจ ยินดีต่อความสำเร็จและความก้าวหน้า มีความสุขเมื่อเห็นผู้อื่นบรรลุเป้าหมายที่วางเอาไว้

4. อุเบกขา คือ จิตใจที่มีความสมดุลสมบูรณ์ที่สุด ไม่อาจสั่นคลอนได้ แม้จะมีเหตุการณ์ใดๆ เพราะแน่วลงในจิตใจด้วยความวางเฉย มีความตั้งมั่นแห่งจิตใจ ไม่หวั่นไหวในทุกข์สุขของตนและผู้อื่นที่เราไม่สามารถช่วยได้ ทุกชีวิตที่เกิดมาย่อมมีความแปรปรวนเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา เช่น ความสำเร็จและความล้มเหลว เราจะต้องพบกับคำสรรเสริญและคำนิินทา มีสุขก็ต้องมีทุกข์ เป็นของคู่

กัน เช่นนี้ตลอดไป ผู้เป็นครู จึงต้องเจริญอุเบกขาที่ประกอบด้วยปัญญา เมื่อพิจารณาเห็นว่าสิ่งใดพันวิสัย ไม่ใช่หน้าที่ หรือไม่มีกำลังที่จะช่วยเหลือสงเคราะห์ได้แล้ว ก็ต้องปล่อยวางเฉย โดยพิจารณาด้วยปัญญาว่า เป็นกรรมที่เขาทำของเขาเป็นอย่างนี้ไม่ใช่หน้าที่เราจะเข้าไปแก้ไข ใครทำอย่างไรไว้ก็ยอมได้รับผลอย่างนั้น ข้อสำคัญ คือ ต้องพิจารณาตนเองว่าได้ทำหน้าที่เต็มกำลังความสามารถโดยสมบูรณ์แล้วหรือไม่ หากทอดทิ้ง ละทิ้งงานในหน้าที่ครูผู้สอน หรือไม่ตั้งใจสอนไม่ตั้งใจทำงานให้เต็มตามศักยภาพที่มีอยู่ และจะวางเฉยโดยอสังอุเบกขา ย่อมไม่เป็นการถูกต้อง

อุเบกขาในพรหมวิหารจะเอื้ออำนวยและจำเป็นต่อการบำเพ็ญพรหมวิหารในอีกสามข้อ ได้แก่ เมตตา กรุณา และมูทิตา กล่าวคือ

จิตเมตตา ช่วยกำจัดพยาบาท แต่ไม่อาจกำจัดราคะที่เกิดแทรกซ้อนเมตตาขึ้นได้ เมื่อมีอุเบกขาเกิดขึ้นด้วย ราคะ คือ ความกำหนัดจะเกิดขึ้นไม่ได้

จิตกรุณา สามารถกำจัดวิหิงสา คือความเบียดเบียนกันได้โดยตรง แต่อาจกำจัดความโทมนัส คือความเศร้าโศกที่เกิดจากความกรุณา คือ ความเสียใจที่ไม่อาจช่วยให้พ้นทุกข์ได้ เมื่อมีอุเบกขาแล้วความเศร้าโศกเสียใจจะไม่เกิดขึ้น

จิตมูทิตา สามารถช่วยกำจัดความริษยา หรือความไม่พลอยยินดีได้ แต่ไม่อาจกำจัดความโสมนัสที่อิงกามคุณ ซึ่งมักจะเกิดตามมูทิตาขึ้นมาได้ แต่จิตที่มีอุเบกขาเกิดขึ้นแล้วโสมนัสที่อิงกามคุณจะเกิดขึ้นไม่ได้

ฉะนั้นจากข้อความข้างต้นแสดงว่าผู้ที่มีอุเบกขา คือ ผู้ที่มีจิตใจแน่วแน่ตั้งมั่น เมื่อพิจารณาแล้วเหตุการณ์เหล่านั้นตนเองไม่สามารถช่วยเหลือได้ หรือถ้าช่วยเหลือแล้วจะทำให้ตนเองหรือผู้อื่นเดือดร้อนก็ไม่ควรทำ ให้ปล่อยวางคิดเสียว่าเป็นเรื่องเวรกรรมของเขา แต่ไม่ใช่ละทิ้งหน้าที่ของตนที่ต้องปฏิบัติ

สรุปได้ว่าปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่ว ประพฤติตนตามหลักศาสนา ซึ่งเป็นข้อที่ 5 ของการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือการปฏิบัติตนโดยใช้หลักคุณธรรมที่เรียกว่าพรหมวิหาร 4 ได้แก่ เมตตา กรุณา มูทิตา และอุเบกขา โดยทำตนให้เป็นผู้มีจิตใจที่ปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุขพ้นทุกข์ ยอมเสียสละความสุขสบายส่วนตัวเพื่อช่วยให้ผู้อื่นมีความสุข ยินดีและมีความสุขเมื่อเห็นผู้อื่นประสบความสำเร็จ และเมื่อพิจารณาเหตุการณ์เหล่านั้นแล้วตนเองไม่สามารถช่วยเหลือได้ หรือถ้าช่วยเหลือแล้วจะทำให้ตนเองหรือผู้อื่นเดือดร้อนก็ไม่ควรทำ ควรปล่อยวาง

1.2.2 การวัดการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สำหรับการวัดการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผู้วิจัยเป็นผู้สร้างเครื่องมือสำหรับวัดเอง โดยครอบคลุมการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ประการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) การวัดการยึดการประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือยในการใช้ชีวิต

การวัดการประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือยในการใช้ชีวิตในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดจำนวน 8 ข้อ เป็นการผสมผสานงานวิจัยของกิงอ้อ มะลินิล (2552) ศึกษาเรื่องปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546) ที่ศึกษาเรื่องตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามของชวนชัย เชื้อสาธุชน ในประเด็นด้านการประหยัดทรัพยากร 3 เรื่อง และปรับให้มีเนื้อหาข้อคำถามเข้าหลักของเศรษฐกิจพอเพียงตามกิงอ้อ มะลินิล ซึ่งแบบวัดของชวนชัย เชื้อ มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 6 ระดับ จาก จริงที่สุด ถึง ไม่จริงเลย โดยแบ่งวัดย่อยเป็น 3 พฤติกรรม คือ

1) แบบวัดพฤติกรรมการประหยัดเวลา มีจำนวน 10 ข้อ เป็นข้อความทางบวก 5 ข้อ และทางลบ 5 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยมีค่าอาร์ (r) ตั้งแต่ .30 ถึง .47 ค่าที่ตั้งแต่ 4.40 ถึง 8.97 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .74

2) แบบวัดพฤติกรรมการประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงาน จำนวน 10 ข้อ เป็นข้อความทางบวกทั้งหมด มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยมีค่าอาร์ (r) ตั้งแต่ .29 ถึง .62 ค่าที่ตั้งแต่ 3.34 ถึง 8.28 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .76

3) แบบวัดพฤติกรรมการประหยัดในการใช้จ่าย จำนวน 10 ข้อ เป็นข้อความทางบวก 8 ข้อ และทางลบ 2 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยมีค่าอาร์ (r) ตั้งแต่ .29 ถึง .59 ค่าที่ตั้งแต่ 3.50 ถึง 8.54 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .76

2) การวัดการยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริต

สำหรับการวัดการยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริตซึ่งเป็นข้อ 2 ของการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยจะสร้างแบบสอบถามขึ้นเองจำนวน 8 ข้อโดยอยู่ในกรอบของจรรยาบรรณของวิชาชีพข้าราชการครู คือ การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งกาย วาจา และใจ ต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ และข้อมูลการสัมภาษณ์ของ ขวัญรัก สุขสมหทัย (2547:77-4,78-4) ซึ่งศึกษาพฤติกรรมการทำงานในหน่วยงานให้บริการประชาชนภาครัฐที่มีแนวโน้มไม่ซื่อสัตย์ในการทำงาน ซึ่งคัดเลือกบางส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

ประเด็นวัฒนธรรมองค์การที่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ยอมรับว่าถูกต้อง

ในกระบวนการเรียกร้องผลประโยชน์นี้ ประชาชนที่เข้าร่วมในกระบวนการกลับถูกทำให้เป็นฝ่ายเสนอผลประโยชน์ให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ เช่น

“.....ประชาชนถือว่าสำคัญ ทำให้ข้าราชการเกิดความโลภ ออยากได้ เนื่องจากตัวประชาชนเป็นผู้ยื่นให้เอง เพื่อความสะดวกสบายของตนเอง”

“.....ความต้องการความสะดวกสบายของประชาชน ผลักดันให้เจ้าหน้าที่ต้องทำ”

“.....ประชาชนนับว่าเป็นส่วนสำคัญ แต่ไม่ใช่ทั้งหมด การให้จากประชาชนถือว่าเป็นค่าสินจ้างตอบแทน อาจให้ด้วยเสนาหา มิใช่เป็นการทดแทนก็ได้ แต่บางกรณีอาจให้เพราะช่วยเหลือพรรคพวกหรือเพื่อนพ้อง แต่เมื่อมองโดยรวม ประชาชนก็เป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนการกระทำที่ไม่ดีของข้าราชการเจ้าหน้าที่”

ประเด็นวัฒนธรรมองค์กรที่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ยอมรับว่าถูกต้อง การเสวนาประเด็นนี้ ส่วนใหญ่เชื่อมโยงกับประเด็นสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานและเกี่ยวโยงไปถึงปัญหาการขาดการตรวจสอบการทำงานและการใช้เงินงบประมาณ และการขาดมาตรการการเอาผิดการลงโทษข้าราชการและเจ้าหน้าที่ที่กระทำผิดเหล่านี้ ลักษณะการกระทำตามวัฒนธรรมสังคมในหน่วยงาน เช่น

“.....นโยบายทำให้เกิดแนวทางการทำงาน กลายเป็นเครื่องมือ เป็นช่องทางให้ข้าราชการหาประโยชน์เข้าสู่ตน”

“.....โครงการต่าง ๆ ภายนอกดูเหมือนเป็นการกระทำเพื่อพัฒนา แต่ผลกลับเป็นช่องทางโอกาสในการหารายได้เข้าสู่ตนเองได้ง่ายเช่นกัน”

“.....กฎระเบียบกลายเป็นช่องทาง โอกาสในการกระทำผิดวินัยการทำงาน ทั้งที่วัตถุประสงค์ของกฎระเบียบมีไว้เพื่อความยืดหยุ่นการให้บริการประชาชน แต่กลับนำเอามาทำให้อึดหยุ่นเป็นช่องทางของตนเอง..... กลายเป็นกฎระเบียบเพื่อความอยู่รอดของตนเอง”

3) การวัดพฤติกรรมที่แสดงถึงละเล็กลการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันและต่อสู้กันอย่างรุนแรง

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดพฤติกรรมละเล็กลการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันและต่อสู้กันอย่างรุนแรงจำนวน 8 ข้อโดยดัดแปลงจากแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความสามัคคีของ วนิดา สายสินธ์(2551: 52,72,88-90) ซึ่งเป็นแบบวัดที่เกี่ยวกับเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความสามัคคี 4 ด้านคือ ด้านการร่วมมือทำงาน ด้านความมีน้ำหนึ่งใจเดียวกันระหว่างบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากส่วนรวม และ ด้านการรู้จักประสานประโยชน์โดยเห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง จำนวน 40 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ตั้งแต่ .287 ถึง .468 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .896

4) การวัดลักษณะของคนที่ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยาก ด้วยการขวนขวายใฝ่หาความรู้ให้มีรายได้เพิ่มพูนขึ้น จนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดขึ้นเอง สำหรับการวัดการปฏิบัติตนเป็นคนที่ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยาก ด้วยการขวนขวายใฝ่หาความรู้ให้มีรายได้เพิ่มพูนขึ้น จนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญจำนวน 8 ข้อ โดยให้ครอบคลุมคุณสมบัติของผู้เป็นพหูสูตและสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ

5) การวัดการปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่ว ประพฤติตนตามหลักศาสนา

ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดขึ้นเอง สำหรับการวัดการปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่ว ประพฤติตนตามหลักศาสนา จำนวน 8 ข้อ โดยให้ครอบคลุมหลักคุณธรรมพรหมวิหาร 4 ตามนิยามปฏิบัติการ

จากข้อความที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าเครื่องมือวัดการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประเมินค่า 6 ระดับ จาก ปฏิบัติมากที่สุด ถึง ไม่เคยเลย จำนวน 40 ข้อ พิสัยอยู่ระหว่าง 40 – 240 คะแนน ผู้ที่ตอบได้คะแนนรวมสูงกว่า แสดงว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่า

2. แนวคิดวิเคราะห์สาเหตุของการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model)

การศึกษสาเหตุต่าง ๆ ของการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำเป็นต้องอาศัยความรู้หลายแขนงรวมกัน หรือที่เรียกว่า “สหวิชาการ” ทั้งทางด้านจิตวิทยา สังคมวิทยา และวิทยาศาสตร์ เป็นต้น เพื่ออธิบายสาเหตุของพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งสามารถศึกษาจากสาเหตุ 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ สาเหตุภายนอกตัวมนุษย์ เช่น สภาพแวดล้อมทางสังคม และ วัฒนธรรม เป็นต้น และสาเหตุภายในตัวมนุษย์ ได้แก่ ลักษณะทางจิตใจของมนุษย์ (ดวงเดือน พันธมนาวิน. 2523 ก. : 80) และ จากรายงานการวิจัยของงามตา จนนันทนทร์ (2536 : 8-9) ได้กล่าวถึง รูปแบบการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์ว่า โดยทั่วไปการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมบุคคลจะเป็นไปตามรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งใน 4 รูปแบบดังต่อไปนี้

(1) รูปแบบที่เน้นจิตลักษณะ (Trait model) คือ เป็นลักษณะภายในตัวบุคคลเป็นสาเหตุของพฤติกรรม เช่น การศึกษาบุคลิกภาพของมนุษย์ที่ประกอบขึ้นด้วยลักษณะทางจิตใจย่อย ๆ หลายลักษณะที่ยังคงสภาพอยู่ภายในตัวบุคคล

(2) รูปแบบการวิเคราะห์พลวัตทางจิต (Psychodynamic model) มุ่งศึกษาโครงสร้างทางจิตที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรม ประกอบด้วย อิด (id) อีโก้ (ego) และซูเปอร์อีโก้ (Super ego)

(3) รูปแบบสถานการณ์นิยม (Situational model) มีหลักการว่า พฤติกรรมย่อมเป็นไปตามสถานการณ์หนึ่ง ๆ มากกว่าจะเกิดจากลักษณะภายในที่คงที่ถาวร (ดังสองรูปแบบแรก) คือ รูปแบบที่สามจะเน้นที่สถานการณ์ภายนอกมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์

(4) รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เน้นความสำคัญของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสถานการณ์ โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางจิตใจของบุคคลกับสถานการณ์ที่เขาประสบอยู่นั้น เป็นแหล่งริเริ่ม และกำหนดพฤติกรรมของบุคคล

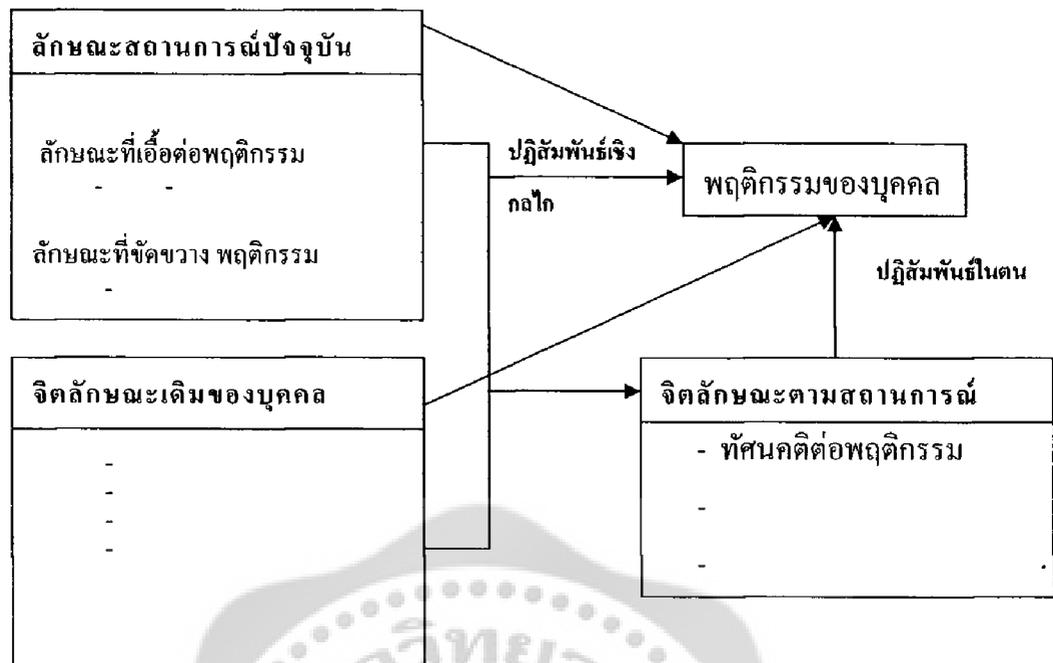
รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2541; อ้างอิงจาก Eudeler; & Magnusson. 1977; Tett; & Burnett. 2003) ได้แสดงถึงสาเหตุการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ (ภาพประกอบ 1) โดยเสนอว่าพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์เกิดจากสาเหตุที่สำคัญอย่างน้อย 4 ประการ คือ

4.1 สาเหตุทางสถานการณ์ เป็นสาเหตุที่อยู่ภายนอกตัวบุคคลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล เช่น การถ่ายทอดทางสังคม และบรรยากาศการทำงาน เป็นต้น

4.2 สาเหตุทางจิตลักษณะเดิม เป็นสาเหตุทางจิตใจภายในตัวบุคคลที่ติดตัวมาแต่ดั้งเดิม ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล เช่น สุขภาพจิต

4.3 สาเหตุร่วมระหว่างจิตลักษณะเดิมกับสถานการณ์ที่เรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบเชิงกลไก (Mechanical interaction) โดยมีตัวแปรทางจิตลักษณะเดิมกับตัวแปรทางสถานการณ์ที่ส่งผลต่อกันแปรตามสถานการณ์ แล้ว ลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนของบุคคลในที่ทำงาน

4.4 สาเหตุทางจิตลักษณะตามสถานการณ์ หรือที่เรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบในตัว (Organismic interaction) เป็นผลมาจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิมของบุคคลกับสถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ทำให้เกิดจิตลักษณะตามสถานการณ์ เช่น ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรม

ภาพประกอบ 1 รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model)

ที่มา : ดวงเดือน พันธุนาวิน. 2541) ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม .

จากเอกสารที่กล่าวถึง รูปแบบของการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมของบุคคลทั้ง 4 รูปแบบนั้น จะเห็นว่า รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactional Model) เป็นรูปแบบที่เน้นความสัมพันธ์หลายทิศทางระหว่างบุคคล (จิตใจ) กับสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญทั้งทางปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก โดยปฏิภริยาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุความเชื่อมโยงและต่อเนื่องกัน ผู้วิจัยจึงใช้รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมเป็นกรอบคิดในการประมวลแยกการเรียงการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเนื้อหาพอสังเขปดังนี้ การปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีสาเหตุ 4 ประการ

1. ปัจจัยด้านสถานการณ์ ได้แก่ บรรยากาศในองค์กร การถ่ายทอดสังคมอย่างไม่เป็นทางการและทางการ

2. ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม ได้นำมาจากทฤษฎีต้นไม้มของ ดวงเดือน พันธุนาวิน (2539) ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่ออำนาจภายในตน และสุขภาพจิต

3. ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้นำจิตลักษณะตามทฤษฎีต้นไม้มของ ดวงเดือน พันธุนาวิน (2529) เป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ การรับรู้ความสามารถของตนกับสถานการณ์ที่เผชิญ คือ การปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลายเป็นตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ได้แก่ ทักษะที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4. สาเหตุร่วมระหว่างจิตลักษณะเดิมกับสถานการณ์ ได้แก่ การถ่ายทอดทางสังคม ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ กับจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน ความเชื่ออำนาจภายในตน และสุขภาพจิต)

3. ลักษณะทางจิตลักษณะเดิม

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม แสดงสาเหตุของพฤติกรรมการเป็นคนดีคนเก่งในเชิงสาเหตุและผลระหว่างลักษณะทางจิตบางประการกับพฤติกรรมต่าง ๆ ที่น่าปรารถนาของคนดีและคนเก่ง ด้วยการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง รวมทั้งการปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ ดังนี้

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมแบ่งเป็น 3 ส่วน (ภาพประกอบ 2) คือ ส่วนที่เป็นดอกและผล ส่วนลำต้นและส่วนที่เป็นราก ในส่วนแรกคือ ดอกและผล บนต้นแสดงถึงพฤติกรรมการทำดีละเว้นความชั่วและพฤติกรรมปฏิบัติงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวม สำหรับส่วนแรกนี้เป็นพฤติกรรมประเภทต่าง ๆ ที่รวมกันเข้าเป็นพฤติกรรมของพลเมืองดี พฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ และ พฤติกรรม การปฏิบัติงานอาชีพอย่างขยันขันแข็ง ผลที่ออกมาเป็นพฤติกรรมต่าง ๆ ที่น่าปรารถนานี้มีสาเหตุอยู่ 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือ สาเหตุทางจิตที่เป็นส่วนลำต้นของต้นไม้ อันประกอบด้วยลักษณะทางจิต 5 ด้าน คือ

1) ความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นลักษณะที่ไม่เห็นแก่ตนเองเห็นอพวกพ้อง แต่เห็นแก่ส่วนรวม ประเทศชาติ มนุษยชาติ และหลักการเป็นสำคัญ

2) การมุ่งอนาคตมากกว่ามุ่งปัจจุบัน รู้จักคาดการณ์ไกล สามารถอดได้รอได้มีจิตแกร่ง และมีการควบคุมตนเอง

3) ความเชื่ออำนาจในตนด้วยความเชื่อว่า ผลที่เกิดขึ้นกับตนเองส่วนใหญ่เป็นเพราะการกระทำของตนเองมากกว่าจะเกิดจากโชคเคราะห์ ความบังเอิญหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย

4) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีการยอมรับที่จะแก้ปัญหา มุมานะบากบั่น ฝ่าฟันอุปสรรคของ การปฏิบัติงานหรือแก้ปัญหาของตนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างเหมาะสมกับความรู้และความสามารถของตนเอง

5) มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่สังคมปรารถนา คุณธรรม และค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหรือสถานการณ์นั้นๆ ตลอดจนการมองเห็นคุณประโยชน์ของพฤติกรรมหรือคุณธรรมมีความพอใจ และความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมหรือฝึกคุณธรรมนั้นเป็นหลัก

เมื่อบุคคลเกิดความต้องการจะมีความเข้าใจ อธิบาย ทำนายและการพัฒนาพฤติกรรมชนิดใด จะต้องใช้ลักษณะทางจิตบางด้านหรือทั้ง 5 ด้าน ประกอบกันจึงจะได้ผลดีที่สุด ส่วนที่สามของต้นไม้อัจฉริยะคือ รากแก้ว ซึ่งเป็นลักษณะทางจิตกลุ่มที่สองมี 3 ด้าน คือ

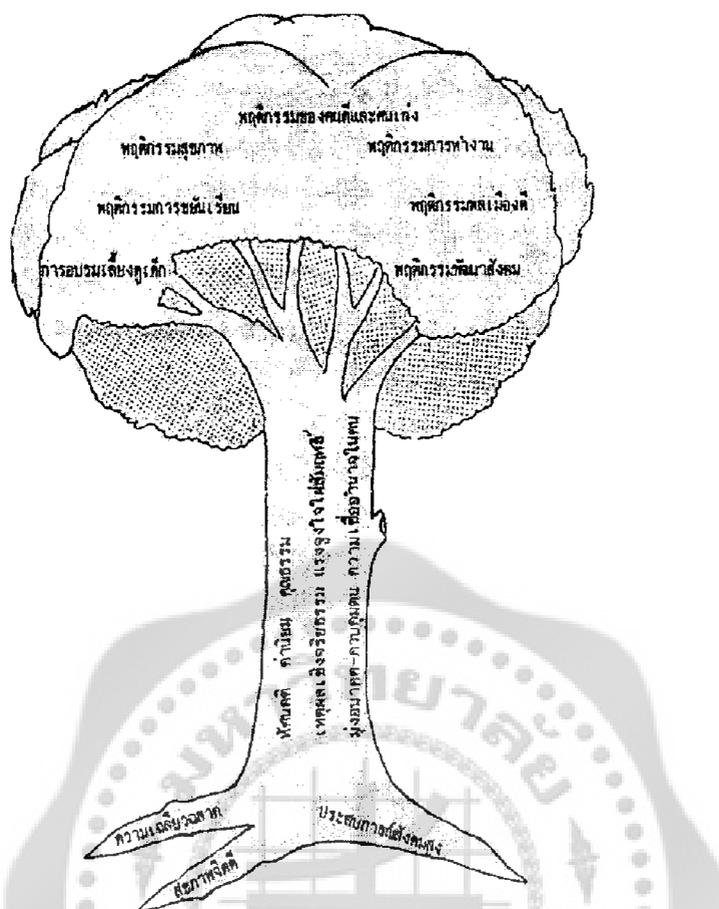
1) สติปัญญาดี มีความเฉลียวฉลาดรับรู้สิ่งที่เกิดขึ้นได้ถูกต้องแม่นยำ รู้จักคิดแบบนามธรรมนอกเหนือจากการคิดแบบรูปธรรมสามารถคิดแบบเอกนัยและอนกนัยได้

2) มีประสบการณ์ทางสังคมสูง ได้รู้ได้เห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินชีวิต อุปสรรคและปัญหาความต้องการของบุคคลประเภทต่างๆ ในสังคม ตลอดจนสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและทางสังคมของบุคคลเหล่านี้เพื่อให้ทราบว่าการกระทำของตนจะส่งผลกระทบต่อทั้งทางดีและทางไม่ดีแก่ผู้อื่นได้อย่างไรบ้าง

3) มีสุขภาพจิตที่ดี มีความวิตกกังวลน้อยหรืออยู่ในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์

ลักษณะทางจิตทั้ง 3 นี้อาจใช้เป็นสาเหตุของการพัฒนาลักษณะทางจิต 5 ประการที่ลำต้นของต้นไม้ได้ กล่าวคือ บุคคลจะต้องมีลักษณะพื้นฐานทางจิตใจ 3 ด้าน ตามที่กล่าวแล้วและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่บ้าน ทางโรงเรียน และทางสังคมที่เหมาะสม นอกจากนั้นบุคคลยังมีความพร้อมที่จะรับการพัฒนาลักษณะทางจิตบางประการใน 5 ด้าน นี้ด้วยวิธีการอื่นๆ ด้วย ดังนั้น ลักษณะทางจิตพื้นฐาน 3 ประการจึงเป็นสาเหตุของพฤติกรรมของคนดีและคนเก่งนั่นเอง นอกจากนี้ลักษณะทางจิตพื้นฐาน 3 ประการที่รากแก้วนี้ อาจเป็นสาเหตุร่วมกับลักษณะทางจิต 5 ประการที่ลำต้น เพื่อใช้ในการทำนายและการพัฒนาพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล

โดยในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะจิตเดิมไว้ 4 ด้าน ตามทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่ออำนาจภายในตน และสุขภาพจิต กับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ภาพประกอบ 2 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม

ที่มา : ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2543: 7) การวิจัยทางจิตวิทยาสังคม.

3.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ : ความหมาย และวิธีวัด

3.1.1 ความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นลักษณะทางจิตที่สำคัญตัวต้น ๆ ที่สัมพันธ์พฤติกรรมต่าง ๆ ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (achievement motive) ตามที่นักจิตวิทยาให้ไว้คือ หมายถึงความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จไปได้ด้วยดี ทั้งในด้านการแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ หรือการแข่งขันกับผู้อื่นโดยการกำหนดเป้าหมายให้เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง และมีความมานะบากบั่นในการต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ ที่มาขวางกั้น เมื่อประสบผลสำเร็จก็จะเกิดความสบายใจ และมีความวิตกกังวลเมื่อประสบกับความล้มเหลว (วิรัตน์ ปานศิลา. 2542: 63, อ้างอิงจาก McClelland and et. Al. 1953: 110-111) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะเป็นผู้ยอมรับกับเหตุการณ์พร้อมที่จะแก้ปัญหา มุมานะบากบั่น ฝ่าฟันอุปสรรคของการปฏิบัติงานหรือแก้ปัญหาจนประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2526:15) อาจกล่าวได้ว่า

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นความต้องการของบุคคลซึ่งผลักดันให้เกิดความพยายามที่จะทำสิ่งใดให้ลุล่วงไปด้วยดี ตามมาตรฐานอันสูงสุด และเป็นไปตามเป้าหมายที่บุคคลวางไว้ เมื่อมีอุปสรรคก็คิดหาทางแก้ไขอย่างสร้างสรรค์โดยไม่ย่อท้อ (ศุภรางค์ อินทუნท์, 2552: 46)

จากข้อความข้างต้นพอสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ ลักษณะทางจิตที่ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก หาวิธีการแก้ปัญหาหรืออุปสรรค เพื่อให้ไปถึงจุดหมายหรือเป้าหมายที่วางเอาไว้ที่เกิดจากการแข่งขันเมื่อเทียบกับการพัฒนาของตนเองหรือผู้อื่นที่ตนเองเป็นแบบอย่าง

3.1.2 การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีงานวิจัยอยู่หลายท่าน ส่วนใหญ่ก็จะนำเครื่องมือของท่านที่เคยวัดมาปรับปรุง จากการศึกษาพบว่างานวิจัยของ บุญรับ ศักดิ์มณี (2532: 57) เรื่องการเสริมสร้างลักษณะทางจิตเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานราชการ มีผู้นำมาปรับปรุงและดัดแปลงให้เข้ากับนิยามตัวแปรของตนมากที่สุด ลักษณะเครื่องมือวัดของบุญรับ ศักดิ์มณี เป็นแบบมาตรประเมินค่า โดยอาศัยแนวการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของฮอร์แมน (Hermans) จำนวน 20 ข้อ พิสัยอำนาจจำแนกรายข้อเท่ากับ 2.75 – 7.45 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.84 มีหลายท่านนำมาดัดแปลง เช่น สุมิตตรา เจริญพันธ์ ดัดแปลงเป็นแบบมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ผู้วิจัยนำเครื่องมือของบุญรับ ศักดิ์มณี (2532:57) มาใช้กับงานวิจัย ด้วยเหตุผลที่ว่ากลุ่มเป้าหมายที่วัดเป็นข้าราชการเหมือนกัน จำนวน 10 ข้อซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ จาก จริงที่สุด ถึง ไม่จริงเลย พิสัยอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่า เป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่า

3.1.3 ผลงานวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการทำงาน งานวิจัยของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของอาจารย์ ในการทำงาน ที่พบเกี่ยวกับการประหยัด การแข่งขันเพื่อพัฒนาตนเอง การเพิ่มเติมความรู้และการยึดมั่นในคุณงามความดี เช่น ฐานันดร เปียศิริ (2545: 107,182) ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 701 คน พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้ามากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และยังพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นลักษณะทางจิตลำดับต้น ๆ ที่ทำนายพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวในทุกกลุ่ม และสอดคล้องกับนักวิจัยอีกสองท่าน ได้แก่ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2549: 44) ได้ศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายที่สำคัญอันดับหนึ่งที่ร่วมกับตัวแปรอื่น โดยสามารถทำนายพฤติกรรมความรับผิดชอบ ถึงร้อยละ 69.9 และ ศุภรางค์ อินทუნท์ (2552: 113,135) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียดของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียน

วิจัย พบว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการอ่านจากบิดามารดามาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนสูง พร้อมกันทั้ง 3 ด้าน เป็นผู้มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะด้านใดด้านหนึ่งใน 3 ด้าน นอกจากนี้ยังพบว่าเมื่อศึกษาตัวทำนายในชุดรวม ส่วนใหญ่แล้วแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในลำดับต้น ๆ ในการทำนายของเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านในทุกกลุ่ม นอกจากนี้ด้านการยอมรับนวัตกรรมและการหาความรู้เพิ่ม ดูจเดือน พันธุมนาวิน และอัมพร ม้าคะนอง (2547:บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการพัฒนานักเรียนของครูคณิตศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายตัวแรกที่สำคัญของพฤติกรรมการรับนวัตกรรม

จากงานวิจัยบางส่วนข้างต้นพอสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นลักษณะทางจิตที่มีความสัมพันธ์และสามารถทำนายพฤติกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการประหยัด การพัฒนาตนเองอย่าง พฤติกรรมการอ่าน การยอมรับนวัตกรรม และคุณธรรมด้านความรับผิดชอบ ฉะนั้นผู้วิจัยจึงเลือกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาเป็นลักษณะทางจิตตัวหนึ่งในงานวิจัยครั้งนี้

3.2 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน : ความหมาย และวิธีวัด

3.2.1 ความหมายลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน เป็นลักษณะทางจิตสำคัญอย่างหนึ่งที่บุคลากรสาธารณสุขระดับตำบล ควรจะมีหรือได้รับการพัฒนา ก็คือ ลักษณะของการมุ่งอนาคต-ควบคุมตน เพราะในสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันได้ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในสังคมมากมายไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม ค่าครองชีพ ค่านิยมต่าง ๆ ที่ได้รับอิทธิพลจากต่างประเทศ ความเจริญทางด้านวัตถุ และการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของข้อมูลข่าวสาร เหล่านี้ล้วนมีผลกระทบต่อบุคลากรสาธารณสุขระดับตำบลเป็นอย่างมาก หากบุคลากรสาธารณสุขระดับตำบลไม่มีลักษณะการมุ่งอนาคต อาจเกิดปัญหาในการปฏิบัติงานได้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2528) ได้ให้ความหมายของ การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ว่า หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะคาดการณ์ไกลและสามารถบังคับตนเองให้รู้จักอดได้รอได้ สามารถวางแผนการปฏิบัติเพื่อรับผลดีหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

เพ็ญแข ประจวบจันท (2545) ได้กล่าวว่าลักษณะนิสัยมุ่งอนาคต หมายถึง ลักษณะนิสัยที่อดได้ รอได้ รู้จักหักห้ามใจตนเอง เพื่อไปสู่จุดหมายปลายทาง ความสำเร็จ หรือผลตอบแทนที่ยิ่งใหญ่ หรือที่มีคุณค่ามากกว่า ดังนั้นผู้ที่มีลักษณะนิสัยมุ่งอนาคตนั้นจะต้องเป็นผู้ที่สามารถอดกลั้นต่อความยากลำบาก หรือความต้องการในปัจจุบัน สามารถหักห้ามใจตนเองไม่ให้ทำในสิ่งที่ต้องการในปัจจุบันแต่รอคอยเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ให้ผลดีกว่า ผู้ที่มุ่งอนาคตนั้นมักจะเป็นผู้ที่รับผิดชอบต่อตนเอง โดยการอดกลั้นต่อความอยากได้ที่ไม่สมควรในปัจจุบันและรอคอยผลที่จะดีกว่าในอนาคต ในขณะเดียวกัน

ก็เป็นผู้รับผิดชอบต่อบุคคลอื่นและต่อสังคมด้วย เนื่องจากการเป็นผู้ที่มีความสามารถในการอดกลั้นได้อย่างสูงนั่นเอง จึงสามารถควบคุมตนเอง งดเว้นการกระทำที่อาจเป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้อื่นและสังคมได้

โดยเฉพาะคนในราชการ (บุญรับ ศักดิ์มณี. 2532: 7-8) ลักษณะทางจิตด้านการมุ่งอนาคตนี้ มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของการปฏิบัติงานอย่างมาก กล่าวคือ ถ้าแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติงานนั้นมีผลต่อความสำเร็จหรือความก้าวหน้าของบุคคลในอนาคตความสำเร็จในแต่ละขั้นก็จะเป็นแรงจูงใจให้บุคคลพยายามปฏิบัติงานในขั้นต่อไปให้สำเร็จเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขั้นสุดท้าย และในขณะเดียวกันความล้มเหลวของการปฏิบัติงานในขั้นต้นๆ ก็จะทำให้บุคคลไม่สามารถทำงานในขั้นตอนต่อไปได้ การมุ่งอนาคตนี้เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหลายชนิด ทั้งพฤติกรรมส่วนตัว เช่น พฤติกรรมการรักษาสุขภาพอนามัย (รัตนา ประเสริฐสม. 2536) พฤติกรรมการอดออม พฤติกรรมซื่อสัตย์ และ พฤติกรรมช่วยเหลือผู้อื่น (ดวงเดือน พันธุมนาวิณ และ เพ็ญแข ประจวบปัจจนึก. 2520) จะเห็นว่าพฤติกรรมดังกล่าวมีความสอดคล้องกับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3.2.2 การวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนที่นำมาใช้วัดกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับการศึกษาของผู้วิจัยได้แก่ แบบวัดการมุ่งอนาคต - ควบคุมตนของข้าราชการพลเรือนในงานวิจัยของ บุญรับ ศักดิ์มณี(2532:56) ซึ่งศึกษาเรื่องการเสริมสร้างลักษณะทางจิตเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานราชการ มีหลายฉบับโดยแยกวัดมุ่งอนาคตและวัดควบคุมตนเอง ซึ่งส่วนของการวัดมุ่งอนาคต จำนวน 10 ข้อ โดยมีเนื้อหาพาดพิงถึงนิสัยส่วนตัวของผู้ตอบ เกี่ยวกับงานและอนาคต การวางแผนการทำงาน การประหยัด เป็นต้น ซึ่งดัดแปลงมาจาก จินตนา บิลมาศ และคณะ (2529) ซึ่งมีจำนวน 20 ข้อโดยเลือกเฉพาะที่เกี่ยวกับการมุ่งอนาคต แล้วนำมาทดลองใช้กับข้าราชการใหม่ จำนวน 105 คน แล้วหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .78 สำหรับแบบวัดการควบคุมตนเอง ก็ดัดแปลงมาจากแบบวัดของจินตนา บิลมาศ และคณะ(2529) จำนวน 10 ข้อโดยเลือกเอาข้อที่เกี่ยวกับการควบคุมตนเอง แล้วนำมาทดลองใช้กับข้าราชการใหม่ จำนวน 105 คน เช่นเดียวกัน แล้วหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .81 โดยทั้งสองส่วนเป็นแบบวัดมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ ในการวิจัยครั้งนี้ จากเหตุผลข้างต้นที่กล่าวว่กลุ่มตัวอย่างอยู่ในกลุ่มที่มีลักษณะเหมือนกันกับ บุญรับ ศักดิ์มณี จึงนำแบบวัดของเขามาดัดให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติ โดยนำมาทั้งสองส่วนคือการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนอย่างละ 5 ข้อ รวมเป็น 10 ข้อ แล้วนำไปทดสอบคุณภาพเครื่องมือก่อนใช้จริง ลักษณะแบบวัดนี้เป็นแบบมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ จากจริงที่สุด ถึงไม่จริงเลย มีพิสัยอยู่ระหว่าง 6 – 60 คะแนน ผู้ตอบที่ได้คะแนนรวมมากกว่าแสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนรบน้อยกว่า

3.2.3 ผลงานวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการทำงาน งานวิจัยเกี่ยวกับลักษณะทางจิต การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน เช่น จินตนา บิลมาศ และคณะ (2529: 184-192) ได้ศึกษาคุณลักษณะของข้าราชการพลเรือนจากกลุ่มตัวอย่างข้าราชการพลเรือนที่บรรจุใหม่และข้าราชการระดับกลางที่ทำงานราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สังกัด 12 กระทรวง จาก 13 จังหวัด จำนวน 1,253 คน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาลักษณะการมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเองสำหรับข้าราชการมีความจำเป็นเนื่องจากข้าราชการใหม่มีลักษณะมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเองต่ำกว่าข้าราชการเก่าทั้งนี้เนื่องจากการปฏิบัติงานราชการนั้นต้องอาศัยการอดได้รอได้เพื่อผลที่ดีกว่าในระยะยาว แต่ข้าราชการที่บรรจุใหม่อาจจะไม่เคยมีข้อเรียกร้องสำหรับภาระที่จะต้องรอคอยผลการกระทำของตนในระยะยาว ดังนั้นจึงควรมีการฝึกอบรม แนะนำหรือปฐมนิเทศเพื่อกระตุ้นให้มีการนำลักษณะการมุ่งอนาคตที่คาดว่าจะเป็นลักษณะที่มีอยู่ในตัวของข้าราชการบรรจุใหม่บางคนแล้ว ทั้งนี้เพื่อป้องกันปัญหาการลาออกจากราชการที่จะเกิดขึ้นตามมาในอนาคต บุญรับ ศักดิ์มณี (2532: 52-54,73) ได้ทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาวิธีการเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการปฏิบัติงานราชการด้วยวิธีใช้กิจกรรมการมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเองเป็นกิจกรรมที่จัดกระทำกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้าราชการบรรจุใหม่สังกัดหน่วยงานต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 120 คน แบ่งการฝึกออกเป็น 3 รุ่น ๆ ละ 40 คน ก่อนการฝึกทำการวัดลักษณะทางจิตของกลุ่มตัวอย่าง 7 ด้านคือ ความเชื่ออำนาจในตน เจตคติต่อการทำงานราชการ การมุ่งอนาคต การควบคุมตนเอง สุขภาพจิต เหตุผลเชิงจริยธรรม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กลุ่มตัวอย่างถูกสุ่มให้อยู่ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อให้วิธีการฝึกที่มีเนื้อหาและวิธีการที่แตกต่างกัน ดังนี้ กลุ่มที่หนึ่งได้รับการฝึกการมุ่งอนาคตรวมกับการฝึกการควบคุมตนเอง กลุ่มที่สองได้รับการฝึกการมุ่งอนาคตเพียงอย่างเดียว กลุ่มที่สามได้รับการฝึกการควบคุมตนเองอย่างเดียว และกลุ่มที่สี่ที่เป็นกลุ่มควบคุมนั้นไม่ได้รับการฝึกแต่อย่างใดให้ทำกิจกรรมอื่นแทน ทั้งนี้มีการวัดการมุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง 2 ครั้ง คือ ครั้งแรกวัดทันทีหลังจากการฝึกเสร็จสิ้น และครั้งที่สองวัดหลังฝึกไปแล้วและกลับไปทำงานตามปกติได้ 3 เดือน สำหรับเจตคติต่อการมุ่งทำงานราชการเพื่ออนาคต และพฤติกรรมการปฏิบัติงานราชการได้ทำการวัดหลังจากได้รับการฝึกเป็นเวลา 3 เดือนไปแล้ว ผลการวิจัย พบว่า การฝึกการมุ่งอนาคตส่งผลต่อลักษณะมุ่งอนาคตโดยผลนั้นจะปรากฏทันทีและปรากฏต่อไปในระยะยาว การฝึกการควบคุมตนเองก็ส่งผลถึงลักษณะมุ่งอนาคตในลักษณะเดียวกัน คือพบทั้งผลที่ปรากฏทันทีและผลในระยะยาว ส่วนการฝึกอย่างใดอย่างหนึ่ง และการฝึกทั้งสองอย่างควบคู่กันนั้นได้ผลเท่ากันและดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกเลย ลักษณะการมุ่งอนาคต และควบคุมตนเองนี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในปรากฏการณ์เดียวกัน คือบุคคลจะต้องมีความต้องการผลในอนาคตมากกว่าผลในปัจจุบันแล้วดำเนินการปฏิบัติเพื่อไปสู่เป้าหมายในอนาคตนั้น เช่น การอดได้รอได้มีกระบวนการสองขั้นตอน ตอน

แรก คือ สาเหตุที่ทำให้บุคคลเลือกที่จะรับผลที่ดีกว่ามากที่จะมีมาในอนาคตแทนการรับผลเล็กน้อยในปัจจุบัน ลักษณะนี้คือ ลักษณะมุ่งอนาคต ตอนที่สอง ของการอดได้รอได้ คือการกระทำที่เป็นขั้นตอนเพื่อนำไปสู่ผลที่ปรารถนา ที่จะมาในอนาคต ซึ่งอาจจะต้องปฏิบัติเป็นระยะเวลาหรือต้องรอคอยผลนาน ความสามารถส่วนนี้คือ การควบคุมตนเอง นอกจากนี้งานวิจัยที่ศึกษาถึงความเกี่ยวข้องระหว่างการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนกับพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ได้พบในงานวิจัยของนักวิจัยอีกหลายท่าน เช่น นิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545: บทคัดย่อ, 29) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ พบว่าการมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นจิตลักษณะหนึ่งในสี่ตัว ซึ่งถ้านักศึกษามีสูงจะทำให้ นักศึกษามีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวและพฤติกรรมรักษาระเบียบสูงกว่านักศึกษากลุ่มตรงกันข้าม ซึ่งสอดคล้องกับการประมวลผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องยังพบว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สูงกว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ ส่วน วรณฉวี วรณชาติ (2541: 55-59) พบว่า นักศึกษาชายที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงติดเฮดส์ต่ำ ในขณะที่ ลินดา สุวรรณดี (2543: 61-71) พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ มีความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ

จากเอกสารและงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่าลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนหมายถึง ความรู้สึกที่อดได้รอได้ ซึ่งเป็นลักษณะที่ทำให้บุคคลสามารถแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ในโอกาสที่เหมาะสมเป็นประโยชน์ในระยะยาว และยังสามารถควบคุมตนเองให้กระทำในสิ่งที่ควรกระทำซึ่งสอดคล้องกับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของอาจารย์ ที่มีความอดทนอดกลั้น มีสติควบคุมตน โดยลักษณะการมุ่งอนาคต และการควบคุมตนเองน่าจะมีผลต่อบุคคล และส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานที่เหมาะสม

3.3 ความเชื่ออำนาจภายในตน : ความหมาย และวิธีวัด

3.3.1 ความหมายของความเชื่ออำนาจภายในตน

รัตนา ประเสริฐ (2526: 30) กล่าวว่าความเชื่ออำนาจภายในตน (Internal Control) เป็นการคาดหวังทั่วไปของบุคคลว่าสิ่งต่าง ๆ ที่ตนได้รับนั้นเกิดจากการกระทำของตน ไม่ว่าจะเป็นในด้านร้ายก็ตาม ส่วนความเชื่ออำนาจภายนอกตน (External Control) เป็นการคาดหวังทั่วไปของบุคคลว่าสิ่งต่าง ๆ ที่ตนได้รับนั้นไม่ขึ้นอยู่กับกระทำของตน แต่ขึ้นอยู่กับสาเหตุต่าง ๆ จากภายนอก เช่น โชคชะตา คนหรือคุณสมบัติภายในตนที่ไม่อาจจะเปลี่ยนแปลงได้

ประนอม กระจายศรี (2547: 58) ได้สรุปไว้ว่า ความเชื่ออำนาจภายในตน หมายถึง ความเชื่อของบุคคลว่าสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนนั้นเกิดจากทักษะความชำนาญ หรือความสามารถของตน และตนสามารถควบคุมผลที่เกิดขึ้นได้ ส่วนความเชื่ออำนาจนอกตน หมายถึง ความเชื่อของบุคคลที่ว่าผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำเนื่องมาจากโชคกลาง เคราะห์กรรมและบุคคลอื่น ซึ่งตนไม่สามารถควบคุมได้

พอสรุปได้ว่าความเชื่ออำนาจภายในตน หมายถึงลักษณะทางจิตที่พึงปรารถนาและนำไปสู่พฤติกรรมที่ตนเองเชื่อมั่นว่าตนเองเป็นผู้ทำให้เกิดผลกรรมดังกล่าว เช่น เชื่อว่าผลของการปฏิบัติงานที่จะสำเร็จหรือไม่ เกิดจากการกระทำของตนเองและตนสามารถควบคุมให้เป็นไปตามต้องการได้ นั่นก็แสดงว่าสามารถเชื่อว่าควบคุมตนหรือกระทำให้สอดคล้องกับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.2 การวัดความเชื่ออำนาจภายในตน สำหรับการใช้แบบวัดความเชื่ออำนาจภายในตนในประเทศไทย จินตนา บิลมาศ และคณะ (2529) ได้สร้างแบบวัดขึ้นเรียกว่า แบบสอบถามเหตุการณ์ในชีวิตการทำงานของข้าพเจ้า เป็นลักษณะที่ใช้ในการประเมินค่าแบบลิเคิร์ต แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 ค่า ตั้งแต่ จริงที่สุด ถึง ไม่จริงเลย จำนวน 20 ข้อ ซึ่งต่อมา ศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2532: 57) ได้นำมาแบบวัดนี้มาปรับปรุงใช้วัดความเชื่ออำนาจภายในตนของครูประถมศึกษา เป็นแบบมาตรประเมินค่า ของ ลิเคิร์ต มีมาตรวัด 6 อันดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 4.17-7.31 ค่าความเชื่อมั่น .82 และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบวัดของความเชื่ออำนาจภายในตนของ ศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2532:210-213) ซึ่งใช้วัดการเชื่ออำนาจภายในตนในการทำงานโดยปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติกรมมากที่สุด จำนวน 10 ข้อแล้วนำไปทดสอบคุณภาพเครื่องมือก่อนใช้จริง ลักษณะแบบวัดนี้เป็นแบบมาตรประเมินค่า 6 ระดับ จากจริงที่สุด ถึงไม่จริงเลย ผู้ตอบที่ได้คะแนนรวมมากกว่าแสดงว่ามีความเชื่ออำนาจภายในตนสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนรวมน้อยกว่า

3.3.3 ผลงานวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจภายในตนกับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีงานวิจัยที่แสดงว่า ความเชื่ออำนาจภายในตน มีส่วนทำให้เกิดการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น งานวิจัยของ สุขุมาล เกษมสุข (2544) พบว่าความเชื่ออำนาจภายในตนร่วมกับตัวแปรทางจิตอีก 2 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนได้ถึงร้อยละ 42.0 และนอกจากนั้นยังพบว่าความเชื่ออำนาจภายในตน เป็นตัวแปรต้น ๆ ร่วมกับตัวแปรทางจิตอีก 2 ตัวแปรสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าของนักเรียนได้ถึงร้อยละ 46.4 ส่วน อุบล เลี้ยววาริน (2534) ยังพบว่าความเชื่ออำนาจภายในตนร่วมกับตัวแปรลักษณะทางจิตอีก 2 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการกินเพื่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน ถึงร้อยละ 18.0 จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าความเชื่ออำนาจภายในตนมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เนื่องจากมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการประหยัด และการอนุรักษ์

3.4 สุขภาพจิต : ความหมาย และวิธีวัด

3.4.1 ความหมายสุขภาพจิต

นักจิตวิทยาพบว่าสุขภาพจิตนั้นเกี่ยวข้องกับจิตลักษณะอื่นๆ และพฤติกรรมหลายประการของบุคคลทั้งที่เป็นปัญหาและเป็นประโยชน์ โดยที่รับรู้กันอยู่แล้วว่า สุขภาพจิตเป็นลักษณะทางจิตที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของบุคคล ซึ่งเป็นความจริงที่ว่า ถ้าบุคคลมีสุขภาพจิตที่ดี พฤติกรรมอื่นๆ ของบุคคลก็จะดีตามไปด้วย แต่ถ้าสุขภาพจิตของบุคคลเสื่อม แม้บุคคลนั้นจะมีจิตลักษณะอื่นๆ สูง เช่นมีการมุ่งอนาคตสูงหรือเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานก็อาจจะกระทำพฤติกรรมที่ไม่น่าปรารถนาได้ การที่เราสามารถวัดสุขภาพจิตของบุคคลได้จะทำให้เข้าใจบุคคลอย่างลึกซึ้งและอาจใช้ทำนายพฤติกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ ของบุคคลได้อย่างแม่นยำ (Eysenck. 1970 b: 60)

เบอร์นาร์ด (Bernard. 1952: 17) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่าสุขภาพจิตไว้ว่า หมายถึงความสามารถในการปรับตัวของบุคคล เพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์ มีความพอใจ สุขใจ แต่พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกต้องไม่ขัดต่อสังคม บุคคลที่มีสุขภาพจิตดี สามารถที่จะเผชิญและยอมรับความจริงในชีวิต บุคคลจะมีสุขภาพจิตดีที่สุดก็ต่อเมื่อบุคคลนี้ยอมรับความสำเร็จของตนเองตามสภาพความเป็นจริงตามความพอใจ โดยที่ไม่ได้รับการกระทบกระเทือนหรือมีความคับข้องใจน้อยที่สุด

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524: 79) ให้ความหมายของสุขภาพจิตว่า หมายถึงระดับความวิตกกังวลอันประกอบด้วยความกลัวในเรื่องต่างๆ โดยปราศจากเหตุผลอันควร ความกลัว ความโกรธง่าย ตื่นเต้นง่าย ขาดความกล้าและกลัวความผิด นอกจากนี้ยังครอบคลุมถึงปัญหาทางกายด้วย บุคคลที่มีสุขภาพจิตดีจะต้องไม่วิตกกังวลมากนัก รู้จักปรับตัวและรับรู้เหตุการณ์ต่างๆ ด้วยการไม่บิดเบือนความจริง สุขภาพจิตเป็นลักษณะความสมบูรณ์ส่วนบุคคล อันเป็นผลมาจากการที่บุคคลนั้นสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และสามารถพัฒนาความต้องการไปสู่ขั้นสูงสุดตามทฤษฎีของมาสโลว์ มีความรู้สึกเป็นสุข พอใจกับชีวิตส่วนตัวและการทำงาน จึงมีความพร้อมที่จะพัฒนาตนเองและสังคม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2527)

สรุปได้ว่าสุขภาพจิต หมายถึง สภาพจิตใจที่เป็นสุขของบุคคล มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีความสุข โดยมีข้อขัดแย้งในใจน้อยที่สุด บุคคลที่มีสุขภาพจิตดีจะต้องเป็นผู้ที่รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและไม่วิตกกังวลมากนักสามารถปฏิบัติในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4.2 การวัดสุขภาพจิต สก็อต (Scott. 1958, อ้างอิงจาก บุญรับ คักดีมณี, 2532) ได้ใช้

การพิจารณาความหมายของอาการทางจิตโดยการสังเกตจากอาการ 6 ชนิด คือ (1) ประวัติการเข้ารับการบำบัดทางจิต (2) การมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานทางสังคม (3) อาการทางจิตสามารถแบ่งบุคคลได้ตามระดับหรือปริมาณของลักษณะ (4) ความรู้สึกว่าตนไร้สุข (5) ความล้มเหลวในการ

ปรับตัว และ(6) พฤติกรรมในชีวิตประจำวันและอาการทางจิต เช่น ความวิตกกังวลหวาดกลัว แสดงว่าการวัดสุขภาพจิตสามารถวัดได้ทั้งสภาวะร่างกายและจิตใจ

งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวัดสุขภาพจิตใช้แบบวัดสุขภาพจิตของ บุญรับ ศักดิ์มณี (2532: 57) ซึ่งใช้วัดสุขภาพจิตของข้าราชการพลเรือน จำนวน 20 ข้อ มี 2 ตอน โดยตอนที่ 1 มีมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ข้อความในประโยคแสดงถึงความรู้สึกของผู้ถูกศึกษาเกี่ยวกับสภาพการทำงานที่เบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น หมดกำลังใจ รำคาญ ความเครียด ความกลัว ความวิตกกังวล ความหงุดหงิด ส่วนตอนที่ 2 ของแต่ละประโยคจะถามถึงความถี่ของการเกิดความรู้สึกเช่นนั้นของกลุ่มเป้าหมาย โดยมีมาตราประเมินค่า 4 ระดับ บุญรับ ศักดิ์มณีได้นำของ จินตนา บิลมาศ และคณะ (2529) ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 2.5 – 7.1 ไม่มีการรายงานถึงค่าความเชื่อมั่น บุญรับ ศักดิ์มณี จึงหาค่าความเชื่อมั่นใหม่และพบว่ามีความเชื่อมั่นเท่ากับ .78 ฉะนั้นถึงแม้ผู้วิจัยไม่ได้นำมาจากต้นฉบับของจินตนา บิลมาศ และคณะ(2529)แต่ก็เหมือนได้ใช้ต้นฉบับเพราะบุญรับ ศักดิ์มณี (2532: 57) ได้นำมาใช้ทั้งหมด ในขณะเดียวกันก็ได้หาค่าความเชื่อมั่นเพิ่มเพื่อเป็นการยืนยันว่าเป็นแบบวัดที่ได้ตามเกณฑ์การวัดผลอย่างทีกล่าวมาตอนแรกว่านำมาดัดแปลงด้วยเหตุผลที่ว่าระยะเวลาของการทำวิจัยห่างไกลกันมาก ลักษณะบางอย่างอาจเปลี่ยนแปลงไม่เหมาะสมแก่กาลสมัยโดยเลือกข้อที่สอดคล้องและนำมาปรับปรุงให้เข้ากับนิยามปฏิบัติการมากที่สุด จำนวน 10 ข้อแล้วนำไปทดสอบคุณภาพเครื่องมือก่อนใช้จริง ลักษณะแบบวัดเป็นแบบมาตราประเมินค่า 6 ระดับ จากจริงที่สุด ถึงไม่จริงเลย เป็นแบบวัดมีสองทิศทาง ผู้ตอบที่ได้คะแนนรวมมากกว่าแสดงว่ามีสุขภาพจิตดีในการทำงานสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนรวมน้อยกว่า

3.4.3 ผลงานวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิตกับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการทำงานงานวิจัยที่ศึกษาถึงความเกี่ยวข้องระหว่างสุขภาพจิตกับพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ เช่น งานวิจัยของ วริติ ปานศิลา ได้กล่าวไว้ในงานวิจัยของตนซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน จิตลักษณะ และการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรสาธารณสุขระดับตำบล ในภาคเหนือของประเทศไทย ว่า ความสมบูรณ์ทางจิตใจของบุคลากรสาธารณสุขระดับตำบลที่มีสภาพชีวิตที่ดี มีความเป็นสุข ปราศจากอาการโรคจิต โรคประสาท มีความสามารถที่จะปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถปรับตัวให้อยู่ในสภาพแวดล้อมของชุมชนและสถานอนามัยได้อย่างมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทั้งเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้นำชุมชน ประชาชน และผู้รับบริการทั่วไป เนื่องจาก การปฏิบัติงานของบุคลากรสาธารณสุขระดับตำบล ต้องแบกรับภาระต่างๆ ไว้มากมาย ต้องเผชิญกับปัญหาทั้งด้านวิชาการ และสนับสนุนการพัฒนาชุมชน ซึ่งเต็มไปด้วยปัญหาอุปสรรคนานัปการ (สุพจน์ แก้วจรัสฉายแสง. 2537) และปริมาณงานที่มากเกินไปกำลังบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่เพียง 2-3 คน ซึ่งมีงานวิจัยพบว่าทำให้รู้สึกบีบคั้นเกี่ยวกับงาน เกิดปัญหาที่มีความภูมิใจในตนเองต่ำมีความผิดพลาดเรื่องงานสูง มีอัตราการเป็น

โรคหัวใจสูงและระดับคอเรสเตอรอลในเลือดสูงขึ้น (อ้อมเดือน สดมณี, 2536) นอกจากนี้หาก บุคลากร สาธารณสุขมีสุขภาพจิตไม่ดี ยังส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานมีประสิทธิภาพให้ต่ำลงได้ และอาจเกิด ท้อแท้ไม่ใส่ใจในการปรับปรุงงานของตนให้ดีขึ้นได้ (ลลิตา สุนทรวิภาต, 2531: 82) นอกจากนี้ ดวง เดือน พันธมนาวิน, อรพินทร์ ชูชม และ งามตา วณิชทานนท์ (2528: 118, 237) ได้พบว่าสุขภาพจิต เป็นตัวแปรที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมการเลี้ยงลูกแบบใช้เหตุผลร่วมกับตัวแปรทางจิตอื่น ๆ สามารถทำนายได้ในผู้ปกครองของนักเรียนทุกกลุ่ม โดยสามารถทำนายได้ตั้งแต่ ร้อยละ 36 ถึง ร้อยละ 43 บุญรับ ศักดิ์มณี (2532:92) ได้พบว่าตัวแปรสุขภาพจิตสามารถทำนายพฤติกรรมการทำงานของ ข้าราชการที่บรรจุใหม่ได้ถึงร้อยละ 43 ในกลุ่มชาย โดยรวมกับลักษณะทางจิตอื่นอีก 2 ตัว

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมา สรุปได้ว่า สุขภาพจิตหมายถึง เป็นลักษณะทางจิตที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมของบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมการปฏิบัติงาน เช่น การมีความวิตกกังวลอันประกอบด้วยความกลัวในเรื่องต่าง ๆ โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร ความกลัวใจ อาการ โกรธง่าย ตื่นเต้นง่าย ขาดสมาธิ กลัวผิด และยังรวมถึงปัญหาทางกายที่ผิดปกติอื่น ๆ ในการทำงาน ซึ่งจะส่งผลต่อการทำงาน แต่ถ้าอยู่แบบพอเพียง คือ มีแนวทางการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงก็จะทำให้สุขภาพจิตด้านไม่ตีสลดน้อยหรือไม่มีได้ จะส่งผลต่อการทำงานและการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้น จึงเป็นลักษณะทางจิตที่ควรนำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้

4. ลักษณะทางจิตตามสถานการณ์

4.1 เจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: ความหมายและวิธีวัด

4.1.1 ความหมาย

คำว่า "ทัศนคติ" และ "เจตคติ" ซึ่งตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า "Attitude" มีรากศัพท์มาจากภาษาลาตินว่า "Aptus" แปลว่า "โน้มเอียง เหมาะสม" ผู้วิจัยขอใช้คำว่า "เจตคติ" เพียงคำเดียว ซึ่งรวมถึงงานวิจัยรุ่นเก่าที่มีคำว่า "ทัศนคติ" อยู่ด้วย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2535: 328) ได้ให้ความหมายของคำว่า "เจตคติ" ไว้ว่า "ท่าทีหรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง"

มีนักการศึกษาและนักจิตวิทยาให้นิยามหรือคำจำกัดความหลายท่าน ดังนี้

เทอร์สโตน (ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร; อ้างอิงจาก Thurstone 2545: 137) "เจตคติ หมายถึง ผลรวมทั้งหมดของมนุษย์ที่เกี่ยวกับความรู้สึก อคติ ความคิด และความกลัวต่อบางสิ่งบางอย่าง"

กอร์กอน (อ้อมเดือน สดมณี; อ้างอิงจาก Gordon W. Triandis 2540: 102) "เจตคติ หมายถึง ภาวะทางจิต ซึ่งทำให้บุคคลพร้อมที่จะได้ตอบสนองสิ่งแวดล้อมเสมอ ลักษณะนี้เกิดขึ้นจากประสบการณ์ และเป็นตัวกำหนดทิศทางที่แต่ละบุคคลจะตอบสนองต่อสิ่งของและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง"

กมล หวังสูงวงศ์ ได้สรุปไว้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่ได้จากการเรียนรู้และประสบการณ์ แล้วแสดงสภาวะของร่างกายและจิตใจในด้านความพร้อมที่จะตอบสนองต่อบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งใน 2 ลักษณะ กล่าวคือ แสดงความพร้อมที่จะเข้าไปหาเมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่า เจตคติที่ดีหรือทางบวก หรือแสดงความพร้อมที่จะไม่ไปหาเมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ เรียกว่า เจตคติที่ไม่ดีหรือทางลบ"

จากความหมายข้างต้นพอสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง การที่บุคคลเห็นประโยชน์หรือโทษของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกชอบ-ไม่ชอบ อยากกระทำ-ไม่อยากจะกระทำ พฤติกรรมนั้น จึงทำให้บุคคลมีความพร้อมที่จะกระทำหรือหลีกเลี่ยงที่จะกระทำสิ่งนั้น

4.1.2 องค์ประกอบของเจตคติ

ซูซา จันท์ธอม (2524: 82-83) ได้กล่าวเกี่ยวกับองค์ประกอบของเจตคติว่าที่สำคัญมีอยู่ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้หรือความเชื่อของบุคคลที่ติดต่อกับสิ่งนั้น ในทางตรงกันข้ามหากมีความรู้มาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดีก็จะมีเจตคติไปในทิศทางที่ไม่ดีต่อสิ่งนี้

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Feeling Component) เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้สึกของบุคคล ซึ่งมีความหมายเกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่ติดต่อกับสิ่งใด ก็จะช่วยให้เกิดเจตคติที่ติดต่อกับสิ่งนั้นไปด้วย แต่ถ้าหากมีความรู้สึกเกลียดก็ทำให้มีเจตคติในทางที่ไม่ดี

3. องค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ (Action Tenlenay Component) เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคล คือ ความโน้มเอียงที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมตอบโต้บางอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา พฤติกรรมที่แสดงออกมานั้นเกิดจากความรู้สึกที่เขามีเกี่ยวกับวัตถุ เหตุการณ์หรือบุคคลนั้น ๆ นั้นเอง

องค์ประกอบทั้งสามอย่างข้างต้น มีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออกเกี่ยวกับเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง นอกจากนี้องค์ประกอบทั้งสามยังมีความเข้มข้นแตกต่างกันไปอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงเดือน พันธมนาวิน (2538) ซึ่งกล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติว่ามี 3 องค์ประกอบข้างต้น ดังจะกล่าวต่อไปในหัวข้อของการวัดเจตคติเพื่อทำนายพฤติกรรม

นักจิตวิทยาจึงได้เสนอองค์ประกอบของเจตคติไว้ 3 แนวทาง คือ

แนวทางที่ 1 เจตคติมีสามองค์ประกอบ นักจิตวิทยาที่สนับสนุนการแบ่งเจตคติออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ เครทช์และคณะ (Kretch; Prutchfield; & Pallachey. 1962) และทริยแอนดิส (Triandis. 1971) ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านสติปัญญา (Cognitive component) หมายถึง องค์ประกอบด้านความเชื่อ ความรู้ ความคิด และความคิดเห็นของบุคคลที่มีเป้าหมายของเจตคติ หรือการรับรู้ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นแง่ดีหรือไม่ดีก็ได้

2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก (Affective component) ได้แก่ ความรู้สึก ส่วนบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่บุคคลมีต่อเป้าหมายของเจตคติ อาทิ ความรู้สึกชอบ-ไม่ชอบ, ดี-ไม่ดี

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral component) เป็นความพร้อมหรือแนวโน้มที่จะกระทำต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ทั้งนี้ หมายถึง แนวปฏิบัติที่จะแสดงออก โดยไม่ฝืนต่อความคิดและความรู้สึกในสององค์ประกอบข้างต้น

แนวทางที่ 2 เจตคติมีสององค์ประกอบ นักจิตวิทยาที่สนับสนุนการแบ่งเจตคติออกเป็นสององค์ประกอบ คือ โรเซนเบิร์ก (Rosenberg, 1956, 1960, 1965) และแคทซ์ (Katz, 1960)

1. องค์ประกอบด้านสติปัญญา หมายถึง กลุ่มของความเชื่อที่บุคคลมีต่อเป้าหมายของเจตคติ จะเป็นตัวส่งเสริมหรือขัดขวางการบรรลุถึงค่านิยมต่าง ๆ ของบุคคล

2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก หมายถึง ความรู้สึกที่บุคคลมีเมื่อถูกกระตุ้นโดยเป้าหมายของเจตคติ

แนวทางที่ 3 เจตคติมีองค์ประกอบเดียว นักจิตวิทยาที่สนับสนุนการแบ่งเจตคติเป็นองค์ประกอบเดียว คือ เทอร์สโตน (Thurstone) อินสโค (Insko,) เบม (Bim) ฟิชบายน์และไอเซน (Fishbein; & Ajzen,) ได้ระบุว่า เจตคติมีองค์ประกอบเดียว คือ อารมณ์ความรู้สึกในทางชอบหรือไม่ชอบที่บุคคลมีต่อเป้าหมายของเจตคติ

จากเอกสารข้างต้นพอสรุปได้ว่า การที่บุคคลมีเจตคติต่อสิ่งใดหรือบุคคลใด ประกอบไปด้วย บุคคลคนนั้นมีความรู้ ความรู้สึก และมีแนวโน้มที่จะกระทำในทิศทางใดทิศทางหนึ่งที่สอดคล้อง ความรู้และความรู้สึกต่อสิ่งนั้นหรือบุคคลนั้น และเมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นการนิยามแนวใหม่ แต่ก็ยังเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงาน โดยผู้วิจัยสนใจศึกษาเฉพาะที่ทำงานจะนั้นย่อมมีงานหรือสภาพการณ์ที่อาจารย์จะต้องได้รับมอบหมายหรือจะต้องปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานนั้น ผู้วิจัยสนใจศึกษาสภาพการณ์ว่าอาจารย์มีเจตคติอย่างไรและจะแสดงพฤติกรรมอย่างไรต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ฉะนั้น เจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ปริมาณหรือพฤติกรรมที่บุคคลจะแสดงออกอันเนื่องมาจากความคิด ความรู้สึก และมีแนวโน้มพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมที่มีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4.1.3 วัดเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2545: 150-151) ได้กล่าวถึงเทคนิควิธีการวัดทัศนคติไว้ 3 แบบ ดังนี้

1. มาตรฐานเทอร์สโตนแบบช่วงเท่ากัน (Thurstone's Scale) เทอร์สโตนได้ปรับปรุงวิธีวัดเจตคติแบบนี้ขึ้นในปี ค.ศ.1929 โดยเชื่อว่า เจตคติของบุคคลเราสามารถแทนได้ด้วยข้อความที่มีขอบข่ายตั้งแต่ ไม่เห็นด้วยอย่างมาก ถึง เห็นด้วยอย่างมาก ข้อความชุดหนึ่งอาจจะมีตั้งแต่ 10-20 ข้อ แต่ละข้อจะมีคะแนนกำกับ คะแนนนี้คือค่าคะแนนของเจตคติของผู้ตอบที่กาในข้อนั้น ๆ คะแนนของข้อความทั้งหมดนี้จะกระจายไปมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ พร้อมทั้งมีช่องว่างระหว่างคะแนนเท่า ๆ กัน ธรรมชาติของการวัดที่มีความเป็นปรนัยของแบบสอบถามนี้จะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถจำแนกบุคคลออกตามความเข้มของความรู้สึกที่แตกต่างกันไปในแต่ละประเด็นหนึ่ง ๆ

2. มาตรฐานลิเคิร์ต (Likert Scale) ได้ถูกออกแบบนำมาใช้ในปี ค.ศ.1932 ได้สร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามที่เป็นประโยคและมีหัวข้อให้เลือก คือ เห็นด้วยอย่างมาก เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างมาก เจตคติทางบวกจะได้คะแนนมาก เจตคติทางลบจะได้คะแนนน้อย ถ้านำแต่ละข้อมารวมกันและหาค่าเฉลี่ยจะทำให้เรารู้ว่าเขาเจตคติต่อสิ่งนั้นอย่างไร

3. มาตรฐานวัดเจตคติโดยใช้ความหมายของคำของออสกู๊ด (Osgood's Semantic Differential Scale) เป็นมาตราส่วนที่ใช้หลักความแตกต่างของคำทางด้านความหมาย ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่มีความหมายโดยตรงและคำคุณศัพท์ที่มีความหมายแฝง ใช้สำหรับวัด สิ่งก็ต่าง ๆ

ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2538) เกี่ยวกับการวัดเจตคติผู้ใหญ่ที่มีการศึกษาพอสรุปได้ดังนี้

แบบสอบถามเพื่อใช้วัดเจตคตินั้นมีมากมายหลายประเภท แต่ที่นิยมใช้กันมากนั้นมี 3 ประเภท คือ

1. วิธีการใช้ค่าประจำประโยคเป็นวิธีการของเทอร์สโตนและพวกเป็นผู้ประดิษฐ์ขึ้น เพื่อวัดเจตคติของผู้อ่านออกเขียนได้ในเรื่องต่าง ๆ เช่น เจตคติต่อสงคราม เจตคติต่อการคุมกำเนิด เป็นต้น

ลักษณะพิเศษของเครื่องมือวัดเจตคติประเภทของเทอร์สโตน คือ การที่นักวิจัยจะต้องหาค่าประจำประโยคแต่ละประโยคที่ตนจะใช้ในการวัดเจตคติเสียก่อน โดยค่านั้นจะแสดงว่าประโยคนั้นกล่าวบรรยายถึงเรื่องในประเด็นไปในทางที่เห็นชอบ หรือไม่เห็นชอบ และมีความหนักเบาเท่าใด ตัวอย่างเช่น แบบสอบถามที่ใช้วัดเจตคติต่อสงคราม อันอาจประกอบด้วยประโยคต่าง ๆ 15-20 ประโยค ผู้ตอบจะต้องขีดถูกหน้าประโยคที่ตนเห็นด้วยเท่านั้น ฉะนั้น ประโยคที่ใช้ทั้งหมดจะต้องมีค่าประจำ มากบ้างน้อยบ้าง ประโยคใดผู้ตอบขีดถูก ผู้วิจัยก็จะนำค่าประจำประโยคนั้นมาใช้หาคะแนนเจตคติต่อสงครามของผู้ตอบคนนั้น โดยใช้ค่ามัธยฐานหรือค่าเฉลี่ยของค่าประจำประโยคทั้งหมด ที่ผู้ตอบคนหนึ่ง ๆ ขีดถูกไว้

2. วิธีการประเมินบนมาตราส่วน ตามแบบลิเคอร์ท เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมาก แบบสอบถามจะประกอบด้วยประโยคต่าง ๆ เกี่ยวกับประเด็นทางจิตคติที่ต้องการศึกษาเป็นจำนวนตั้งแต่ 10-15 ประโยคขึ้นไป แต่ละประโยคมีมาตราส่วนประกอบ มาตราส่วนนี้อาจมี 5 หน่วย ตามที่ลิเคอร์ทเคยใช้หรือดัดแปลงให้เป็นจำนวนหน่วยที่มากกว่านี้ก็ได้ ซึ่งขึ้นกับลักษณะและความสามารถของผู้ตอบ

3. วิธีการวัดโดยใช้มาตราส่วนวัดเจตคติตามความหมายของคำถามแบบออสกูด ซึ่งเป็น การวัดเจตคติต่อสิ่งต่าง ๆ โดยไม่จำกัด 10-20 มาตราส่วน และมีคำคุณศัพท์ที่ตรงกันข้ามกันเป็น คู่ ๆ ประกอบแบบวัดเจตคติประเภทของออสกูดนี้มีชื่อเรียกว่า เซอแมนติก ดิฟเฟอเรนเชียล สเกลส์ (Semantic Differential Scales) จะเห็นว่า ถ้าผู้วิจัยต้องการวัดเจตคติของบุคคลต่อสิ่งอื่น ๆ เช่น การปฏิรูปที่ดิน นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันของเรา ก็ใช้มาตรประเมินที่ให้ไว้ทั้ง 10 อันนี้ได้ วิธีการวัดแบบนี้ นอกจากจะประหยัดเวลาในการสร้างแบบสอบถามแล้ว ถ้าผู้วิจัยวัดเจตคติหลาย ๆ เรื่องของบุคคลกลุ่ม เดียวหรือคน ๆ เดียว ก็อาจสามารถนำคะแนนการวัดแบบนี้มาเปรียบเทียบกันได้โดยตรง เพราะ เครื่องมือวัดมีมาตรฐานเดียวกันอยู่แล้ว ทำให้สามารถเปรียบเทียบได้ว่าเจตคติของบุคคลหนึ่งที่มีต่อการ ปกครองแบบประชาธิปไตย จะดีหรือเลวกว่าเจตคติของเขาที่มีต่อการปฏิรูปที่ดินหรือการปกครองแบบ สังคมนิยม เป็นต้น ประโยชน์ของเครื่องมือวัดเจตคติแบบนี้แตกต่างจากแบบอื่น ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้ว และสามารถนำมาใช้ในการศึกษาบุคคลเป็นรายกรณีด้วย เพื่อประโยชน์ในการศึกษาบุคลิกภาพของ บุคคล หรือช่วยในการวิเคราะห์อาการป่วยทางประสาท เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังพบว่ามีงานวิจัยหลายฉบับเกี่ยวกับการวัดเจตคติและส่วนใหญ่ก็ใช้แบบมาตรวัด ของลิเคอร์ท (Likert Scale) ได้แก่ ประพนอม กระจายศรี (2547: 66) ใช้วัดเจตคติต่อยาเสพติดใน 3 องค์ประกอบ คือ ความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาเสพติด ความรู้สึกต่อยาเสพติด และความพร้อมทาง จิตใจที่จะไม่เสพยาเสพติด โดยแบบวัดมีลักษณะให้เลือกตอบ ประกอบด้วยข้อความและมาตร ประเมินค่า 5 ระดับ คือ "เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ถึง "ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง" สำหรับองค์ประกอบของเจต คติด้านความรู้เชิงประเมินค่าต่อยาเสพติด และความรู้สึกต่อยาเสพติด และ "จริงที่สุด" ถึง "ไม่จริง เลย" สำหรับองค์ประกอบด้านความพร้อมทางจิตใจที่จะไม่เสพยาเสพติด

สำหรับการวัดในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดัดแปลงจากรายงานการวิจัยของ กวีศรา พชรเบญจกุล และคณะ. 2550 โดยแบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านความคิด องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก และองค์ประกอบทางด้านแนวโน้มที่จะแสดงการปฏิบัติตนตามแนว ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง องค์ประกอบละ 5 ข้อ มีข้อความประโยคประกอบด้วยมาตรประเมินค่า 6 ระดับ จาก "เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ถึง "ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง" สำหรับการวัดองค์ประกอบด้านความคิด และองค์ประกอบทางด้านความรู้สึก และ "จริงที่สุด ถึง ไม่จริงเลย" สำหรับการวัดองค์ประกอบทางด้าน

แนวโน้มที่จะแสดงการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีพิสัยอยู่ระหว่าง 15- 90 คะแนน ผู้ที่ตอบได้คะแนนรวมมากกว่า แสดงว่ามีเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่าผู้ที่ได้รับคะแนนรวมน้อยกว่า

4.1.4 ผลงานวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของอาจารย์ คืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องของเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของอาจารย์ในการทำงาน ซึ่งผู้วิจัยขอเสนองานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานในที่ทำงานตามขอบเขตของเนื้อหาที่ได้ระบุไว้ในบทที่ 1 โดยจะเสนองานวิจัยที่แสดงว่าเจตคติที่มีสัมพันธ์หรือมีผลต่อพฤติกรรมการทำงานที่มีลักษณะตามข้อปฏิบัติ 5 ข้อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของอาจารย์ ด้วยเหตุที่ว่ายังไม่มีงานวิจัยใดที่กล่าวถึงโดยตรงต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของอาจารย์ เริ่มจากงานวิจัยของวิโรติ ปานศิลา (2542: 98) ได้ศึกษาเรื่องการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน ลักษณะทางจิตและการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรสาธารณสุขระดับตำบล ในภาคเหนือของประเทศไทย พบว่าเจตคติต่อการทำงานสาธารณสุข เป็นตัวแปรเพียงตัวเดียวที่ทำนายพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรสาธารณสุขระดับตำบลทั้งในกลุ่มของผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีถึงแม้ว่าจะทำนายได้ไม่มากนักคือร้อยละ 3 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2532: 114) ได้ศึกษาเรื่อง ความแปลกแยกกับพฤติกรรมการทำงานของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า เจตคติต่อสภาพการทำงานในหน้าที่ครู เป็นตัวทำนายตัวแรกของการทำนายการมุ่งกระทำหน้าที่ครูทั้งในกลุ่มโดยรวมซึ่งสามารถทำนายได้ถึงร้อยละ 35 และกลุ่มย่อยทุกกลุ่มซึ่งมีร้อยละของการทำนาย ตั้งแต่ ร้อยละ 31 ถึง ร้อยละ 38 ส่วนงานวิจัยของเจตคติที่มีต่อพฤติกรรมทางด้านคุณงามความดีได้แก่งานวิจัยของสุจินดา มุผลผล (2548: 117) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางพุทธและพฤติกรรมกตัญญูกตเวทีของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา พบว่า เจตคติที่ดีต่อลักษณะทางพุทธ เป็นตัวทำนายอันดับแรกของการปฏิบัติทางพุทธของนักเรียนทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่มโดย ร้อยละของการทำนายในกลุ่มรวมคือ ร้อยละ 54 และในกลุ่มย่อยมีค่าร้อยละของการทำนายตั้งแต่ ร้อยละ 46 ถึงร้อยละ 51 นอกจากนี้ถ้าพิจารณาถึงเจตคติต่อพฤติกรรมการประหยัด ก็ต้องดูงานของกิ่งอ้อ มะลินิล (2552: 132) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ในกลุ่มจิตตามสถานการณ์ ประกอบด้วย เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และ การมีภูมิคุ้มกัน ที่ต้องการตรวจสอบว่าตัวแปรใดบ้างสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ปราบกฏว่า เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตัวแปรอันดับแรกของการทำนายโดยรวม สามารถ

ทำนายได้ว่าร้อยละ 20.4 ส่วนกลุ่มย่อยเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นตัวแปรทำนายเกือบทุกกลุ่ม โดยมีอำนาจการทำนายตั้งแต่ ร้อยละ 15.7 ถึง ร้อยละ 49.7

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นจะพบว่า เจตคติต่อพฤติกรรมการทำงาน พฤติกรรมทางด้านคุณธรรมความดี ตลอดจนพฤติกรรมที่แสดงถึงการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเช่น พฤติกรรมการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีความสัมพันธ์ และมีผลต่อพฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านั้น ฉะนั้นผู้วิจัยจึงเลือกตัวแปรทางจิตนี้มีร่วมในการศึกษาคั้งนี้ด้วย

4.2 การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : ความหมาย และวิธีวัด

การรับรู้ความสามารถของตน จะเป็นสิ่งที่กำหนดว่าเมื่อบุคคลจะต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เลวร้ายหรือความล้มเหลวหลาย ๆ ครั้ง บุคคลจะยังคงทุ่มเทความพยายามเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและฝึกฝนตนเองเพื่อให้สามารถควบคุมสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อชีวิตของเขาในระดับมากน้อยเพียงใด แบนดูรา (Bandura, 2000: 212) ได้ให้ความหมายของการรับรู้ความสามารถของตน (Perceived Self-efficacy หรือเรียกสั้น ๆ ว่า Self-efficacy) ว่าเป็น ความเชื่อของบุคคลในความสามารถของเขาในการที่จะดำเนินการต่าง ๆ ในแนวทางที่ทำให้เขามีอำนาจเหนือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มีผลต่อชีวิตของเขา การรับรู้ความสามารถของตนถือเป็นความเชื่อ (Future-oriented belief) เกี่ยวกับระดับความสามารถของบุคคลที่คาดว่าจะแสดงออกในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ต้องเผชิญ โดยมีอิทธิพลต่อทั้งแบบแผนการคิด (Thought patterns) และอารมณ์ความรู้สึก (Emotions) จะเป็นสิ่งที่จะนำไปสู่การกำหนดพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคล ซึ่งพฤติกรรมการซ่อนก็ถือว่าเป็นพฤติกรรมการแสดงออก

4.2.1 การรับรู้ความสามารถของตนกับทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory)

การรับรู้ความสามารถของตนจะเป็นความเชื่อมั่นของบุคคลเชื่อว่าตนเองมีความสามารถที่จะแสดงพฤติกรรมที่จะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการได้ ในขณะที่ความคาดหวังในผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะหมายถึงความเชื่อของบุคคลว่าพฤติกรรมที่แสดงออกจะทำให้เกิดผลลัพธ์ตามที่คาดหมายไว้ แบนดูรา (Bandura)เชื่อว่าแม้บุคคลจะเชื่อว่ามีพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่จะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ปรารถนาได้ แต่ถ้าเขาไม่เชื่อว่าตนเองมีความสามารถพอที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นได้เขาก็จะไม่แสดงพฤติกรรมตามที่คาดหวังไว้ (Bandura, 1977: 194) แนวคิดสำคัญแนวคิดนี้มาจากทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory) ของเขาเองซึ่งมีความเชื่อพื้นฐานว่า พฤติกรรมของบุคคลมีผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในตัวบุคคล (Internal personal) ปัจจัยสภาพแวดล้อม (Environment) และปัจจัยทางพฤติกรรม (Behavioral) โดยปัจจัยภายในตัวบุคคลที่แบบดูราเชื่อว่ามีผลต่อการตัดสินใจที่จะกระทำพฤติกรรมของบุคคลมีอยู่ 2 ประเภท คือ การรับรู้ความสามารถของตน (Self-efficacy)

และความคาดหวังในผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น (Outcome expectation) อย่างไรก็ตาม แบบดูราให้ข้อคิดเห็นไว้ว่าในบรรดากลไกของการกระทำอย่างตั้งใจเพื่อให้บรรลุผลตามที่ต้องการของบุคคลนั้น ไม่มีกลไกใดสำคัญไปกว่าการรับรู้ความสามารถของตนหรือความเชื่อของบุคคลที่ว่าตนเองมีความสามารถที่จะแสดงพฤติกรรมที่จะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการได้ (Bandura, 2001: 1474; citing Bandura, 1997) ทั้งนี้เนื่องจากการรับรู้ความสามารถของตนถือว่าเป็นตัวกำหนดที่สำคัญตัวหนึ่งว่าบุคคลจะมีพฤติกรรมอย่างไร มีแบบแผนในการคิดอย่างไร และมีการตอบสนองทางอารมณ์อย่างไรเมื่อต้องเผชิญกับอุปสรรคและสถานการณ์ที่เลวร้ายต่าง ๆ โดยการรับรู้ความสามารถของตนจะมีอิทธิพลต่อการแสดงออกของบุคคล (Human functioning) ผ่านกระบวนการต่าง ๆ ที่สำคัญ คือ กระบวนการรู้คิด กระบวนการจูงใจ กระบวนการด้านอารมณ์ความรู้สึกและกระบวนการเลือก ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (วีรวรรณ สุทิน, 2551: 46-47)

กระบวนการรู้คิด เป็นแบบแผนการคิดที่สามารถส่งเสริมหรือบั่นทอนการปฏิบัติงานของบุคคล โดยบุคคลจะตีความสถานการณ์และคาดการณ์ในอนาคตอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับว่าเขามีความเชื่อในความสามารถของตนอย่างไร คนที่เชื่อว่าตนเองมีความสามารถสูงจะมองสถานการณ์ที่เขาพบว่าเป็นโอกาส เขามองภาพความสำเร็จและให้เป็นสิ่งที่นำทางการกระทำของเขา ส่วนคนที่ตัดสินใจว่าตนเองด้อยความสามารถจะตีความสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนว่าเป็นความเสี่ยง และมีแนวโน้มจะมองภาพความล้มเหลวอยู่ในอนาคต การคิดในทางลบของผู้ที่รู้สึกว่าคุณด้อยความสามารถจะทำลายแรงจูงใจตนเองและทำลายการปฏิบัติงานด้วยเพราะเป็นการยากที่บุคคลจะประสบความสำเร็จถ้ายังสงสัยในความสามารถของตนเอง

กระบวนการจูงใจ มีพื้นฐานมาจากกระบวนการคิด กล่าวคือ ก่อนที่คนเราจะมี ความสามารถที่จะจูงใจตนเองและกระทำตามที่ตั้งเป้าหมายจะมีพื้นฐานมาจากกระบวนการคิด ขณะที่คิดคาดการณ์ในอนาคตจะทำให้เกิดแรงจูงใจและการควบคุมการกระทำของตนเองได้ กล่าวคือ สิ่งที่เกิดขึ้นในสมองหน้าจะถูกเปลี่ยนให้เป็นสิ่งจูงใจและการกระทำซึ่งจะถูกควบคุมด้วยกระบวนการกำกับตนเอง แรงจูงใจส่วนใหญ่ของมนุษย์เกิดจากการคิดและความเชื่อในความสามารถของตนก็จะมีบทบาทสำคัญในการคิดที่เป็นพื้นฐานของแรงจูงใจ บุคคลที่รับรู้ความสามารถของตนและตั้งเป้าหมายไว้สูงจะมีแรงจูงใจในการกระทำและจะปฏิบัติงานได้ดีกว่าคนที่สงสัยในความสามารถของตนเอง

กระบวนการด้านอารมณ์ความรู้สึก การรับรู้ความสามารถของตนจะมีผลกระทบต่อประสบการณ์ทางอารมณ์ของบุคคลโดยผ่านการควบคุมตนเองทางด้านความรู้คิด การกระทำและอารมณ์ความรู้สึก ในด้านความรู้คิดความเชื่อในความสามารถของตนมีอิทธิพลต่อความสนใจและการตีความเหตุการณ์ในชีวิตที่อาจทำให้รู้สึกในทางบวกหรือลบก็ได้ และมีผลต่อการรับรู้ว่าคุณมีความสามารถที่จะควบคุมความคิดทางลบที่เกิดขึ้นได้หรือไม่ ด้านการกระทำ การรับรู้ความสามารถ

ของตนจะจัดการกับสภาวะทางอารมณ์โดยการส่งเสริมการกระทำที่มีประสิทธิผลเพื่อเปลี่ยนสิ่งแวดล้อม
ในลักษณะที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ได้ ส่วนด้านอารมณ์ความรู้สึกจะเกี่ยวข้องกับการรับรู้
ว่าตนสามารถทำให้สภาวะทางอารมณ์ของตนที่ไม่ดีนั้นดีขึ้นได้หรือไม่

กระบวนการเลือก การรับรู้ความสามารถของตนจะมีอิทธิพลต่อกระบวนการเลือกแสดง
พฤติกรรมของบุคคล กล่าวคือ บุคคลมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงกิจกรรมและสภาพการณ์ที่เขาเชื่อว่าเกิน
ความสามารถของเขาและบุคคลจะกระทำกิจกรรมและเลือกสิ่งแวดล้อมที่เขาแน่ใจว่ามีความสามารถที่
จะจัดการได้ ผู้ที่ยังมีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงจะเลือกกิจกรรมที่ยังมีความท้าทาย

สรุปได้ว่า การรับรู้ความสามารถของตนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีบทบาทโดยตรงต่อการรู้คิด
แรงจูงใจ อารมณ์ความรู้สึก และการเลือกแสดงพฤติกรรมของบุคคล อีกทั้งยังเป็นตัวกำหนดถึง
ปริมาณและความยาวนานในการแสดงออกของความมุ่งมั่นพยายามที่บุคคลใช้ในขณะที่ต้องเผชิญกับ
อุปสรรคและประสบการณ์ที่เลวร้ายต่าง ๆ กล่าวคือ บุคคลที่รับรู้ว่าคุณมีความสามารถมากเท่าไรก็
จะยิ่งทุ่มเทความพยายามและมีความอดทนในการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ อย่างไม่ย่อท้อ

4.2.2 การวัดการรับรู้ความสามารถของตนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงของอาจารย์

สำหรับการวัดการรับรู้ความสามารถของตนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงของอาจารย์ ในที่ทำงานซึ่งเกี่ยวกับการสอนเป็นส่วนใหญ่ ได้มีผู้ให้ความสำคัญและศึกษา
ค้นคว้าเกี่ยวกับการสอน เช่น วีรวรรณ สุทิน (2551: 53). ได้กล่าวว่าคุณมีความพยายามอย่างมากจาก
นักวิจัยที่จะพัฒนาเครื่องมือวัดการรับรู้ความสามารถในการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแม้จะยังไม่ได้
ข้อสรุปที่ชัดเจนว่าเครื่องมือวัดใดดีที่สุด แต่ก็พอที่จะชี้ให้เห็นว่าการวัดการรับรู้ความสามารถในการสอน
ของครูนั้นสามารถจำแนกออกเป็น 2 แนวทาง แนวทางแรกเป็นการวัดการรับรู้ความสามารถในการสอน
ของครู โดยจำแนกออกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ การรับรู้ความสามารถในการสอนของบุคคลและการ
รับรู้ความสามารถในการสอนทั่วไปหรือการคาดหวังถึงผลที่จะตามมาจากการสอน ส่วนแนวทางที่สอง
เป็นการวัดการรับรู้ความสามารถที่จะขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง การมีความสามารถที่จะขอความ
ร่วมมือจากชุมชนและการมีความสามารถที่จะสร้างบรรยากาศทางบวกในโรงเรียน โดยการรับรู้
ความสามารถในการสอนนั้นอาจวัดในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านแรงจูงใจ ระเบียบวินัย การสอนทางด้าน
วิชาการ การวางแผนการสอน การประเมิน และการทำงานร่วมกับผู้ปกครองผู้เรียน

สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวทางในการวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการ
ปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของอาจารย์ จากทั้งสองแนวคิดมาประยุกต์ใช้แบบเดียวกับ
วีรวรรณ สุทิน (2551: 53). ได้ศึกษาเรื่องอิทธิพลของจิตลักษณะและสถานการณ์ในการทำงานที่ส่งผล
ต่อพฤติกรรมการสอนอย่างมีประสิทธิภาพของอาจารย์สาขาวิศวกรรมศาสตร์ โดยมุ่งศึกษาการรับรู้

ความสามารถของครูตามแนวคิดของแบนดูราที่ว่าในการวัดความสามารถของตนนั้นไม่ใช่การวัดที่คลุมเครือในเรื่องรวม ๆ แต่เป็นการวัดการรับรู้ความสามารถในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีบริบท โดยมุ่งวัดองค์ประกอบด้านการรับรู้ความสามารถในการสอนของครู (Personal teaching efficacy) ตามแนวคิดของกิปลันและเด็มโบ(Gibson; & Dembo. 1984: 569-582) ที่นอกจากจะพบว่า มีความสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนแบนดูราแล้ว ยังพบว่า เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สามารถนำไปอธิบายพฤติกรรมการสอนของครูได้มากกว่าการรับรู้ความสามารถในการสอนทั่วไป โดยจะพิจารณารับรู้ความสามารถของครูในการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผู้วิจัยนำมาดัดแปลงสร้างแบบวัดจำนวน 10 ข้อ เป็นแบบวัดมาตราประเมินค่า 6 ระดับ คือ จาก จริงที่สุด ถึง ไม่จริงเลย มีพิสัยอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน ผู้ที่ตอบได้คะแนนรวมมากกว่า แสดงว่า เป็นผู้ที่รับรู้ความสามารถของตนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของอาจารย์ สูงกว่า ผู้ที่ตอบได้คะแนนรวมน้อยกว่า

4.2.3 ผลงานวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนกับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของอาจารย์ ซึ่งเป็นกลุ่มของข้าราชการครู การรับรู้ความสามารถของครูเป็นรูปแบบหนึ่งของการรับรู้ความสามารถของตน (A type of self-efficacy) ที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อของครูว่าตนเองมีความสามารถที่จะแสดงพฤติกรรมสำคัญในการช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปในทางที่ดี แบนดูรา(Bandura.) เห็นว่าความเชื่อดังกล่าวจะมีอิทธิพลต่ออาจารย์ในการที่จะทุ่มเทความพยายาม ความยืดหยุ่นในการเผชิญกับอุปสรรค ความสามารถในการปรับตัวหรือคืนสู่สภาพเดิมเมื่อต้องเผชิญกับความล้มเหลวและความเครียด หรือความซึมเศร้าที่เกิดขึ้นเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ การรับรู้ความสามารถของตนของอาจารย์ตามแนวคิดของแบนดูรานั้น ได้ถูกนำมาใช้ศึกษากับอาจารย์อย่างกว้างขวางในฐานะที่เป็นตัวกำหนดหรือเป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการทำงานของอาจารย์ โดยในส่วนของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสอนนั้นพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนของอาจารย์จะเป็นตัวกำหนดหนึ่งว่าอาจารย์จะจัดกิจกรรมวิชาการหรือปฏิบัติเกี่ยวกับการสอนของตนอย่างไร จากการสังเคราะห์งานวิจัยของวีรวรรณ สุทิน (2551) และ ยังมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานทางการสอนของอาจารย์ร่วมด้วย กล่าวคือ การรับรู้ความสามารถของอาจารย์จะมีผลต่อความพยายาม การตั้งเป้าหมายและระดับความมุ่งมั่นปรารถนา (Aspiration) ที่อาจารย์จะทุ่มเทในการสอน โดยพบว่า อาจารย์ที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงจะมีลักษณะที่สำคัญคือ เปิดกว้างในการรับแนวคิด ใหม่ ๆ และมุ่งมั่นที่จะทดลองเพื่อแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ ที่ดีที่จะช่วยตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ดีขึ้น ให้ความสำคัญกับทั้งการวางแผนและการจัดระบบ (Organization) การเรียนการสอน นอกจากนี้ การรับรู้ความสามารถของตนของอาจารย์ยังมีอิทธิพลต่อความคงทนในการใช้

ความพยายาม (Persistence) เมื่อต้องเผชิญกับสิ่งที่ทำให้เกิดความยากลำบากและความสามารถที่จะปรับตัวสู่สภาพเดิมได้ง่าย (Resilience) เมื่อประสบกับความล้มเหลว อีกทั้งยังพบว่า ครูที่รับรู้ความสามารถของตนจะไม่ตำหนิเมื่อผู้เรียนทำผิดพลาด และจะใช้ความพยายามหรือทุ่มเทเวลาอย่างมากในการสอนผู้เรียนที่เรียนรู้ได้ยาก (Struggling) รวมถึงพบในส่วน้อยว่าจะส่งต่อผู้เรียนที่มีความยากลำบากในการเรียนรู้ (Difficult student) ไปสู่ระบบการเรียนแบบการศึกษาพิเศษ

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่าการรับรู้ความสามารถของตนของอาจารย์จะมีความสัมพันธ์กับการตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบ และ ยังมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งเพื่อปรับการเป็นอยู่ให้ดีขึ้น โดยการวิจัยครั้งนี้จะให้ความหมายของการรับรู้ความสามารถของตนของอาจารย์ที่สอดคล้องตามแนวคิดของแบนดูรา คือ ความเชื่อของอาจารย์เกี่ยวกับความสามารถของตนในการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้การปฏิบัติงานทางด้านการสอนและการทำงานบรรลุผลตามระดับที่ได้กำหนดไว้

5. ลักษณะตามสถานการณ์

5.1 การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน : ความหมาย และวิธีวัด

5.1.1 ความหมายของการการถ่ายทอดทางสังคม

จรัล อุ่นจิตวิวัฒน์ (2548: 12). ได้สรุปเกี่ยวกับการถ่ายทอดสังคมในองค์การว่า เป็นกระบวนการที่ทำให้พนักงานขององค์การได้เรียนรู้ ทักษะ พฤติกรรม และบทบาทการทำงานในองค์การ

พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิพงษ์ (2542: 11). ได้กล่าวว่า ตัวอย่างแต่ละแบบของการจัดระเบียบทางสังคม เกิดขึ้นมาในขณะที่ผู้คนทั้งหลายร่วมการปฏิสังสรรค์ซึ่งกันและกัน ซึ่งเมื่อเวลาผ่านไปกลับกลายเป็นแบบแผนและเข้าสู่รูปแบบที่มั่นคงและทำนายได้ และผลสมณสถานก็หันเข้ากับความหมายเชิงสัญลักษณ์ การจัดระเบียบทางสังคมทั้งหลายประกอบขึ้นด้วยองค์ประกอบสามประการคือ 1) การปฏิสังสรรค์ระหว่างบุคคล 2) แบบแผนของการจัดระเบียบระดับสังคม และ 3) ความคิดทางวัฒนธรรมที่ได้รับการยึดถือร่วมกัน

วิรัตน์ ปานศิลา (2542: 37) ให้ความหมายว่า การถ่ายทอดทางสังคม คือ กระบวนการที่บุคคลยอมรับความรู้ บรรทัดฐาน ค่านิยม จนเกิดเป็นความผูกพันต่อกลุ่มหรือสังคมที่เขาเป็นสมาชิกอยู่และแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องหรือเหมาะสมตามความคาดหวังต่อพฤติกรรมในกลุ่ม หรือในสังคมที่บุคคลเป็นสมาชิกอยู่ โดยนัยนี้การถ่ายทอดทางสังคม ตลอดจนถ่ายทอดวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนรุ่นต่อไป การถ่ายทอดทางสังคม จึงเป็นกระบวนการซับซ้อนเกี่ยวกับบุคคลตลอดช่วงชีวิตอย่างต่อเนื่องและสัมพันธ์กับขั้นตอนแต่ละขั้นของชีวิต

จากข้อความข้างต้นพอสรุปได้ว่า การถ่ายทอดทางสังคมหมายถึง กระบวนการหรือวิถีทางการเปลี่ยนแปลงและการดำรงอยู่ของสังคม โดยสมาชิกในสังคมได้เรียนรู้ทักษะ พฤติกรรม บทบาทการทำงานในองค์กร ยอมรับความรู้ บรรทัดฐาน ค่านิยม จนเขาแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องหรือเหมาะสมตามความคาดหวังในสังคมนั้น ๆ

5.1.2 แนวคิดการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน

แนวคิดแรกเป็นแนวคิดที่เน้นการถ่ายทอดทางสังคมในวัยผู้ใหญ่ ไม่ให้ความสำคัญถึงการขัดเกลาตั้งแต่วัยเด็ก มีดังนี้

การถ่ายทอดสังคมในการทำงาน เป็นกระบวนการของการถ่ายทอดความรู้ในวัยผู้ใหญ่ เพื่อให้สมาชิกเกิดความรู้และทักษะในอาชีพนั้น ๆ รวมทั้งมีบุคลิกภาพตามบทบาทในการทำงาน มีเอกลักษณ์และความยึดมั่นผูกพันในอาชีพ กระบวนการนี้รวมถึงการที่บุคคลซึมซับวัฒนธรรมของอาชีพ ค่านิยม บรรทัดฐาน และจริยธรรมของอาชีพของตน รวมทั้งยกเลิกลักษณะบางอย่างทางสังคมที่เขาได้อยู่และเกิดลักษณะบางอย่างทางสังคมที่ถูกยึดถือโดยสมาชิกในอาชีพนั้น ๆ (วิริติ ปานศิลา, 2542: 44; อ้างอิงจาก Stryker, 1978: 326)

อีกแนวคิด ให้ความสำคัญการสอดรับต่อการถ่ายทอด ซึ่งเป็นการถ่ายทอดในระดับที่ผ่านขั้นตอนของสังคมครอบครัวสู่สังคมที่กว้างขึ้นและมีความหมายต่อการดำเนินชีวิตต่อไปจนหมดอายุขัย เช่น พัทยา สายหู (2524: 1) กล่าวว่า การถ่ายทอดทางสังคมเป็นกระบวนการที่สังคมหรือกลุ่มสังคมโดยตรงหรือโดยอ้อมซึ่งบางครั้งจะเรียกว่าเป็นการถ่ายทอดทางสังคมอย่างไม่เป็นทางการ ให้ผู้ที่เป็นสมาชิกของกลุ่มได้เรียนรู้และรับเอาระเบียบวิธีกฎเกณฑ์ ความประเพณีและคุณค่าต่าง ๆ ที่กลุ่มนั้นได้กระทำให้เป็นระเบียบของความประเพณีและความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคมนั้น

สรุปจากแนวคิดการถ่ายทอดทางสังคมมีแนวคิดที่มีการถ่ายทอดในวัยผู้ใหญ่และมุ่งมองที่ได้รับการถ่ายทอดหรือขัดเกลามาจากสังคมเดิมและมาปรับเปลี่ยนบางส่วนให้เข้ากับสังคมในการทำงานในวัยผู้ใหญ่

ลักษณะการถ่ายทอดทางสังคมมีทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการซึ่ง วิริติ ปานศิลา (2542: 76-77) ได้ให้นิยามไว้ดังนี้

1) การได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานอย่างเป็นทางการ หมายถึง การได้รับการอบรมถ่ายทอดเช่น การฝึกอบรม การปฐมนิเทศ การนิเทศงานและการจัดประชุมต่าง ๆ จากหน่วยงานและองค์กร อันเป็นการปลูกฝังวิธีการ กระบวนการในการทำงาน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ตระหนักในความรับผิดชอบและการยอมรับปฏิบัติในการทำงาน

2) การได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานอย่างไม่เป็นทางการหมายถึง การได้รับการถ่ายทอดเช่นการสอน บอกเล่า แนะนำ ชี้แนะ และทำเป็นแบบอย่างจากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้บริหาร

ทีมงาน/ผู้ร่วมงาน เพื่อนร่วมงาน อย่างไม่เป็นทางการ อันเป็นการปลูกฝังวิธีการ กระบวนการในการทำงาน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ตระหนักในความรับผิดชอบและการยอมรับปฏิบัติในการทำงาน

5.1.3 การวัดการได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ การวัดการได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานอย่างเป็นทางการและการวัดการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานอย่างไม่เป็นทางการ

กรณีการวัดการได้รับการถ่ายทอดสังคมในการทำงานอย่างเป็นทางการ ผู้วิจัยพิจารณางานวิจัยของ วิritti ปานศิลา (2542: 84,193) ได้สร้างแบบวัดขึ้นเพื่อใช้วัดในงานวิจัยเรื่อง การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน จิตลักษณะ และการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรสาธารณสุขระดับตำบล ในภาคเหนือของประเทศไทย โดยวัดปริมาณการได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานที่ผู้ตอบได้รับอย่างเป็นทางการจากองค์การที่สังกัด โดยการสอน บอกเล่า แนะนำชี้แนะอย่างเป็นทางการหรือการฝึกอบรม การประชุมนิเทศและการจัดประชุม จากหน่วยงานและองค์การด้านสาธารณสุข ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 36 ข้อ ที่มีลักษณะข้อคำถามที่แสดงว่าผู้ตอบได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานอย่างเป็นทางการจากองค์การในปริมาณที่มากและปริมาณที่น้อย ในจำนวนใกล้เคียงกัน ลักษณะแบบวัดประกอบด้วยประโยคบอกเล่า 1 ประโยค และมาตราประเมินค่า มากที่สุด ถึง ไม่เคยเลย 6 ระดับ ควบคู่กัน โดยมีค่าจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .16 - .70 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามการวัดการถ่ายทอดทางสังคมอย่างเป็นทางการของวิritti ปานศิลา มาปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 ข้อ ด้วยเหตุผลที่ว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกันคือข้าราชการ โดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นประโยคบอกเล่า และมีมาตราประเมินค่า 6 ระดับ จากจริงที่สุด ถึง ไม่จริงเลย พิสัยอยู่ระหว่าง 8 - 48 คะแนน ผู้ที่ตอบได้คะแนนรวมสูง แสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานอย่างเป็นทางการอยู่ในระดับสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่า

สำหรับการวัดการถ่ายทอดทางสังคมอย่างไม่เป็นทางการพิจารณา การวัดการถ่ายทอดทางสังคมอย่างไม่เป็นทางการกับพฤติกรรมการสอนของครูของ สุวดี แยมเกษตร (2547: 66) ซึ่งได้ปรับปรุงมาจากการวัดการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานของวิritti ปานศิลา (2542) ซึ่งมีทั้งถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานเป็นทางการและไม่เป็นทางการ จำนวน 79 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 โดยนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับนิยามปฏิบัติกรจำนวน 15 ข้อ สำหรับเป็นแบบวัดการได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานอย่างไม่เป็นทางการกับพฤติกรรมการสอนของครู ลักษณะแบบวัดประกอบด้วยประโยคบอกเล่า 1 ประโยค และมีมาตราประเมินค่า 6 ระดับ คือมากที่สุด ถึง ไม่เคยเลย มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟามีค่าเท่ากับ 0.93 และ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item - total correlation) ตั้งแต่ 0.2513 ขึ้น

ไป ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามการวัดการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานอย่างไม่เป็นทางการของสวุดี แยมเกสร มาปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 ข้อด้วยเหตุผลที่ว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเดียวกันคือข้าราชการครูอาจารย์สายสอน โดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นประโยคบอกเล่า และมีมาตราประเมินค่า 6 ระดับ จากจริงที่สุด ถึง ไม่จริงเลย พิสัยอยู่ระหว่าง 7 – 42 คะแนน ผู้ที่ตอบได้คะแนนรวมมากกว่า แสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานอย่างไม่เป็นทางการอยู่ในระดับสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนร่วมน้อยกว่า

5.1.4 ผลงานวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการถ่ายทอดทางสังคมทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการในการทำงานกับการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีงานวิจัยหลายชิ้นที่ผลการวิจัยสนับสนุนว่าการได้รับการถ่ายทอดทางสังคมอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการในการทำงานในองค์การทำให้บุคคลมีผลการปฏิบัติงานหรือมีพฤติกรรมการทำงานที่ดี เช่น งานของ กษิฐา ตันพพันธ์ (2541) ; ธีรเดช แยมอรุณ (2542) ; สมศักดิ์ สีตากลฤทธิ (2545) และ สุทธิติ ชัดติยะ (2545) โดยทั้ง 4 ท่าน อ้างอิงจาก วีรวรรณ สุทิน (2551: 66) นอกจากนี้ นอกจากการถ่ายทอดทางสังคมอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรลักษณะทางจิตสามารถทำนายพฤติกรรมของตัวแปรที่สนใจศึกษาได้ เช่น งานวิจัยของ ลักษณะมี ลุประสงค์ (2546) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมและลักษณะทางพุทธที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานด้านการสื่อสารตามมาตรฐานสากลของประเทศไทย ด้านการจัดการและสัมฤทธิ์ผลของงานภาครัฐ (P.S.O. 1102 : ระบบสื่อสาร) ของบุคลากรทางการศึกษาระดับศึกษานิเทศการพบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งนักวิชาการศึกษาได้รับการถ่ายทอดทางสังคมอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการในการทำงานสูง ไม่ว่าจะเจตคติต่อการสื่อสารในระดับใดก็ตาม จะมีพฤติกรรมการทำงานด้านการสื่อสารตามมาตรฐานสากลของประเทศไทยด้านการจัดการและสัมฤทธิ์ผลของงานภาครัฐ (P.S.O. 1102 : ระบบสื่อสาร) มากกว่า นักวิชาการศึกษาที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการในการทำงานต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนงานวิจัยของ วิรติ ปานศิลา (2542) ได้ศึกษา การถ่ายทอดทางสังคมอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการในการทำงาน ลักษณะทางจิตและการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรสาธารณสุขระดับตำบล ในภาคเหนือของประเทศไทย พบว่า ในการทำนายพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรสาธารณสุขระดับตำบลทั้งในกลุ่มร่วมและกลุ่มย่อย ตัวแปร ความคลุมเครือในบทบาท แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สุขภาพจิตในการทำงานและการได้รับการถ่ายทอดสังคมอย่างเป็นทางการ เป็นตัวแปรสำคัญ 4 ตัวที่ทำนายพฤติกรรมดังกล่าวในกลุ่มเพศหญิงได้ร้อยละ 25 และ ในกลุ่มอายุการทำงานมาก การได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานอย่างไม่เป็นทางการ ยังเป็นตัวแปรอันดับแรกร่วมกับตัวแปรอีก 3 ตัวคือ ความคลุมเครือในบทบาท แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิตในการทำงาน สามารถทำนายพฤติกรรม ได้ร้อยละ

ละ 17 นอกจากนี้เมื่อนำตัวแปรทางจิตและทางสังคมทำนายพฤติกรรมการทำงานของบุคลากร สาธารณสุขระดับตำบลด้านวิชาการทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมุ่งอนาคตควบคุมตน ความคลุมเครือในบทบาท และการได้รับการถ่ายทอดทางสังคมอย่างเป็นทางการ ร่วมกันทำนายพฤติกรรมดังกล่าวได้ ร้อยละ 21 ซึ่งมากที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น ๆ และเมื่อนำตัวแปรทางจิตและทางสังคมทำนายพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรสาธารณสุขระดับตำบลด้านปฏิบัติงานสนับสนุนการสาธารณสุขมูลฐานและการพัฒนาชนบททั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย พบว่า กลุ่มที่มีค่าร้อยละสูงสุดในการทำนาย คือกลุ่ม รายได้มาก ตัวแปรอิสระสามารถทำนายได้ ร้อยละ 14 ซึ่งมี 2 ตัวเท่านั้น คือ การได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานอย่างไม่เป็นทางการและสุขภาพจิตในการทำงาน สำหรับการเปรียบเทียบของตัวแปรทางจิตและสังคมโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทางพบว่า ผลคะแนนพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรสาธารณสุขระดับตำบลแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระสองตัว มีเจตคติในการทำงานสาธาณสุขกับการได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานอย่างไม่เป็นทางการ มีปฏิสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แต่ใช้วิธีการเปรียบเทียบกับวิธีของบอนเฟอโรนีพบว่า ไม่มีคู่ใดที่มีความแตกต่างกันอย่างยอมรับได้ และกรณีแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรสามตัวพร้อมกัน พบว่า มีตัวแปรอยู่ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ความคลุมเครือในบทบาทการทำงาน การมุ่งอนาคตควบคุมตน และการได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานอย่างเป็นทางการ และเมื่อใช้วิธีการเปรียบเทียบกับวิธีของบอนเฟอโรนี พบว่า พฤติกรรมการทำงานของบุคลากรสาธารณสุขระดับตำบลกลุ่มที่มีความคลุมเครือในบทบาทการทำงานน้อย มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง และได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานอย่างเป็นทางการมาก จะมีคะแนนพฤติกรรมการทำงานมากกว่าบุคลากรสาธารณสุขระดับตำบลกลุ่มที่มีความคลุมเครือมาก มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ และได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานอย่างเป็นทางการมาก (ค่าเฉลี่ยคะแนน เท่ากับ 378.00 และ 339.77 ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังมีพฤติกรรมการทำงานมากกว่ากลุ่มที่มีความคลุมเครือในบทบาทการทำงานมาก มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ และได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานอย่างไม่เป็นทางการน้อย (ค่าเฉลี่ยคะแนน 378.00 และ 332.53 ตามลำดับ) สำหรับ กลุ่มสอง ความคลุมเครือในบทบาทการทำงาน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานอย่างไม่เป็นทางการ เมื่อใช้วิธีการเปรียบเทียบกับวิธีของบอนเฟอโรนี พบว่า พฤติกรรมการทำงานของบุคลากรสาธารณสุขระดับตำบลกลุ่มที่มีความคลุมเครือในบทบาทการทำงานน้อย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและการได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานอย่างไม่เป็นทางการมาก (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 384.00) มีพฤติกรรมการทำงานเหมาะสมมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

จากงานวิจัยข้างต้นจะพบว่า การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ มีปฏิสัมพันธ์กับลักษณะทางจิตเดิม ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมุ่งอนาคตควบคุมตน การเชื่ออำนาจในตน และสุขภาพจิตในการทำงานและยังร่วมกันทำนายพฤติกรรมที่ต้องการศึกษาด้วย

5.2 บรรยากาศในองค์กร : ความหมาย และวิธีวัด

5.2.1 ความหมายบรรยากาศในองค์กร

บรรยากาศในองค์กร หมายถึง สภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมหรือปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคล และบุคคลกับสิ่งแวดล้อมในองค์การซึ่งส่งผลโดยตรงถึงความรู้สึกของบุคลากรในองค์การ บรรยากาศที่ดีทำให้การปฏิบัติงานของบุคลากรบรรลุจุดหมายตามความต้องการ เสริมสร้างความคิด จิตใจ และคุณธรรมต่าง ๆ ที่พึงประสงค์ จะทำให้บุคลากรทุกคนเกิดความรู้สึกพอใจ ภาคภูมิใจ และอบอุ่นใจ มีความรับรู้และรู้สึกความเป็นเจ้าของ อยากรทำงานให้ประสบความสำเร็จ ตรงกันข้ามถ้าหากบรรยากาศในองค์กรไม่ดี จะทำให้บุคลากรเกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากทำงาน ดังนั้น บรรยากาศในองค์กร จำเป็นปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการดำรงชีวิตของบุคลากร (ศิริพร คีตีสาร 2551) นอกจากนี้ ปัญญา คงศรี (2538) ยังอธิบายว่า บรรยากาศขององค์การ หมายถึง ความเข้าใจ หรือการรับรู้ที่บุคคลหนึ่งมีต่อองค์การที่ทำงานอยู่ และความรู้สึกของเขามีต่อองค์การจะอยู่ในรูปมิติต่าง ๆ เช่น ความเป็นตัวของตัวเอง การเปิดโอกาส การให้ผลตอบแทน ความเอาใจใส่ ความอบอุ่น และการให้การสนับสนุน

จากความหมายข้างต้นพอสรุปได้ว่า บรรยากาศในองค์กร หมายถึง บรรยากาศหรือสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมหรือปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคล และบุคคลกับสิ่งแวดล้อม ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ส่งผลให้บุคลากรมีความรู้สึกและมีประสิทธิภาพในการทำงาน โดยไม่มีการแก่งแย่ง มีความรักสามัคคี มีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ มีความรู้สึกรักองค์กร ส่งผลให้มีการประหยัดทรัพยากร จะเห็นได้ว่าสิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

5.2.2 การวัดบรรยากาศในองค์กรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการเน้นการวัดการรับรู้ที่บุคคลหนึ่งมีต่อองค์การที่ทำงานอยู่ในรูปการให้การสนับสนุนและการจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยที่สนับสนุนให้อาจารย์ในมหาวิทยาลัยสามารถปฏิบัติงานได้ดี มีประสิทธิภาพ เช่น มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน มีแหล่งความรู้หรือสื่อสืบค้นที่นำไปสู่การได้รับความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน โดยใช้แบบวัดแบบมาตราประเมินค่าวัดในรูปความคิดเห็นของผู้สอนของศิริพร คีตีสาร (2551: 78-79) ซึ่งพัฒนามาจากเอกสารการวิจัยและแบบสอบถามเกี่ยวกับบรรยากาศในองค์กรของ สมถวิล แก้วปลั่ง (2542: 135-143) และ ปิยะพร สร้อยทอง (2544: 110-118) มาพิจารณาร่างแบบสอบถามความคิดเห็นทางด้านบรรยากาศในองค์กร ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราประเมินค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94 ผู้วิจัยเลือกที่จะนำ

แบบสอบถามของศิริพร ศีตีสาร ดัดแปลงและปรับปรุงเป็นเครื่องวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในองค์กรเพราะเป็นแบบวัดที่ใช้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องและคล้ายกันคือเกี่ยวกับการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการซึ่งก็อยู่ในกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับผู้วิจัย โดยดัดแปลงให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติกรจำนวน 10 ข้อ เป็นแบบวัดมาตราประเมินค่า 6 ระดับ คือ จริงที่สุด ถึงไม่จริงเลย ผู้ที่ตอบได้คะแนนรวมมากกว่า แสดงว่าเป็นผู้มีความคิดเห็นทางด้านบวกเกี่ยวกับบรรยากาศในองค์กรสูงกว่า ผู้ที่ได้คะแนนร่วมน้อยกว่า

5.2.3 ผลงานวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศในองค์กรกับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของอาจารย์ ในการทำงาน งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในองค์กรในการทำงานในรูปของการให้การสนับสนุนเกิดการมีส่วนร่วมและการจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยที่สนับสนุนให้อาจารย์ในมหาวิทยาลัยสามารถปฏิบัติงานได้ดี มีประสิทธิภาพ เช่น เซน (Chem. 1995: 2315-A, อ้างอิงจาก ศิริพร ศีตีสาร. 2551) พบว่าการศึกษาระบบบรรยากาศในองค์กรและการปฏิบัติด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในบริษัทของอเมริกาจะเปิดมากกว่าบริษัทจีน จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะพบว่า บรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาตนเองได้แก่ การกำหนดนโยบายการพัฒนาบุคลากร ปรัชญาของการจัดการ โครงสร้างขององค์กรและนโยบายด้านการคลัง มีความสำคัญต่อการพัฒนาตนเองเป็นอย่างมาก ดังนั้นหากองค์กรส่งเสริมในสิ่งเหล่านี้ ย่อมช่วยให้บุคคลสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ เนื่องนิตย์ จำแก้ว (2537: 77) ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูในโรงเรียนร่วมใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 พบว่า ครูต้องการมีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบายการบริหารโรงเรียน จักรพงษ์ ทัพขาว (2532: 67-68; อ้างอิงจาก ศิริพร ศีตีสาร. 2551: 64) ศึกษาบทบาทในการพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ เขตการศึกษา 9 ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูอาจารย์ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาบุคลากร ได้แก่ การขาดงบประมาณ การสนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรยังไม่ทั่วถึง ครูอาจารย์ปฏิบัติงานประจำมาก ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะเข้าร่วมการพัฒนาบุคลากร

จากการค้นพบการวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่า บรรยากาศในองค์กรควรมีรูปแบบที่สนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมและการจัดสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยที่อาจารย์รู้สึกได้มีส่วนร่วมและมีความสุขในการทำงานเช่น มีบรรยากาศประชาธิปไตย ปริมาณงานไม่มากเกินไปเพื่ออาจารย์จะได้มีเวลาในการร่วมพัฒนาสถานศึกษาและพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น รู้สึกเป็นเจ้าของและผูกพันต่อองค์กร

6 ลักษณะทางชีวสังคม

ลักษณะทางชีวสังคม เป็นลักษณะหนึ่ง ซึ่งความแตกต่างในพื้นที่ฐานของบุคคลมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการดำรงชีวิตประจำวัน และพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งทางด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต และรวมถึงส่งผลต่อรูปแบบในการทำงานและผลของการทำงานด้วย

6.1 เพศ

เพศเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่นักวิจัยหลายท่านนำมาศึกษากับตัวแปรตามหรือตัวแปรที่ต้องการศึกษาอาจจะเป็นเพราะสรีระของร่างกายหรือการถ่ายทอดทางสังคมที่ถ่ายทอดกันมา ซึ่งผลของการวิจัยมีทั้งแตกต่างและไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตัวอย่างดังนี้ เนื่องนิตย์ จำแก้ว (2537) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 พบว่า ครูเพศชายและเพศหญิงมีการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากทั้งคู่ จำเนียร ชุณหโสภาค (2539: 128) ได้ศึกษาทัศนคติของข้าราชการสายสนับสนุนวิชาการต่อการพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า ข้าราชการสายสนับสนุนวิชาการทั้งเพศชายและเพศหญิง มีทัศนคติในการพัฒนาบุคลากรไม่แตกต่างกัน และ สุทีป แก้ววงศ์ศรี (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานการพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามทัศนคติของข้าราชการสาย ข และสาย ค พบว่า ข้าราชการสาย ข และ สาย ค ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกัน

จากข้อความข้างต้น จะเห็นได้ว่าเพศชาย และเพศหญิง สองใหญ่ไม่มีความแตกต่างของพฤติกรรมที่ทดสอบ แต่ก็เป็นตัวแปรที่น่าสนใจที่จะนำมาศึกษาเพราะจะช่วยให้การอภิปรายผลในส่วนที่เกี่ยวข้องมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงตัดสินใจที่จะนำมาศึกษาในครั้งนี้ด้วย

6.2 ระยะเวลาในการทำงาน

ประสบการณ์และความชำนาญในการทำงานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน เมื่อบุคลากรได้รับการคัดเลือกเข้าทำงานในหน่วยงานหรือองค์กรใหม่ ความรู้สามารถที่ได้รับหลังจากจบการศึกษาตามระบบเป็นความรู้ทางทฤษฎีอย่างเดียวไม่พอ สำหรับการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงานได้อย่างเต็มที่ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องขจัดปัญหาดังกล่าว โดยวิธีการปฐมนิเทศและการฝึกอบรมระหว่างการทำงาน เพื่อเป็นการเพิ่มพูนทักษะ และประสบการณ์ในการทำงาน บุษลัน ทองกลีบ (2535: 96) ศึกษาปัญหาและความต้องการในการพัฒนาสมรรถภาพทางด้านวิชาการของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข พบว่า ประสบการณ์ในการสอนของอาจารย์เป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อความต้องการในการพัฒนาสมรรถภาพทางด้านวิชาการของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลโดยส่วนรวม โดยอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ย่อมมีโอกาสที่จะพบกับสภาพการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในด้านการพัฒนาทางด้านวิชาการดีกว่า อาจารย์วิทยาลัยพยาบาลที่มีความประสบการณ์ในการสอนต่ำ

กว่า 5 ปี และ 5-10 ปีนั้น ซึ่งอาจารย์กลุ่มหลังตระหนักว่าตนเองยังมีประสบการณ์น้อยจึงจำเป็นต้องดิ้นรนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางด้านวิชาการ ในการศึกษาค้นหาความรู้เพิ่มเติม โดยการเข้าร่วมประชุม อบรม หรือสัมมนาทางวิชาการ เช่น การใช้สื่อหรือไอทีทัศนวัสดุประกอบการเรียนการสอน รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการทำวิจัย การเขียนผลงาน เพื่อที่จะได้นำความรู้มาเพิ่มศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้น และเพื่อนำเอาผลในการพัฒนาสมรรถภาพทางด้านวิชาการของอาจารย์ไปเป็นแนวทางในการวางแผนการสอนนักศึกษาพยาบาลให้มีประสิทธิภาพต่อไป สำหรับอาจารย์พยาบาลที่มีประสบการณ์สอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปนั้น มีความรู้สึกที่ตนเองได้ทำการสอนมาเป็นระยะเวลาอันพอสมควรแล้ว จึงไม่จำเป็นที่จะดิ้นรนที่จะแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอีก เพราะเห็นว่าตนเองมีประสบการณ์ในการสอนสูงอยู่แล้ว

อนันต์ ชันธราช (2535: 14)ได้ศึกษาความคิดเห็นในการพัฒนาตนเองของครูประจำการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ครูประจำการที่มีประสบการณ์รับราชการน้อยกว่า 15 ปี มีความต้องการพัฒนาตนเองตามล้าพียงมากกว่าครูประจำการที่มีประสบการณ์รับราชการมากกว่า 15 ปีขึ้นไป เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์น้อยมีความหวังที่จะก้าวหน้าในชีวิต เพราะมีเวลารับราชการมากกว่าและโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานยังมีสูง

ศิรินทร์ วงศ์สวัสดิ์ (2533: 139-140) ได้ศึกษาปัญหาการพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานไม่เป็นตัวแปรที่ทำให้ปัญหาการพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาแตกต่างกัน เพราะในปัจจุบันครูอาจารย์ได้รับการศึกษาในระดับสูงขึ้นไปเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองจากตำราหรือสถานศึกษาต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา อีกทั้งยังได้รับการฝึกอบรมตามโครงการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างทั่วถึง

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยมีความพยายามและขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาสมรรถภาพของตนเองให้สูงขึ้นมากกว่าผู้มีประสบการณ์มาก เนื่องจากตระหนักว่าตนเองยังมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอและคาดหวังในความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ดังนั้น องค์กรจึงควรให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ สำหรับผู้มีประสบการณ์มากย่อมมีความชำนาญและความพร้อมมากกว่า อาจจะไม่สนใจในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ องค์กรจะต้องพยายามกระตุ้นให้บุคคลเหล่านี้เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาความรู้ความสามารถให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

6.3 สถานที่ทำงาน

ด้วยเหตุที่ว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คือการร่วมของสถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล 5 วิทยาเขตเข้าไว้ด้วยกัน และตั้งคณะขึ้นมา 9 คณะ โดยจะมีพื้นที่ติดต่อกันและจัดอยู่ในสถานที่

ทำงานต่างกัน ฉะนั้นสถานที่ทำงาน หมายถึง พื้นที่ที่ตั้งของคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครซึ่งมี 3 ศูนย์การศึกษา ประกอบด้วย ศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ (คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) ศูนย์การศึกษาเทเวศร์ (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ และ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ) และศูนย์การศึกษาพณิชยการพระนคร(คณะบริหารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ และคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น)

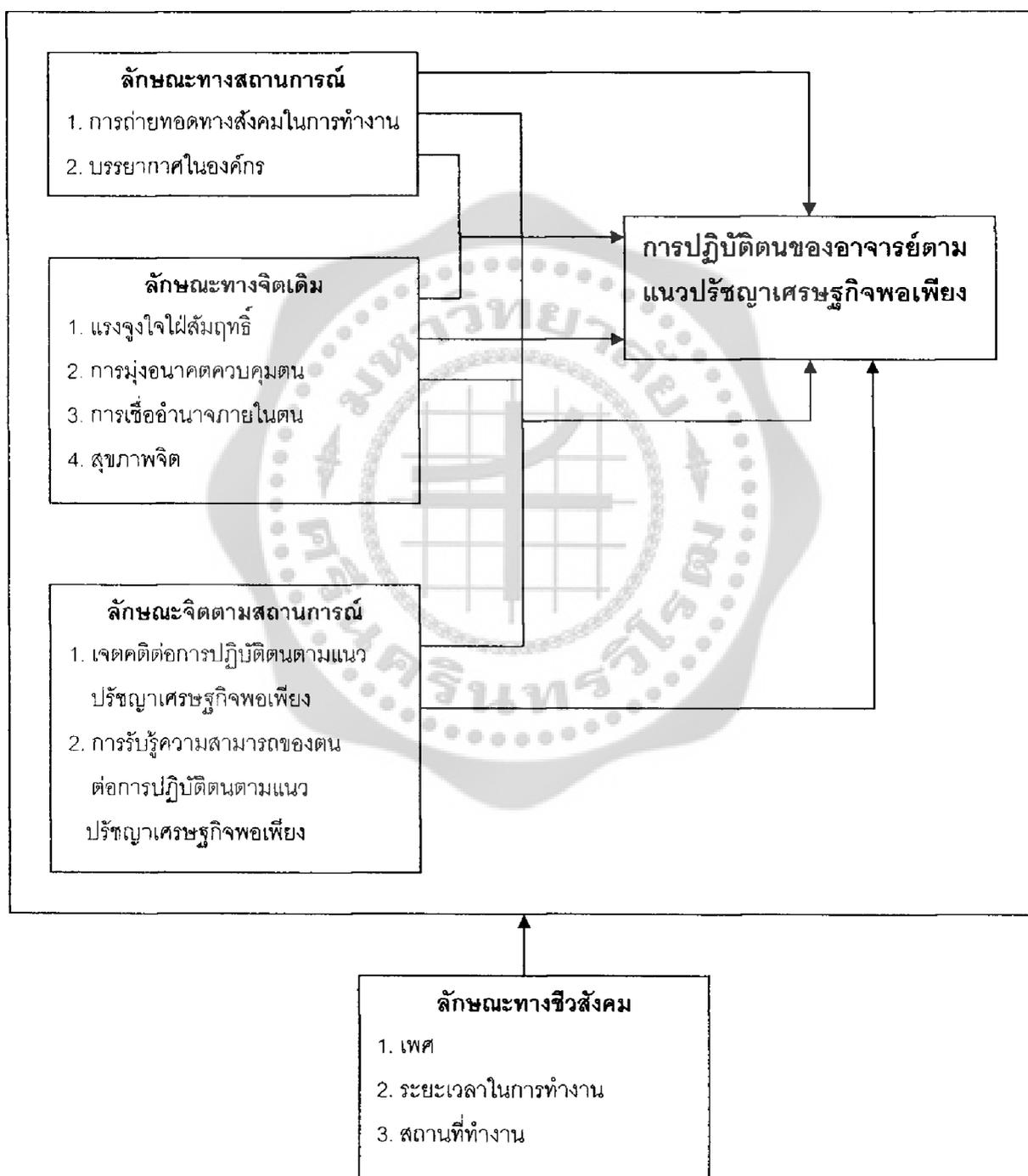
แต่ละศูนย์การศึกษามีลักษณะเฉพาะทั้งสิ่งแวดล้อมและการถ่ายทอดทางสังคมแต่ต่างกัน จากการวิจัยของ วิจิตร ธรรมนารถสกุล (2547: 155).พบว่า บรรยากาศของหน่วยงาน สมรรถนะการทำงานของหัวหน้างาน และ พรหมวิหาร 4 ของหัวหน้างาน ส่งผลการปฏิบัติงานโดยรวม ซึ่งชุดความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรระดับหน่วยงานอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 69 จากงานวิจัยที่กล่าวนี้ ผู้วิจัยคิดว่าพื้นที่ที่ต่างกัน วัฒนธรรมองค์การแตกต่างกันน่าจะมีสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกันจึงสนใจศึกษาว่าศูนย์การศึกษาแต่ละศูนย์มีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันหรือไม่

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ได้ศึกษาลักษณะทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคลที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยมีปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตลักษณะตามทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2543) และปัจจัยทางสถานการณ์ โดยกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้อยู่บนกรอบแนวคิดรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism model) (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2547: 141; อ้างอิงจาก Magnusson; & Endler. 1977) ที่เป็นรูปแบบที่แสดงถึงสาเหตุของพฤติกรรมของมนุษย์อย่างน้อย 4 สาย คือ 1)ลักษณะทางจิตเดิม เป็นลักษณะทางจิตที่ติดตัวบุคคล มีลักษณะคงที่ไม่แปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์โดยง่าย เช่น จิตลักษณะต่าง ๆ ในทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรม ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ทบทวนวรรณกรรมและพบว่าลักษณะทางจิตเดิมที่น่าจะมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ 1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 2. ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน 3. ความเชื่ออำนาจแห่งตน และ 4. สุขภาพจิต 2) ลักษณะทางสถานการณ์ คือ สภาพแวดล้อมทางสังคมที่เกี่ยวกับพฤติกรรมนั้น ๆ ซึ่งเป็นสาเหตุภายนอกตัวบุคคลในที่นี้คือการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยสนใจการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในที่ทำงาน ประกอบด้วย 1.การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน และ 2. บรรยากาศในองค์กร 3) ลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ เป็นจิตลักษณะของบุคคลที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์แบบภายในตน(Organismic interaction) ต่อสถานการณ์ มี

ความไวต่อการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ประกอบด้วย 1.เจตคติต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ 2.การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 4) อิทธิพลร่วมระหว่างสถานการณ์กับจิตลักษณะเดิม ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งเรียนกว่า การปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical interaction) ดังภาพประกอบ 3

จากข้อความข้างต้นทำให้สามารถแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยเป็นแผนภาพดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นียมเชิงปฏิบัติการ

1. การปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ การปฏิบัติตนของอาจารย์ในที่ทำงานโดยยึดหลักการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ประการ (นียมแล้ว ยังใช้คำเดิมอยู่ น่าจะเปลี่ยนคำใหม่ละ เช่น การแสดงออกทางพฤติกรรมของผู้สอนที่....) ดังต่อไปนี้

1.1 ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือยในการใช้ชีวิตโดยวัดจากการกระทำและ/หรือแสดงออกถึงการประหยัด เช่น การประหยัดไฟฟ้า การประหยัดน้ำ การลดกิจกรรมในชีวิตที่ไม่จำเป็นเพื่อลดค่าใช้จ่าย การไม่ฟุ่มเฟือย และการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า

1.2 ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริตโดยวัดจากการกระทำและ/หรือแสดงออกถึง การไม่เบียดบังเวลาและทรัพย์สินของราชการไปใช้ในเรื่องส่วนตัว การปฏิบัติกฎระเบียบของข้าราชการอย่างเคร่งครัด รวมถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ

1.3 ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันและต่อสู้กันอย่างรุนแรงโดยวัดจากการกระทำและ/หรือแสดงออกถึง การไม่ใส่ร้ายป้ายสีเพื่อทำให้ผู้อื่นเสียหายแล้วงานของตนได้รับการพิจารณา และเห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลักเพื่อความสามัคคีของหมู่คณะ

1.4 ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยาก ด้วยการขวนขวายใฝ่หาความรู้ให้มีรายได้เพิ่มพูนขึ้น จนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญ โดยวัดจากการกระทำและ/หรือแสดงออกถึง การพัฒนาในวิชาชีพของตนเสมอเพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ที่ทันสมัย หารายได้เสริมนอกเวลาราชการโดยไม่กระทบต่องานราชการและสุขภาพของตนเอง

1.5 ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่ว ประพฤติตนตามหลักศาสนาโดยวัดจากการกระทำและ/หรือแสดงออกถึง การละอายต่อบาปในการกระทำทั้งที่ลับและที่แจ้ง ประพฤติตนตามหลักธรรมพรหมวิหาร 4 ต่อศิษย์ ได้แก่ เมตตาคือมีจิตที่คิดดีต่อผู้อื่น กรุณาคือให้ความช่วยเหลือผู้อื่น มุทิตาคือแสดงความยินดีที่ผู้อื่นประสบความสำเร็จ และอุเบกขาคือการวางเฉยในสิ่งที่ตนไม่สามารถช่วยเหลือได้

สำหรับการวัดในครั้งนี้ ได้สร้างเครื่องมือวัดขึ้นตามนียมปฏิบัติการ และดัดแปลงจากแบบสอบถามในเรื่องเดียวกันของนักวิจัยหลายท่าน โดยแบบวัดประกอบด้วย 5 ด้าน ด้านละ 8 ข้อรวมเป็นจำนวนจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 20 ข้อ มีลักษณะแบบมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด ถึง ไม่จริงเลย มีค่าพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 20 – 120 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าถือว่าเป็นผู้ที่มีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่า ผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่า

2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ปริมาณความมุ่งมั่นของผู้ตอบที่แสดงการยอมรับที่จะทำงานอย่างมานะ บากบั่น ฝ่าฟันอุปสรรคเพื่อให้การทำงานหรือการแก้ปัญหาบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถของตน แบบวัดสำหรับตัวแปรดังกล่าว ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบวัดของ

บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) ที่มีลักษณะเป็นแบบมาตรประเมินค่า 6 ระดับ จากจริงที่สุด ถึงไม่จริงเลย จำนวน 10 ข้อ มีค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน ได้คะแนนรวมสูงกว่าแสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่า

3. **ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน** หมายถึง ปริมาณความคิดเห็นของผู้ตอบที่จะเห็นความสำคัญของสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนและสังคมในอนาคต สามารถคาดการณ์ไกล และมีนิสัยบังคับตนเองให้ อดได้รอได้ หรือเลือกที่จะรับหรือไม่รับประโยชน์เล็กน้อยในทันที แต่จะรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่หรือสำคัญกว่าที่จะตามมาภายหลัง แบบวัดสำหรับตัวแปรนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดของบุญรับ ศักดิ์มณี (2532) ที่มีลักษณะแบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินค่า 6 ระดับ จากจริงที่สุด ถึงไม่จริงเลยจำนวน 10 ข้อ มีค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าแสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่า

4. **ความเชื่ออำนาจในตน** หมายถึง ปริมาณการรับรู้ว่ามีผลสำเร็จจากการทำงานของตนขึ้นอยู่กับความพยายามและความสามารถของตน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับโชคชะตาหรือสิ่งที่อยู่ภายนอกเหนือการควบคุม การวัดความเชื่ออำนาจภายในตนเกี่ยวกับการทำงานในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดของศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2532) ที่มีลักษณะเป็นแบบมาตรประเมินค่า 6 ระดับ จากจริงที่สุด ถึงไม่จริงเลย จำนวน 10 ข้อ โดยมีค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าแสดงว่ามีลักษณะความเชื่ออำนาจในตนมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่า

5. **สุขภาพจิต** หมายถึง สภาวะจิตใจของบุคคลที่ติดตัวมาแต่เดิม ซึ่งส่วนใหญ่นิยมตรวจสอบสภาวะสุขภาพจิตไม่ดี โดยวัดจากปริมาณความวิตกกังวลอันประกอบด้วยความกังวลในเรื่องต่าง ๆ โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร ความมึนงง อากาโรธง่าย ตื่นเต้นง่าย ขาดสมาธิ กลัวมืด และยังรวมถึงปัญหาทางกายที่ผิดปกติอื่น ๆ ในการทำงานหรือส่งผลต่อการทำงาน การวัดสุขภาพจิตในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดของ บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) ที่มีลักษณะเป็นแบบมาตรประเมินค่า 6 ระดับ จากจริงที่สุด ถึงไม่จริงเลย จำนวน 10 ข้อ มีค่าพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าแสดงว่ามีสุขภาพจิตดีในการทำงานมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่า

6. **เจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** หมายถึง ปริมาณความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์หรือโทษของการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ส่งผลให้บุคคลเกิดความรู้สึกชอบ-ไม่ชอบ อยากรกระทำ-ไม่อยากรกระทำ พฤติกรรมนั้น การวัดเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง อาศัยแนวคิดมาจากนักวิจัยหลายท่านโดยแบบวัดแบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านความคิด องค์ประกอบด้านความรู้สึก และองค์ประกอบด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม องค์ประกอบละ 5 ข้อ จำนวนทั้งสิ้น 15 ข้อ ที่มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ มีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบด้านความคิดและองค์ประกอบด้านความรู้สึก ใช้มาตราประเมินค่า 6 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย

องค์ประกอบด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม ใช้มาตราส่วนเป็น ปฏิบัติมากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย และไม่เคยปฏิบัติเลย

มีค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 15-90 คะแนน ผู้ที่ตอบได้คะแนนรวมสูงกว่า แสดงว่ามีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าผู้ที่ได้รับคะแนนรวมต่ำกว่า

7. การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความเชื่อของอาจารย์เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงว่า ตนมีความสามารถในการจัดการและดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ โดยวัดปริมาณการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบวัดของ วีรวรรณ สุทิน (2551) จำนวน 8 ข้อ มีข้อความประโยคประกอบด้วยมาตราประเมินค่า 6 ระดับ จากจริงที่สุด ถึงไม่จริงเลย มีค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 8-48 คะแนน ผู้ที่ตอบได้คะแนนรวมสูงกว่า แสดงว่ามีการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าผู้ที่ได้รับคะแนนรวมต่ำกว่า

8. การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน หมายถึง การได้รับการถ่ายทอด เช่น การอบรม การประชุมชี้แจง การจัดสัมมนา การมีปฏิสัมพันธ์กับหัวหน้างานหรือผู้บริหาร เพื่อนครู เพื่อเป็นการแสดงถึงวิธีการ กระบวนการในการทำงาน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตระหนักในความรับผิดชอบ และการยอมรับปฏิบัติในการทำงานในมหาวิทยาลัย โดยวัดปริมาณการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบวัดของ วิรัตน์ ปานศิลา (2542) มีจำนวน 10 ข้อ มีข้อความประโยคประกอบด้วยมาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ จากมากที่สุด ถึง ไม่เคยเลย มีค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 10- 60 คะแนน ผู้ที่ตอบได้คะแนนรวมสูงกว่า แสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานอยู่ในระดับมากกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนรวมต่ำกว่า

9. บรรยากาศในองค์กร หมายถึง สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยที่สนับสนุนให้อาจารย์ในมหาวิทยาลัยสามารถปฏิบัติงานได้ดีและมีประสิทธิภาพ เช่น การสนับสนุนจากผู้บริหาร บรรยากาศในการทำงานของเพื่อนอาจารย์ สิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานและแหล่งความรู้หรือสื่อสืบค้นที่นำไปสู่การได้รับความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน เป็นต้น โดยการวัดความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อบรรยากาศในองค์กร ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงแบบวัดมาจากแบบวัดของ ศิริพร ศีตีสาร (2551) จำนวน 8 ข้อ มีข้อความประโยคประกอบด้วยมาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ จากจริงที่สุด ถึง ไม่จริงเลย มีค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 8 - 48 คะแนน ผู้ที่ตอบได้คะแนนรวมสูงกว่าแสดงว่าเป็นผู้มีความคิดเห็นทางบวกเกี่ยวกับบรรยากาศในองค์กรมากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนรวมต่ำกว่า

สมมติฐานในการวิจัย

1. อาจารย์ที่ลักษณะทางสถานการณ์ (การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน และบรรยากาศในองค์กร) ลักษณะทางจิตเดิม (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่ออำนาจภายในตน สุขภาพจิต) และลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ (เจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง) สูงกว่าจะมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่า อาจารย์ที่มีลักษณะทางตรงกันข้ามต่ำกว่า

2. อาจารย์ที่มีลักษณะทางชีวสังคม (เพศ ระยะเวลาในการทำงาน และสถานที่ทำงาน) แตกต่างกัน จะมีลักษณะทางสถานการณ์ (การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน และบรรยากาศในองค์กร) ลักษณะทางจิตเดิม (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่ออำนาจภายในตน สุขภาพจิต) และลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ (เจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง) และการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกัน

3. อาจารย์ที่มีลักษณะการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานสูงและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์กลุ่มตรงกันข้าม จำแนกตามลักษณะชีวสังคม

4. อาจารย์ที่มีลักษณะการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานสูง และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูงจะมีปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีลักษณะตรงกันข้าม จำแนกตามลักษณะชีวสังคม

5. อาจารย์ที่มีลักษณะการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานสูงและความเชื่ออำนาจในตนเองสูงจะมีการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีลักษณะตรงกันข้าม จำแนกตามลักษณะชีวสังคม

6. อาจารย์ที่มีลักษณะการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานสูงและสุขภาพจิตดีสูงจะมีการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีลักษณะตรงกันข้าม จำแนกตามลักษณะชีวสังคม

7. ลักษณะทางสถานการณ์ (การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน และ บรรยากาศในองค์กร) ลักษณะทางจิตเดิม (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่ออำนาจภายในตน และสุขภาพจิต) และ ลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ (เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง) สามารถร่วมทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย จำแนกตามลักษณะชีวสังคม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ โดยใช้กรอบการวิเคราะห์รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม ในการกำหนดเหตุด้านต่าง ๆ ของการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นอาจารย์สายปฏิบัติการสอน ที่ปฏิบัติการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กรุงเทพมหานคร จำนวน 9 คณะแบ่งเป็น 3 ศูนย์การศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 514 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นอาจารย์สายปฏิบัติการสอน ที่ปฏิบัติการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กรุงเทพมหานคร จำนวน 9 คณะแบ่งเป็น 3 ศูนย์การศึกษา เป็นจำนวนทั้งสิ้น 350 คน (ที่ได้จากการคำนวณของขนาดตัวอย่างจากสูตรของยามาเน่ (Yamane) จำนวน 225 คน แต่ผู้วิจัยได้เพิ่มกลุ่มตัวอย่างเป็น 300 คน เพื่อให้มีตัวอย่างมากพอในการวิเคราะห์ จำแนกตามกลุ่มย่อย) และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ใช้คณะเป็นชั้น (strata) และครูเป็นหน่วยสุ่ม (unit) โดยคำนึงถึงสัดส่วนของเพศ ดังรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดขนาดตัวอย่าง โดยวิธีการคำนวณจากสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1970: 580 - 581 อ้างอิงจาก ไพบูลย์ ศรีชัยสวัสดิ์ 2549) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทนจำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง

N แทนจำนวนสมาชิกในประชากร

e แทนความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เท่ากับ .05

ผลปรากฏว่า จากประชากรจำนวน 514 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 225 คน
จากการคำนวณ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$= \frac{514}{1 + 514(0.05)^2}$$

$$= 224.95$$

แต่เพื่อความเชื่อถือได้ของการใช้สถิติทดสอบผู้วิจัยขอปรับเป็นจำนวน 300 คน

2. แบ่งอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครออกเป็นคณะ จำนวน 9 คณะ และคำนวณหาขนาดของตัวอย่างในแต่ละคณะ โดยคิดเป็นสัดส่วนกับขนาดประชากร ซึ่งคำนึงถึงสัดส่วนชายและหญิงแต่ละศูนย์การศึกษา และคณะ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแต่ละศูนย์และคณะ ดังตารางที่ 1

ตาราง 1 แสดงประชากรและตัวอย่างของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
จำแนกตามศูนย์การศึกษา คณะ และเพศ

ศูนย์การศึกษา	ประชากร			ตัวอย่าง		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ	111	61	172	65	35	100
คณะวิศวกรรมศาสตร์	97	18	115	57	10	67
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	14	43	57	8	25	33
ศูนย์การศึกษาเทเวศร์	53	77	130	31	45	76
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	26	7	33	15	4	19
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	12	12	24	7	7	14
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	6	55	61	4	32	36
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	9	3	12	5	2	7
ศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร	62	150	212	36	88	124
คณะบริหารธุรกิจ	26	78	104	15	46	61
คณะศิลปศาสตร์	21	54	75	12	32	44
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	15	18	33	9	10	19
รวม	226	288	514	132	168	300

3. เลือกตัวอย่างจากอาจารย์แต่ละคณะ (ค่านึงถึงสัดส่วนของเพศ) โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลชีวสังคม ได้แก่ เพศ ระยะเวลาในการรับราชการ และคณะ (จัดกลุ่มเป็นศูนย์การศึกษาหลังจากเก็บข้อมูลแล้ว)

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบและเติมคำตอบ

ตัวอย่าง

1. เพศ ชาย หญิง
2. ระยะเวลาในการรับราชการ.....ปี
3. คณะที่สังกัด.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นการวัดการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 5 ด้าน โดย

1. ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือยในการใช้ชีวิต
2. ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริต
3. ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันและต่อสู้กันอย่างรุนแรง
4. ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยาก ด้วยการขวนขวายใฝ่หาความรู้ให้มีรายได้เพิ่มพูนขึ้น จนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญ
5. ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่ว ประพฤติตนตามหลักศาสนา

แบบสอบถามวัดการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 20 ข้อ โดยครอบคลุมแนวปฏิบัติทั้ง 5 ประการ และใช้ชื่อแบบสอบถาม "ความพอเพียงของชีวิตข้าพเจ้า"

รูปแบบของแบบวัด เป็นแบบมาตราประมาณค่า 6 ระดับ คือปฏิบัติมากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย และไม่เคยปฏิบัติเลย

วิธีการให้คะแนน สำหรับข้อคำถามเชิงบวก ผู้ที่ตอบปฏิบัติมากที่สุด ได้คะแนน 6 คะแนน ปฏิบัติมาก 5 คะแนน ปฏิบัติค่อนข้างมาก 4 คะแนน ปฏิบัติค่อนข้างน้อย 3 คะแนน ปฏิบัติน้อย 2 คะแนน และไม่เคยปฏิบัติเลย 1 คะแนน สำหรับข้อคำถามเชิงลบ ผู้ที่ตอบปฏิบัติมากที่สุด ได้คะแนน

1 คะแนน ปฏิบัติมาก 2 คะแนน ปฏิบัติค่อนข้างมาก 3 คะแนน ปฏิบัติค่อนข้างน้อย 4 คะแนน ปฏิบัติน้อย 5 คะแนน และไม่เคยปฏิบัติเลย 6 คะแนน

การให้ความหมายคะแนนมีค่าพิสัยของคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 20 – 120 มีค่าอำนาจจำแนก(r)อยู่ระหว่าง .320 - .852 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .902 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า

ตัวอย่างคำถาม

1. ด้านยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือยในการใช้ชีวิต

ข้อ 0 ระยะเวลาที่ไม่ไกลมากนักประมาณไม่เกิน 1 กิโลเมตรข้าพเจ้าจะเดินทางด้วยเท้า

มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	ไม่เคยเลย
.....

ข้อ 00 ข้าพเจ้าพยายามเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับงาน

มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	ไม่เคยเลย
.....

2. ด้านยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริต

ข้อ 0 ถึงแม้วันไหนฝนตก รถติด ข้าพเจ้าก็พยายามมาให้ทันเวลาทำงานเสมอ

มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	ไม่เคยเลย
.....

ข้อ 00 ข้าพเจ้าไม่เคยนำวัสดุอุปกรณ์ของสถาบันไปใช้ในงานส่วนตัว

มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	ไม่เคยเลย
.....

3. ด้านละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันและต่อสู้กันอย่างรุนแรง

ข้อ 0 ข้าพเจ้าไม่เคยพุดจาให้ร้ายเพื่อนร่วมงาน

มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	ไม่เคยเลย
.....

ข้อ 00 ข้าพเจ้าจะหลีกเลี่ยงในวงสนทนาที่มีการนิทาว่าร้ายเพื่อนร่วมงาน

มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	ไม่เคยเลย
.....

4. ด้านไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยาก ด้วยการขวนขวายใฝ่หาความรู้
ให้มีรายได้เพิ่มพูนขึ้น จนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญ

ข้อ 0 เมื่อมีเวลาข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะทำงานนอกเวลาเพื่อหารายได้พิเศษ

.....
มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

ข้อ 00 ข้าพเจ้าค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอเพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ที่ทันสมัย

.....
มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

5. ด้านปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่ว ประพฤติตนตามหลักศาสนา

ข้อ 0 เมื่อมีเพื่อนร่วมงานได้รับข่าวดีหรือมีการเลื่อนตำแหน่งข้าพเจ้าจะแสดงความยินดี

.....
มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

ข้อ 00 ขณะปฏิบัติงานข้าพเจ้าจะไม่ทำผิดศีลธรรม

.....
มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามวัดการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน

3.1 ลักษณะแบบสอบถาม เป็นการวัดปริมาณการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานซึ่งเป็น
แบบวัดที่ผู้วิจัยดัดแปลงและปรับปรุงนั้นมาจากแบบสอบถามของวิริตี ปานศิลา (2542) จำนวน 10
ข้อ โดยใช้ชื่อแบบสอบถาม "การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน"

รูปแบบของแบบวัด เป็นแบบมาตราประมาณค่า 6 ระดับ คือจริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง
ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย

วิธีการให้คะแนน สำหรับข้อคำถามเชิงบวก ผู้ที่ตอบจริงที่สุด ได้คะแนน 6 คะแนน จริง 5
คะแนน ค่อนข้างจริง 4 คะแนน ค่อนข้างไม่จริง 3 คะแนน ไม่จริง 2 คะแนน และไม่จริงเลย 1
คะแนน สำหรับข้อคำถามเชิงลบ ผู้ที่ตอบจริงที่สุด ได้คะแนน 1 คะแนน จริง 2 คะแนน ค่อนข้างจริง 3
คะแนน ค่อนข้างไม่จริง 4 คะแนน ไม่จริง 5 คะแนน และไม่จริงเลย 6 คะแนน

การให้ความหมายคะแนน พิสัยของคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 10 – 60
คะแนน ผู้ที่ตอบได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีปริมาณเกี่ยวกับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน
มากกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนต่ำกว่า

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ 0 ข้าพเจ้าสามารถทำใบเบิกค่าสอนนอกเวลาได้ถูกต้องเพราะฝ่ายบริหารจัดการอบรมที่แจ่ม

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ข้อ 00 ข้าพเจ้าได้เรียนรู้รูปแบบการจัดกีฬาภายในจากการเข้าร่วมประชุมของมหาวิทยาลัย

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

แบบสอบถามวัดการถ่ายทอดสังคมในการทำงานมีค่าอำนาจจำแนก(r) อยู่ระหว่าง .510 - .757 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .922

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ 0 ข้าพเจ้าสามารถทำใบเบิกค่าสอนนอกเวลาได้ถูกต้องเพราะเพื่อนร่วมงานแนะนำ

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ข้อ 00 ข้าพเจ้าได้เรียนรู้รูปแบบการจัดงานเกษียณราชการจากการสนทนาของกลุ่มร่วมงาน

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ตอนที่ 4 แบบสอบถามวัดบรรยากาศในองค์กร

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบวัดบรรยากาศในองค์กรที่ผู้วิจัยดัดแปลงและปรับปรุงจากแบบสอบถามของศิริพร คีตสาร (2551) จำนวน 8 ข้อ โดยใช้ชื่อแบบสอบถาม “บรรยากาศในการทำงาน”

รูปแบบของแบบวัด เป็นแบบมาตรประมาณค่า 6 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย

วิธีการให้คะแนน สำหรับข้อคำถามเชิงบวก ผู้ที่ตอบจริงที่สุด ได้คะแนน 6 คะแนน จริง 5 คะแนน ค่อนข้างจริง 4 คะแนน ค่อนข้างไม่จริง 3 คะแนน ไม่จริง 2 คะแนน และไม่จริงเลย 1 คะแนน สำหรับข้อคำถามเชิงลบ ผู้ที่ตอบจริงที่สุด ได้คะแนน 1 คะแนน จริง 2 คะแนน ค่อนข้างจริง 3 คะแนน ค่อนข้างไม่จริง 4 คะแนน ไม่จริง 5 คะแนน และไม่จริงเลย 6 คะแนน

การให้ความหมายคะแนน พิสัยของคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 8 – 48 คะแนนมีค่าอำนาจจำแนก(r) อยู่ระหว่าง .409 - .712 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .843 ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีความคิดเห็นต่อบรรยากาศในองค์กรมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า

ตอนที่ 6 แบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นการวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ซึ่งผู้วิจัยใช้แบบวัดของ บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) จำนวน 10 ข้อ พิสัยอำนาจจำแนกรายข้อ(t) เท่ากับ 2.50 – 7.75 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.81 โดยใช้ชื่อแบบสอบถาม “เพื่ออนาคตของข้าพเจ้า”

รูปแบบของแบบวัด เป็นแบบมาตราประมาณค่า 6 ระดับ คือจริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย

วิธีการให้คะแนน สำหรับข้อคำถามเชิงบวก ผู้ที่ตอบจริงที่สุด ได้คะแนน 6 คะแนน จริง 5 คะแนน ค่อนข้างจริง 4 คะแนน ค่อนข้างไม่จริง 3 คะแนน ไม่จริง 2 คะแนน และไม่จริงเลย 1 คะแนน สำหรับข้อคำถามเชิงลบ ผู้ที่ตอบจริงที่สุด ได้คะแนน 1 คะแนน จริง 2 คะแนน ค่อนข้างจริง 3 คะแนน ค่อนข้างไม่จริง 4 คะแนน ไม่จริง 5 คะแนน และไม่จริงเลย 6 คะแนน

การให้ความหมายคะแนน พิสัยของคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนนมีค่าอำนาจจำแนก(r) อยู่ระหว่าง .266 - .835 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .839 ผู้ที่ตอบได้คะแนนมากกว่าแสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนน้อยกว่า

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ 0 ข้าพเจ้าคิดว่า ควรหาความสุขใส่ตัวให้มากที่สุด เพราะอนาคตเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน

.....

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ข้อ 00 ข้าพเจ้ามักจะศึกษา ค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเพื่อเป็นช่องทางการประกอบอาชีพเสริม

.....

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ตอนที่ 7 แบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจภายในตน

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นการวัดความเชื่ออำนาจภายในตน ซึ่งผู้วิจัยใช้แบบวัดของศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2532) จำนวน 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก(t) ระหว่าง 4.17-7.31 ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .82 โดยใช้ชื่อแบบสอบถาม “ความเชื่อของข้าพเจ้า”

รูปแบบของแบบวัด เป็นแบบมาตราประมาณค่า 6 ระดับ คือจริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย

วิธีการให้คะแนน ผู้สำหรับข้อคำถามเชิงบวก ผู้ที่ตอบจริงที่สุด ได้คะแนน 6 คะแนน จริง 5 คะแนน ค่อนข้างจริง 4 คะแนน ค่อนข้างไม่จริง 3 คะแนน ไม่จริง 2 คะแนน และไม่จริงเลย

1 คะแนน สำหรับข้อคำถามเชิงลบ ผู้ที่ตอบจริงที่สุด ได้คะแนน 1 คะแนน จริง 2 คะแนน ค่อนข้างจริง 3 คะแนน ค่อนข้างไม่จริง 4 คะแนน ไม่จริง 5 คะแนน และ ไม่จริงเลย 6 คะแนน

การให้ความหมายคะแนน พิสัยของคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนนมีค่าอำนาจจำแนก(r) อยู่ระหว่าง .576 - .867 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .916 ผู้ที่ตอบได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีความเชื่ออำนาจภายในตนมากกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนต่ำกว่า

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ 0 ข้าพเจ้าเชื่อว่าการได้เลื่อนขั้นหรือตำแหน่งเป็นเรื่องของโชคลาภมากกว่าเกิดจากความสามารรถที่แท้จริง

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ข้อ 00 การมีเงินทองเหลือใช้หรือร่ำรวย ขึ้นอยู่กับการกระทำของบุคคลมากกว่าโชคหรือดวง

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ตอนที่ 8 แบบสอบถามวัดสุขภาพจิต

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นการวัดสุขภาพจิต ซึ่งผู้วิจัยใช้จากแบบวัดของ บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) จำนวน 10 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ(t) อยู่ระหว่าง 2.5 – 7.1 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .78 โดยใช้ชื่อแบบสอบถาม “จิตใจของข้าพเจ้า”

รูปแบบของแบบวัด เป็นแบบมาตราประมาณค่า 6 ระดับ คือจริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย

วิธีการให้คะแนน สำหรับข้อคำถามเชิงบวก ผู้ที่ตอบจริงที่สุด ได้คะแนน 6 คะแนน จริง 5 คะแนน ค่อนข้างจริง 4 คะแนน ค่อนข้างไม่จริง 3 คะแนน ไม่จริง 2 คะแนน และ ไม่จริงเลย 1 คะแนน สำหรับข้อคำถามเชิงลบ ผู้ที่ตอบจริงที่สุดได้คะแนน 1 คะแนน จริง 2 คะแนน ค่อนข้างจริง 3 คะแนน ค่อนข้างไม่จริง 4 คะแนน ไม่จริง 5 คะแนน และ ไม่จริงเลย 6 คะแนน

การให้ความหมายคะแนน พิสัยของคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนนมีค่าอำนาจจำแนก(r) อยู่ระหว่าง .404 - .705 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .886 ผู้ที่ตอบได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีสุขภาพจิตดีมากกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนต่ำกว่า

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ 0 ข้าพเจ้ารู้สึกรำคาญที่จะต้องมาวางแผนการใช้จ่ายเงิน

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ข้อ 00 ข้าพเจ้ามีเรื่องกลุ้มใจอยู่เสมอ

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ตอนที่ 9 แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นการวัดเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยศึกษาแนวคิดจากนักวิจัยหลายท่าน มีจำนวน 15 ข้อ โดยแบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านความคิด องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก และองค์ประกอบด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม จำนวน 15 ข้อ โดยใช้ชื่อแบบสอบถาม “เจตคติต่อการดำเนินชีวิตพอเพียง”

รูปแบบของแบบวัด เป็นแบบมาตราประมาณค่า 6 ระดับ ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบมีวิธีการวัดดังนี้

องค์ประกอบด้านความคิดและองค์ประกอบด้านความรู้สึก ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง และไม่จริงเลย

องค์ประกอบด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ ได้แก่ ปฏิบัติมากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย และไม่เคยปฏิบัติเลย

วิธีการให้คะแนน

องค์ประกอบด้านความคิดและองค์ประกอบด้านความรู้สึก สำหรับข้อคำถามเชิงบวก ผู้ที่ตอบจริงที่สุด ได้คะแนน 6 คะแนน จริง 5 คะแนน ค่อนข้างจริง 4 คะแนน ค่อนข้างไม่จริง 3 คะแนน ไม่จริง 2 คะแนน และไม่จริงเลย 1 คะแนน สำหรับข้อคำถามเชิงลบ ผู้ที่ตอบจริงที่สุด ได้คะแนน 1 คะแนน จริง 2 คะแนน ค่อนข้างจริง 3 คะแนน ค่อนข้างไม่จริง 4 คะแนน ไม่จริง 5 คะแนน และไม่จริงเลย 6 คะแนน

องค์ประกอบด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม สำหรับข้อคำถามเชิงบวก ผู้ที่ตอบที่ปฏิบัติมากที่สุด ได้คะแนน 6 คะแนน ปฏิบัติมาก 5 คะแนน ปฏิบัติค่อนข้างมาก 4 คะแนน ปฏิบัติค่อนข้างน้อย 3 คะแนน ปฏิบัติน้อย 2 คะแนน และไม่เคยปฏิบัติเลย 1 คะแนน สำหรับข้อคำถามเชิงลบ ผู้ที่ตอบที่ปฏิบัติมากที่สุด ได้คะแนน 1 คะแนน ปฏิบัติมาก 2 คะแนน ปฏิบัติค่อนข้างมาก 3 คะแนน ปฏิบัติค่อนข้างน้อย 4 คะแนน ปฏิบัติน้อย 5 คะแนน และไม่เคยปฏิบัติเลย 6 คะแนน

การให้ความหมายคะแนน พิสัยของคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนนมีค่าอำนาจจำแนก(r) อยู่ระหว่าง .368 - .776 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .884 ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า

ตัวอย่างแบบสอบถาม

องค์ประกอบด้านความคิด

ข้อ 0 ก่อนทำอะไร ข้าพเจ้าคิดก่อนเสมอว่าผลของการกระทำต้องไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

องค์ประกอบด้านความรู้สึก

ข้อ 00 ข้าพเจ้าเบื่อหน่ายต่อคำวิจารณ์ที่คนอื่นบอกให้ข้าพเจ้าปรับปรุงตัว

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

องค์ประกอบทางด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

ข้อ 000 ข้าพเจ้าพร้อมที่จะปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ตอนที่ 10 แบบสอบถามวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นการวัดการรับรู้ความสามารถในการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการทำงาน ซึ่งเป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยดัดแปลงและปรับปรุงจากแบบวัด "ความมั่นใจในการสอน" ของวีรวรรณ สุทิน (2551) โดยผู้วิจัยดัดแปลงให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการของการศึกษา จำนวน 8 ข้อ และใช้ชื่อแบบสอบถาม "ความมั่นใจของข้าพเจ้า"

รูปแบบของแบบวัด เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจปานกลาง มั่นใจน้อย และมั่นใจน้อยที่สุด

วิธีการให้คะแนน สำหรับข้อคำถามเชิงบวก ผู้ที่ตอบมั่นใจมากที่สุด ได้คะแนน 5 คะแนน มั่นใจมาก 4 คะแนน มั่นใจปานกลาง 3 คะแนน มั่นใจน้อย 2 คะแนน และ มั่นใจน้อยที่สุด 1 คะแนน สำหรับข้อคำถามเชิงลบ ผู้ที่ตอบมั่นใจมากที่สุด ได้คะแนน 1 คะแนน มั่นใจมาก 2 คะแนน มั่นใจปานกลาง 3 คะแนน มั่นใจน้อย 4 คะแนน และ มั่นใจน้อยที่สุด 5 คะแนน

การให้ความหมายคะแนน พิสัยของคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 8–48 คะแนน มีค่าอำนาจจำแนก(r) อยู่ระหว่าง .639 - .758 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .904 ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ 0 ข้าพเจ้าสามารถอธิบายถึงลักษณะการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

.....
 มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจปานกลาง มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

ข้อ 00 ข้าพเจ้าสามารถใช้ทรัพยากรในการเรียนการสอนได้อย่างคุ้มค่า

.....
 มั่นใจมากที่สุด มั่นใจมาก มั่นใจปานกลาง มั่นใจน้อย มั่นใจน้อยที่สุด

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือวัด

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการสร้างและตรวจสอบเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวัดแต่ละฉบับ ดังนี้

1. กำหนดนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยแต่ละตัวแปร
2. สร้างตารางการกำหนดลักษณะเฉพาะ (Table of Specification) โดยจำแนกสัดส่วนของข้อคำถามตามนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยแต่ละตัวแปร
3. กำหนดรูปแบบข้อคำถามแล้วสร้างข้อคำถามตามรูปแบบที่กำหนดไว้
4. เสนอเครื่องมือวัดที่ใช้ในการวิจัยต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามนิยามปฏิบัติการ
5. ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท
6. นำเครื่องมือวัดที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน
7. นำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาความสอดคล้อง (IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ไว้ (อรพินทร์ ชูชม. 2545 : 340)
8. นำเครื่องมือวัดที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับคณาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน
9. นำข้อมูลที่ได้ไปตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

9.1 การวิเคราะห์ข้อคำถามรายข้อ (Item analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของแบบสอบถาม

นั้น ๆ (Item-total) และจะคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับคะแนนรวมเป็นบวก และมีค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป

9.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ ด้วยวิธีการหาค่าความสอดคล้องภายในด้วยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ไปยังคณะทั้ง 9 ที่เป็นตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. เมื่อได้รับอนุญาตให้เก็บข้อมูลจากแต่ละคณะแล้ว ผู้วิจัยจะประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบของแต่ละคณะ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามจำนวนตัวอย่างที่สุ่มได้ ซึ่งแบบสอบถามแต่ละฉบับผู้วิจัยแจกแบบสอบถามด้วยตัวผู้วิจัยเอง โดยจะใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูล ประมาณ 1 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้จะวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้คือ

1. ศึกษาคุณสมบัติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติ t-test และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จะใช้การทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1 และ 2

3. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 3- ข้อ 6 หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จะใช้การทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่ (Scheffe's Method)

4. การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยมีจุดมุ่งหมาย คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบลักษณะทางสถานการณ์ ลักษณะทางจิตเดิม ลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ และการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย จำแนกตามลักษณะชีวสังคม 2) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางสถานการณ์ และลักษณะทางจิตเดิมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคม 3) เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายของปัจจัยลักษณะทางสถานการณ์ ลักษณะทางจิตเดิม และลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ที่มีต่อการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยจำแนกตามลักษณะทางชีวสังคม ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้เสนอการวิเคราะห์ต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1. ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะชีวสังคม ได้แก่ เพศ ระยะเวลาในการทำงาน และสถานที่ทำงานซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ศูนย์การศึกษา

2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระยะเวลาในการทำงาน ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณ์ ลักษณะทางจิตเดิม ลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ และ การปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงจำแนกตามคะแนนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำของตัวแปรอิสระ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวแปรต่างๆในการวิจัยจำแนกตามลักษณะทางชีวสังคม

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวแปรกลุ่มลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ และการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและลักษณะทางจิตเดิมแตกต่างกัน

ตอนที่ 5 ปริมาณการทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณื กลุ่มลักษณะทางจิตเดิม และกลุ่มลักษณะทางจิตตามสถานการณื

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 แสดงข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะชีวสังคม ในตาราง 2 – 3

ตาราง 2 แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะทั่วไป		เกณฑ์ในการแบ่ง	\bar{X}	SD	จำนวน (300)	ร้อยละ (100.00)
1. เพศ	ชาย				132	44.00
	หญิง				168	56.00
2. ระยะเวลา ในการทำงาน	น้อย	<17.33	17.33	10.739	148	49.30
	มาก	>17.33			152	50.70
3. ศูนย์การศึกษา	พระนครเหนือ				100	33.33
	เทเวศร์				76	25.33
	พาณิชยการพระนคร				124	41.34

หมายเหตุ สำหรับตัวแปรที่คะแนนมีความต่อเนื่อง ใช้ค่าเฉลี่ยในการแบ่งกลุ่มน้อย กลุ่มมาก

จากตาราง 2 พบว่า ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากอาจารย์ที่ทำการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เขตพื้นที่ การศึกษา 3 ศูนย์การศึกษา 9 คณะ จำนวน 300 คน แบ่งเป็น ศูนย์การศึกษาพระนครเหนือร้อยละ 33.33 ศูนย์เทเวศร์ ร้อยละ 25.33 และศูนย์พาณิชยการพระนครร้อยละ 41.34 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายร้อยละ 44 เพศหญิงร้อยละ 56 และเมื่อจำแนกอายุเป็นสองกลุ่มโดยใช้ค่าเฉลี่ย(17.33ปี)เป็นเกณฑ์ในการแบ่ง พบว่า เป็นผู้ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อยร้อยละ 49.30 และระยะเวลาในการทำงานมากร้อยละ 50.70

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์สายสอนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลจำนวน 300 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุมากกว่า 17 ปี และ ส่วนใหญ่อยู่ในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัย ของตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	ค่าเฉลี่ย เลขคณิต (\bar{X})	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	พิสัยคะแนน	
			แบบ สอบถาม	การตอบ
1. การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน	38.5967	10.14283	10 - 60	10 - 60
2. บรรยากาศในองค์กร	31.0767	6.98140	8 - 48	8 - 48
3. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	42.1633	5.52313	10 - 60	27 - 54
4. การมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	41.4467	8.80486	10 - 60	22 - 60
5. ความเชื่ออำนาจภายในตน	38.9767	10.71005	10 - 60	10 - 60
6. สุขภาพจิตดี	41.1267	8.97771	10 - 60	12 - 60
7. เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	69.7967	10.52034	15 - 90	41 - 90
8. การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติ ตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	40.8867	5.05228	8 - 48	24 - 48
9. การปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	98.8700	12.2998	20 - 120	62 - 120

จากตาราง 3 พบว่า เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยทุกตัวแปรข้างต้น จะเห็นว่าลักษณะการตอบของกลุ่มตัวอย่างมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่าครึ่งทุกตัวแปร มีผู้ตอบได้คะแนนเต็มทุกตัวแปรยกเว้นตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเมื่อพิจารณาลักษณะการกระจายของคะแนน ส่วนใหญ่มีการกระจายมาก จะเกาะกลุ่มไปทางคะแนนมาก ยกเว้น ตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน บรรยากาศในองค์กร และความเชื่ออำนาจภายในตน

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงจำแนกตามคะแนนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำของตัวแปรอิสระ

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์คะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยสถิติทดสอบที (t-test) ของตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณ์ กลุ่มลักษณะทางจิตเดิม กลุ่มลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ จำแนกตามคะแนนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

ลักษณะตัวแปร	กลุ่มสูง			กลุ่มต่ำ			t
	n_1	\bar{X}	SD	n_2	\bar{X}	SD	
ลักษณะทางสถานการณ์							
การถ่ายทอดสังคมในการทำงาน	163	105.15	9.143	137	91.39	11.376	11.397 ^{***}
บรรยากาศในองค์กร	153	99.76	11.642	147	97.95	12.924	1.277
ลักษณะทางจิตเดิม							
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	163	103.86	9.561	137	94.67	12.795	7.105 ^{***}
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	152	101.02	10.875	148	96.66	13.287	3.104 ^{**}
ความเชื่ออำนาจภายในตน	165	100.99	10.139	135	96.87	14.121	3.257 ^{**}
สุขภาพจิตดี	161	101.89	10.406	139	95.37	13.390	4.650 ^{***}
ลักษณะทางจิตตามสถานการณ์							
เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติฯ	169	103.06	10.371	131	93.47	12.518	7.087 ^{***}
รับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติฯ	159	104.81	9.095	141	92.17	11.664	10.213 ^{***}

** ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

*** ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001

จากตาราง 4 พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความแตกต่างของคะแนนกลุ่มและกลุ่มต่ำสูงกลุ่มต่ำมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างต่ำ 0.01 ยกเว้นตัวแปรบรรยากาศในองค์กร

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวแปรต่างๆในการวิจัยจำแนกตามลักษณะทาง ชีวสังคม

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์คะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยสถิติทดสอบที (t-test) ของตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณื กลุ่มลักษณะทางจิตเดิม กลุ่มลักษณะทางจิตตามสถานการณื โดยจำแนกตามเพศ

ลักษณะตัวแปร	เพศชาย			เพศหญิง			t
	n_1	\bar{X}	SD	n_2	\bar{X}	SD	
ลักษณะทางสถานการณื							
การถ่ายถอดสังคมในการทำงาน	132	38.14	10.316	168	38.95	10.021	0.685
บรรยากาศในองค์กร	132	33.19	6.821	168	29.42	6.669	4.815***
ลักษณะทางจิตเดิม							
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	132	41.45	5.316	168	42.73	5.632	2.001*
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	132	39.65	8.980	168	42.85	5.843	3.164**
ความเชื่ออำนาจภายในตน	132	38.23	11.445	168	39.57	10.091	1.075
สุขภาพจิตดี	132	39.95	9.736	168	42.05	8.246	1.988*
ลักษณะทางจิตตามสถานการณื							
เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติฯ	132	66.54	11.527	168	72.36	8.885	4.789***
รับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติฯ	132	40.01	5.332	168	41.58	4.723	2.699**
การปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวฯ	132	96.77	12.990	168	100.52	11.500	2.654**

*ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 **ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ***ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001

จากตาราง 5 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณื กลุ่มลักษณะทางจิตเดิม กลุ่มลักษณะทางจิตตามสถานการณื และการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจำแนกตามเพศ พบว่า มี 2 ตัวแปรที่มีความแตกต่างของคะแนนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001 คือ บรรยากาศในองค์กร โดยเพศชายมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าเพศหญิง (ค่าเฉลี่ย = 33.19 และ 29.42) และ เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าเพศชาย (ค่าเฉลี่ย = 72.36และ66.54) มี 3 ตัวแปรที่มีความแตกต่างของคะแนนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าเพศชายทั้ง 3 ตัวแปร คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (ค่าเฉลี่ย = 42.85 และ 39.65) การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง (ค่าเฉลี่ย = 41.58 และ 41.58) และ การปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ค่าเฉลี่ย = 100.52 และ 96.77) และมี 2 ตัวแปรที่มีความแตกต่างของคะแนนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าเพศชาย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ค่าเฉลี่ย = 42.73 และ 41.45) และสุขภาพจิตดี (ค่าเฉลี่ย = 42.05 และ 39.95) ส่วนตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและ ความเชื่ออำนาจภายในตน ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์คะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยสถิติทดสอบที (t-test) ของตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณ์ กลุ่มลักษณะทางจิตเดิม กลุ่มลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ โดยจำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน

ลักษณะตัวแปร	ระยะเวลาในการทำงานน้อย			ระยะเวลาในการทำงานมาก			t
	n_1	\bar{X}	SD	n_2	\bar{X}	SD	
ลักษณะทางสถานการณ์							
การถ่ายทอดสังคมในการทำงาน	148	38.49	10.93	152	38.70	9.33	0.174
บรรยากาศในองค์กร	148	31.50	6.78	152	30.66	7.16	1.036
ลักษณะทางจิตเดิม							
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	148	41.74	5.50	152	42.58	5.53	1.323
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	148	39.61	8.53	152	43.23	8.72	3.627**
ความเชื่ออำนาจภายในตน	148	38.21	11.31	152	39.72	10.06	1.225
สุขภาพจิตดี	148	40.46	9.30	152	41.78	8.62	1.271
ลักษณะทางจิตตามสถานการณ์							
เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติฯ	148	68.78	11.35	152	70.79	9.56	1.858
รับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติฯ	148	40.26	5.313	152	41.50	4.72	2.144*
การปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวฯ	148	98.66	12.32	152	99.07	12.25	0.208

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

*** ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001

จากตาราง 6 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำของตัวแปรต่าง ๆ พบว่า มี 2 ตัวแปรที่มีความแตกต่างของคะแนน คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมีความแตกต่างอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001 และการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียง มีความแตกต่างอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบในกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมากมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย

ตาราง 7 ผลการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงวิเคราะห์คะแนนของด้วยสถิติทดสอบเอฟ (F-test) ของตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณ กลุ่มลักษณะทางจิตเดิม กลุ่มลักษณะทางจิตตามสถานการณ และการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจำแนกตามสถานที่ทำงานที่แบ่งเป็น 3 ศูนย์การศึกษา

ลักษณะตัวแปร	พระนครเหนือ		เทเวศร์		พณิชยการพระนคร		F
	\bar{X}_1	SD_1	\bar{X}_2	SD_2	\bar{X}_3	SD_3	
ลักษณะทางสถานการณ							
การถ่ายทอดสังคมในการทำงาน	37.10	10.154	39.92	10.44	38.99	9.878	1.841
บรรยากาศในองค์กร	32.33	7.761	32.97	5.725	28.90	6.461	11.13***
ลักษณะทางจิตเดิม							
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	41.40	5.561	41.20	5.117	43.37	5.547	5.225**
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	42.20	8.637	37.46	8.454	43.28	8.439	11.62**
ความเชื่ออำนาจภายในตน	37.1	10.890	40.76	11.64	39.40	9.781	2.718
สุขภาพจิตดี	38.79	9.420	41.30	9.268	42.9	8.031	6.026**
ลักษณะทางจิตตามสถานการณ							
เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติฯ	66.96	11.206	71.87	10.18	70.81	9.722	5.875**
รับรู้ความสามารถของตนต่อฯ	40.41	4.973	40.42	5.28	41.25	4.977	0.766

** ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

***ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001

จากตาราง 7 เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนของตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณ กลุ่มลักษณะทางจิตเดิม กลุ่มจิตลักษณะทางจิตตามสถานการณ และการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนว

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจำแนกตามศูนย์การศึกษา พบว่า มีความแตกต่างของศูนย์การศึกษาตามคะแนนของตัวแปรจำนวน 5 ตัวแปร โดยเป็นตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ 1 ตัวแปรคือ บรรยากาศในการทำงาน มีความแตกต่างของคะแนนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001 อย่างน้อยหนึ่งคู่ และ ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม 3 ตัวแปรที่มีความแตกต่างของคะแนนคู่ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 อย่างน้อย 1 ทั้ง 3 ตัวแปร คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และ สุขภาพจิต ส่วนตัวลักษณะทางจิตตามสถานการณ์มีเพียงตัวเดียว คือ เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีความแตกต่างของคะแนนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 อย่างน้อย 1 คู่

เมื่อทราบตัวแปร 5 ตัวข้างต้นมีความแตกต่างของคะแนนระหว่างศูนย์การศึกษาอย่างน้อย 1 คู่ แล้วต่อไปใช้วิธีการเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยเปรียบเทียบทีละคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Sheffe') ว่าศูนย์การศึกษาคู่ใดมีคะแนนของเหล่านั้นแตกต่างกันดังตาราง 8 – 12

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนบรรยากาศในองค์กร จำแนกตามศูนย์การศึกษา

ศูนย์การศึกษา	บรรยากาศในการทำงาน	พระนครเหนือ	เทเวศร์	พาณิชยการพระนคร
	ค่าเฉลี่ย	32.33	32.97	28.90
พระนครเหนือ	32.33		0.64	3.43
เทเวศร์	32.97			4.07
พาณิชยการพระนคร	28.90			

จากตาราง 8 พบว่า มีความแตกต่างของคะแนนตัวแปรบรรยากาศในองค์กร 2 คู่ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 คือ บรรยากาศในองค์กรศูนย์การศึกษาพระนครเหนือมีคะแนนมากกว่าศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร(ค่าเฉลี่ย=32.33 และ 28.90) และ บรรยากาศในองค์กรศูนย์การศึกษาเทเวศร์มีคะแนนมากกว่าศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร(ค่าเฉลี่ย=32.97และ 28.90)

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำแนกตามศูนย์การศึกษา

ศูนย์การศึกษา	แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์	พระนครเหนือ	เทเวศร์	พาณิชยการพระนคร
	ค่าเฉลี่ย	41.40	41.20	43.37
พระนครเหนือ	41.40		0.20	1.97
เทเวศร์	41.20			2.17
พาณิชยการพระนคร	43.37			

จากตาราง 9 พบว่า มีความแตกต่างของคะแนนตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 2 คู่ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนครมีคะแนนมากกว่าศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ(ค่าเฉลี่ย = 43.37 และ 41.40) และ มีคะแนนมากกว่าศูนย์การศึกษาเทเวศร์ (ค่าเฉลี่ย = 43.37 และ 41.20)

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน จำแนกตามศูนย์การศึกษา

ศูนย์การศึกษา	ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน	พระนครเหนือ	เทเวศร์	พาณิชยการพระนคร
	ค่าเฉลี่ย	42.20	37.46	43.28
พระนครเหนือ	42.20		4.74	1.08
เทเวศร์	37.46			5.82
พาณิชยการพระนคร	43.28			

จากตาราง 10 พบว่า มีความแตกต่างของคะแนนตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน 2 คู่ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนศูนย์การศึกษาพระนครเหนือมีคะแนนมากกว่าศูนย์การศึกษาเทเวศร์(ค่าเฉลี่ย = 42.20 และ 37.46) และ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนครมีคะแนนมากกว่าศูนย์การศึกษาเทเวศร์(ค่าเฉลี่ย = 43.28 และ 37.46)

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนสุขภาพจิต จำแนกตามศูนย์การศึกษา

ศูนย์การศึกษา	สุขภาพจิต	พระนครเหนือ	เทเวศร์	พาณิชยการพระนคร
	ค่าเฉลี่ย	38.79	41.30	42.90
พระนครเหนือ	38.79		2.51	4.11
เทเวศร์	41.30			1.60
พาณิชยการพระนคร	42.90			

จากตาราง 11 พบว่า มีความแตกต่างของคะแนนตัวแปรสุขภาพจิต 2 คู่ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 คือ สุขภาพจิตศูนย์การศึกษาเทเวศร์มีคะแนนมากกว่าศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ (ค่าเฉลี่ย = 41.30 และ 38.79) และ สุขภาพจิตศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนครมีคะแนนมากกว่าศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ(ค่าเฉลี่ย = 42.90 และ 38.79)

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามศูนย์การศึกษา

ศูนย์การศึกษา	เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตน ๖	พระนครเหนือ	เทเวศร์	พาณิชยการพระนคร
	ค่าเฉลี่ย	66.96	71.87	70.81
พระนครเหนือ	66.96		4.91	3.85
เทเวศร์	71.87			1.06
พาณิชยการพระนคร	70.81			

จากตาราง 12 พบว่า มีความแตกต่างของคะแนนตัวแปรเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2 คู่ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 คือ เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์การศึกษาเทเวศร์มีคะแนนมากกว่าศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ(ค่าเฉลี่ย=71.87 และ 66.96) และ ศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนครมีคะแนนมากกว่าศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ (ค่าเฉลี่ย=70.81 และ 66.96)

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงที่มี การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและลักษณะทางจิต(แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุม ตน ความเชื่ออำนาจภายในตน และสุขภาพจิต)ที่แตกต่างกัน

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนว ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่แตกต่างกัน

กลุ่ม	จำนวน คน	ค่าเอฟ(F)		%	
		การถ่ายทอด ทางสังคม (ก)	แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์ (ข)		(กxข)
กลุ่มรวม	300	31.094 ^{***}	29.760 ^{***}	<1	19.5
เพศชาย	132	28.437 ^{***}	3.447	<1	22.9
เพศหญิง	168	10.228 ^{**}	27.650 ^{***}	1.782	20.5
ระยะเวลาทำงานน้อย	148	15.892 ^{***}	20.432 ^{***}	1.206	23.0
ระยะเวลาทำงานมาก	152	15.575 ^{***}	9.029 ^{**}	<1	16.5
ศูนย์พระนครเหนือ	100	5.683	7.910 ^{**}	<1	13.7
ศูนย์เทเวศร์	76	15.156 ^{***}	12.316 ^{**}	4.092	36.3
ศูนย์พณิชยการพระนคร	124	10.975 ^{**}	11.543 ^{**}	<1	17.7

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่แตกต่างกัน

ลักษณะชีวิตสังคม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=73.0429	น้อย=65.9343
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=73.4818	น้อย=66.6994
เพศชาย	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=71.2500	น้อย=60.8833
เพศหญิง	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=74.4615	น้อย=69.8701
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=75.7059	น้อย=68.9277
ระยะเวลาบ่อย	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=72.2921	น้อย=64.9091
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=73.5161	น้อย=65.3605
ระยะเวลามาก	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=73.8025	น้อย=67.3521
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=73.4533	น้อย=68.1948
ศูนย์พระนครเหนือ	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=69.7400	น้อย=64.1800
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=71.0513	น้อย=64.3943
ศูนย์เทเวศร์	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=76.0455	น้อย=66.1250
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=76.3333	น้อย=68.9565
ศูนย์พาณิชยการพระนคร	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=73.5217	น้อย=67.4182
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=73.6176	น้อย=67.4107

จากตาราง 13-14 เมื่อพิจารณาคะแนนความแปรปรวนของเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของอาจารย์กลุ่มรวม พบว่า คะแนนเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแปรปรวนไปตามตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กล่าวคือ อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย(ค่าเฉลี่ย = 73.0429 และ 65.9343 ตามลำดับ) และ อาจารย์ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย(ค่าเฉลี่ย = 73.4818 และ 66.6994 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในกลุ่มอาจารย์ย่อย พบว่า อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย พบในทุกกลุ่ม นอกจากนี้ยังพบอีกว่า อาจารย์ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากมีเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย พบในกลุ่มทุกกลุ่ม ยกเว้นกลุ่มอาจารย์เพศชาย

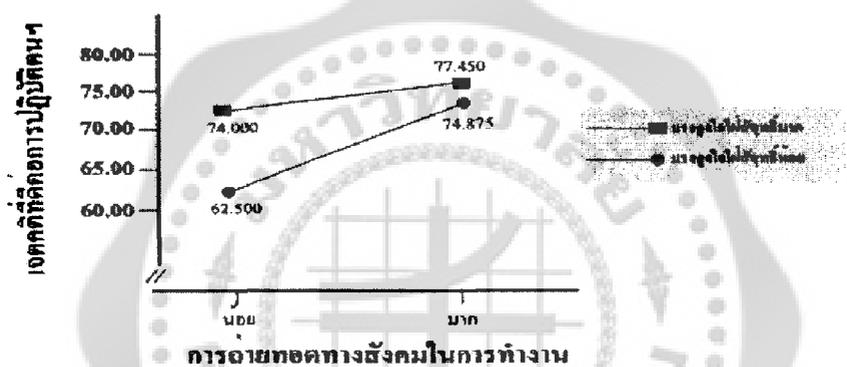
เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ 2 ตัว พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กลุ่มย่อยเพียงกลุ่มเดียวคือกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาเทเวศร์

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในกลุ่มย่อยอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาเทเวศร์

การถ่ายทอดทางสังคม	กลุ่ม แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์	รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย			12	21	11
				ค่าเฉลี่ย	เบนมาตรฐาน	ฐาน			
มาก	มาก	22	20	77.450	7.11910	3.4500	2.5750	14.9500	
น้อย	มาก	12	10	74.000	6.93542		0.8750	11.5000	
มาก	น้อย	21	24	74.875	8.34742			12.3750	
น้อย	น้อย	11	22	62.500	9.64982				

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ในกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาเทเวศร์(ดูตาราง 15) พบว่า 1) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากเป็นผู้ที่มีเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย 2)อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากเป็นผู้ที่มีเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย และ 3) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมาก และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อยเป็นผู้ที่มีเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย อาจกล่าวได้ว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อยเป็นผู้ที่มีเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยที่สุด

สรุปได้ว่า อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานเป็นอาจารย์ที่มีเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาก พบในทุกกลุ่มทั้งกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย และอาจารย์ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำงานแล้วทำให้เป็นอาจารย์ที่มีเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาก พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม ยกเว้นกลุ่มอาจารย์เพศชาย ส่วนการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกิดขึ้นเฉพาะกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาเทเวศร์เท่านั้น โดยพบว่า อาจารย์ที่ได้รับเมื่อการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อยเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยที่สุด

ภาพประกอบ 4 ค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในกลุ่มย่อยอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาเทเวศร์

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของเจตคติต่อการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนที่แตกต่างกัน

กลุ่ม	จำนวน คน	ค่าเอฟ(F)			% ทำนาย
		การถ่ายทอด ทางสังคม (ก)	ลักษณะ มุ่งอนาคต ควบคุมตน (ข)	(กxข)	
กลุ่มรวม	300	38.938 ^{***}	32.766 ^{***}	1.438	20.3
เพศชาย	132	32.920 ^{***}	15.368 ^{***}	<1	28.8
เพศหญิง	168	11.754 ^{**}	11.282 ^{**}	<1	12.9
ระยะเวลาทำงานน้อย	148	15.618 ^{***}	20.042 ^{***}	2.323	23.1
ระยะเวลาทำงานมาก	152	19.197 ^{***}	10.177 ^{**}	<1	17.1
ศูนย์พระนครเหนือ	100	3.943	18.617 ^{***}	2.103	22.6
ศูนย์เทเวศร์	76	18.662 ^{***}	10.734 ^{**}	2.987	35.4
ศูนย์พณิชยการพระนคร	124	14.634 ^{***}	13.586 ^{***}	1.133	19.3

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
พิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีลักษณะมุ่งอนาคต
ควบคุมตนที่แตกต่างกัน

ลักษณะชีวสังคม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=73.0429	น้อย=65.9343
	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	มาก=72.9868	น้อย=66.5203
เพศชาย	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=71.2500	น้อย=60.8833
	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	มาก=70.6727	น้อย=63.5844
เพศหญิง	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=74.4615	น้อย=69.8701
	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	มาก=74.2990	น้อย=69.7042
ระยะเวลาน้อย	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=72.2927	น้อย=64.4091
	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	มาก=73.4262	น้อย=65.5172
ระยะเวลามาก	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=73.8025	น้อย=67.3521
	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	มาก=72.6923	น้อย=67.9508
ศูนย์พระนครเหนือ	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	มาก=71.1455	น้อย=61.8444
ศูนย์เทเวศร์	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=76.0455	น้อย=66.1250
	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	มาก=76.0800	น้อย=69.8039
ศูนย์พณิชยการพระนคร	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=73.5217	น้อย=67.4182
	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	มาก=73.3199	น้อย=67.3462

จากตาราง 16-17 เมื่อพิจารณาคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนของอาจารย์ในกลุ่มรวม พบว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย (ค่าเฉลี่ย=73.0429และ 65.9343ตามลำดับ)และอาจารย์ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมากมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย (ค่าเฉลี่ย=72.9868 และ 66.5203ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในอาจารย์กลุ่มย่อย พบว่า ทุกกลุ่มอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย ยกเว้นกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ และ

สำหรับอาจารย์ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมากมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย ทุกกลุ่ม

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวพบว่า ทุกกลุ่มไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานกับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

สรุปได้ว่า อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานเป็นอาจารย์ที่มีเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาก พบในทุกกลุ่มทั้งกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ และอาจารย์ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนในการทำงานแล้วทำให้เป็นอาจารย์ที่มีเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาก พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม และไม่เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานกับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีความเชื่ออำนาจภายในตนเองที่แตกต่างกัน

กลุ่ม	จำนวนคน	การถ่ายทอดทางสังคม (ก)	ค่าเอฟ(F)		% ทำนาย
			ความเชื่ออำนาจภายในตน (ข)	(กxข)	
กลุ่มรวม	300	29.022 ^{***}	82.693 ^{***}	3.732	31.1
เพศชาย	132	21.119 ^{***}	69.304 ^{***}	<1	48.3
เพศหญิง	168	10.585 ^{**}	24.924 ^{***}	1.712	19.4
ระยะเวลาทำงานน้อย	148	17.321 ^{***}	44.188 ^{***}	2.816	33.0
ระยะเวลาทำงานมาก	152	12.217 ^{**}	36.776 ^{***}	1.183	29.5
ศูนย์พระนครเหนือ	100	4.955 [*]	40.764 ^{***}	<1	34.3
ศูนย์เทเวศร์	76	15.504 ^{***}	19.529 ^{***}	<1	39.9
ศูนย์พณิชยการพระนคร	124	13.510 ^{***}	23.379 ^{***}	10.977 ^{**}	29.0

ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีความเชื่ออำนาจภายในตนที่แตกต่างกัน

ลักษณะชีวสังคม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=73.0429	น้อย=65.9343
	ความเชื่ออำนาจภายในตน	มาก=74.4303	น้อย=64.1333
เพศชาย	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=71.2500	น้อย=60.8833
	ความเชื่ออำนาจภายในตน	มาก=73.3286	น้อย=58.8710
เพศหญิง	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=74.4615	น้อย=69.8701
	ความเชื่ออำนาจภายในตน	มาก=75.2421	น้อย=68.6027
ระยะเวลาสั้น	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=72.2927	น้อย=64.4091
	ความเชื่ออำนาจภายในตน	มาก=74.1316	น้อย=63.1250
ระยะเวลายาว	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=73.8025	น้อย=67.3521
	ความเชื่ออำนาจภายในตน	มาก=74.6854	น้อย=65.2857
ศูนย์พระนครเหนือ	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=69.7400	น้อย=64.1800
	ความเชื่ออำนาจภายในตน	มาก=73.1400	น้อย=60.7800
ศูนย์เทเวศร์	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=76.0455	น้อย=66.1250
	ความเชื่ออำนาจภายในตน	มาก=76.4419	น้อย=65.9091
ศูนย์พานิชยการพระนคร	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=73.5217	น้อย=67.4182
	ความเชื่ออำนาจภายในตน	มาก=74.1250	น้อย=66.2308

จากตาราง 18-19 เมื่อพิจารณาคะแนนเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนในอาจารย์กลุ่มรวม พบว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย (ค่าเฉลี่ย=73.0429 และ 64.1333 ตามลำดับ) และอาจารย์ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนมากมีเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนน้อย (ค่าเฉลี่ย=74.4303 และ 66.6994ตามลำดับ)

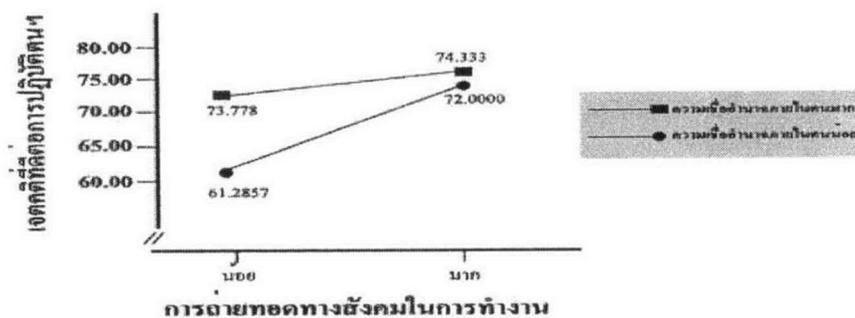
เมื่อพิจารณาในอาจารย์กลุ่มย่อย พบว่า ทุกกลุ่มอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีเจตคติต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและอาจารย์ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนมากมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนน้อย ทุกกลุ่ม

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานกับความเชื่ออำนาจภายในตนในกลุ่มอาจารย์ศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนครกลุ่มเดียว

ตาราง 20 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตน ในกลุ่มย่อยอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร

กลุ่ม		ค่าเบี่ยงเบน			ค่าเฉลี่ย			
การถ่ายทอดฯ	แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	เบนมาตรฐาน	12	21	11
มาก	มาก	22	45	74.3333	7.55886	0.5555	2.3333	13.0476
น้อย	มาก	12	27	73.7778	6.84068		1.7778	12.4921
มาก	น้อย	21	24	72.0000	7.69528			10.7143
น้อย	น้อย	11	28	61.2857	10.8247			

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ในกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร(ดูตาราง 20) พบว่า 1)อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากหรือมีความเชื่ออำนาจภายในตนมากเป็นผู้ที่มีเจตคติต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีความเชื่ออำนาจภายในตนน้อย นอกจากนั้นไม่พบความแตกต่าง และ อาจกล่าวได้ว่าอาจารย์ที่ได้รับเมื่อการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย และมีความเชื่ออำนาจภายในตนน้อยเป็นผู้ที่มีเจตคติต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยที่สุด

ภาพประกอบ 5 ค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตน ในกลุ่มย่อยอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของเจตคติต่อการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีสุขภาพจิตที่ดีที่แตกต่างกัน

กลุ่ม	จำนวนคน	การถ่ายทอดทางสังคม (ก)	ค่าเอฟ(F)		% ทำนาย
			สุขภาพจิต (ข)	(กxข)	
กลุ่มรวม	300	30.288 ^{***}	92.961 ^{***}	<1	32.6
เพศชาย	132	29.780 ^{***}	55.218 ^{***}	<1	44.3
เพศหญิง	168	7.174 ^{**}	36.096 ^{***}	<1	23.7
ระยะเวลาทำงานน้อย	148	12.391 ^{**}	50.104 ^{***}	<1	35.0
ระยะเวลาทำงานมาก	152	18.781 ^{***}	41.776 ^{***}	<1	31.0
ศูนย์พระนครเหนือ	100	3.470	26.755 ^{***}	2.333	28.7
ศูนย์เทเวศร์	76	22.003 ^{***}	23.936 ^{***}	<1	42.7
ศูนย์พาณิชยการพระนคร	124	15.896 ^{***}	40.139 ^{***}	5.671 [*]	33.9

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีสุขภาพจิตดีที่แตกต่างกัน

ลักษณะชีวสังคม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=73.0429	น้อย=65.9343
	สุขภาพจิต	มาก=74.7391	น้อย=64.0719
เพศชาย	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=71.2500	น้อย=60.8833
	สุขภาพจิต	มาก=73.2742	น้อย=60.5714
เพศหญิง	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=74.4615	น้อย=69.8701
	สุขภาพจิต	มาก=75.6566	น้อย=67.6232
ระยะเวลาน้อย	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=72.2927	น้อย=64.4091
	สุขภาพจิต	มาก=74.5807	น้อย=62.3000
ระยะเวลามาก	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=73.8025	น้อย=67.3521
	สุขภาพจิต	มาก=74.8795	น้อย=65.8696
ศูนย์พระนครเหนือ	สุขภาพจิต	มาก=73.3721	น้อย=62.1288
ศูนย์เทเวศร์	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=76.0455	น้อย=66.1250
	สุขภาพจิต	มาก=76.1818	น้อย=65.9375
ศูนย์พณิชยการพระนคร	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=73.5217	น้อย=67.4182
	สุขภาพจิต	มาก=74.6757	น้อย=65.1000

จากตาราง 21-22 เมื่อพิจารณาคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิตของอาจารย์ในกลุ่มรวมพบว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย(ค่าเฉลี่ย=73.0429 และ 64.1333 ตามลำดับ)และอาจารย์ที่มีสุขภาพจิตดีมากมีเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีสุขภาพจิตดีน้อย (ค่าเฉลี่ย=74.7391 และ 64.0719 ตามลำดับ)

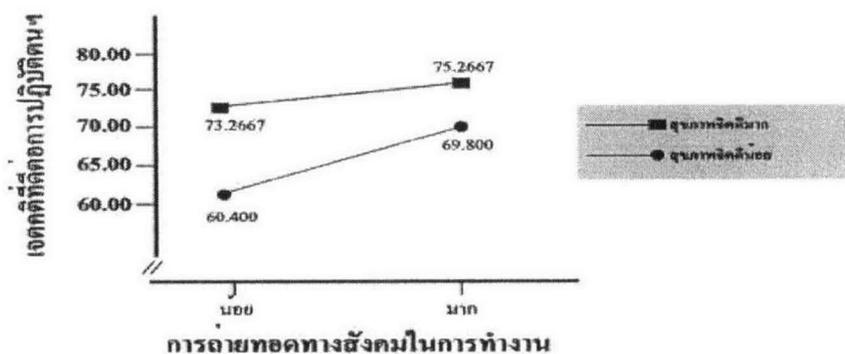
เมื่อพิจารณาในอาจารย์กลุ่มย่อย พบว่า ทุกกลุ่มอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยยกเว้น กลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ และสำหรับอาจารย์ที่มีสุขภาพจิตดีมากมีเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีสุขภาพจิตดีน้อย ทุกกลุ่ม

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวพบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานกับสุขภาพจิตดีในกลุ่มอาจารย์ที่อยู่ในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนครเพียงกลุ่มเดียว

ตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิต ในกลุ่มย่อยอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร

การถ่ายทอดฯ	กลุ่ม		จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน			
	สุขภาพจิต	รหัส			12	21	11	ฐาน
มาก	มาก	22	44	75.6364	7.53007	2.3697	5.8364	15.2364
น้อย	มาก	12	30	73.2667	7.24418		3.4667	12.8667
มาก	น้อย	21	25	69.8000	6.39010			9.4000
น้อย	น้อย	11	25	60.4000	10.6965			

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิธีการของ Scheffe) ในกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร(ดูตาราง 23) พบว่า อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากหรือมีสุขภาพจิตดีมากเป็นผู้ที่มีเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีสุขภาพจิตดีน้อย นอกจากนั้นไม่พบความแตกต่างและอาจกล่าวได้ว่าอาจารย์ที่ได้รับเมื่อการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย และสุขภาพจิตดีน้อยเป็นผู้ที่มีเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยที่สุด

ภาพประกอบ 6 ค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและคุณภาพจิตที่ดี ในกลุ่มย่อยอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพณิชยการพระนคร

ตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่แตกต่างกัน

กลุ่ม	จำนวนคน	การถ่ายทอดทางสังคม (ก)	ค่าเอฟ(F)		% ทำนาย
			แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ข)	(กxข)	
กลุ่มรวม	300	31.290***	34.808***	1.207	20.8
เพศชาย	132	14.255***	6.711 ¹	<1	17.5
เพศหญิง	168	18.514***	28.195***	<1	24.0
ระยะเวลาทำงานน้อย	148	31.604***	20.567***	1.152	30.0
ระยะเวลาทำงานมาก	152	5.831 ¹	14.215***	<1	13.8
ศูนย์พระนครเหนือ	100	4.296 ¹	2.745	<1	8.8
ศูนย์เทเวศร์	76	14.900***	22.578***	1.235	39.9
ศูนย์พณิชยการพระนคร	124	13.037***	16.273***	<1	21.9

ตาราง 25 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนว
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมี
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่แตกต่างกัน

ลักษณะชีวสังคม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=42.4540	น้อย=39.0219
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=42.7664	น้อย=39.3067
เพศชาย	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=41.7639	น้อย=37.9000
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=41.7692	น้อย=38.8625
เพศหญิง	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=43.0000	น้อย=39.8961
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=42.3765	น้อย=39.7349
ระยะเวลาบ่อย	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=42.3780	น้อย=37.6212
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=42.4516	น้อย=39.6744
ระยะเวลามาก	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=42.5309	น้อย=40.3239
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=43.0267	น้อย=40.0130
ศูนย์พระนครเหนือ	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=41.6000	น้อย=39.2200
ศูนย์เทเวศร์	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=42.9773	น้อย=38.0938
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=44.0667	น้อย=38.8696
ศูนย์พาณิชยการพระนคร	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=42.7391	น้อย=39.3818
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=42.8971	น้อย=39.2500

จากตาราง 24-25 เมื่อพิจารณาคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์
ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่
สัมฤทธิ์ของอาจารย์ในกลุ่มรวมพบว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีการรับรู้
ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่
ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย(ค่าเฉลี่ย=42.4540 และ 39.0219 ตามลำดับ)และอาจารย์
ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากมีการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย (ค่าเฉลี่ย=42.7664 และ 39.3067
ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในอาจารย์กลุ่มย่อย พบว่า ทุกกลุ่มอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการ
ทำงานมากมีการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

มากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและสำหรับอาจารย์ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากมีการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อยทุกกลุ่ม ยกเว้นอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวพบว่าทุกกลุ่มไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนที่แตกต่างกัน

กลุ่ม	จำนวนคน	ค่าเอฟ(F)		%
		การถ่ายทอดทางสังคม (ก)	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (ข)	
กลุ่มรวม	300	38.369 ^{***}	17.601 ^{***}	<1
เพศชาย	132	18.603 ^{**}	7.177 ^{**}	<1
เพศหญิง	168	20.199 ^{***}	7.129 ^{**}	1.008
ระยะเวลาทำงานน้อย	148	30.043 ^{***}	14.244 ^{**}	3.692
ระยะเวลาทำงานมาก	152	7.164 ^{**}	2.710	1.162
ศูนย์พระนครเหนือ	100	5.112 [*]	3.724	<1
ศูนย์เทเวศร์	76	15.129 ^{***}	4.328 [*]	1.733
ศูนย์พานิชยการพระนคร	124	14.675 ^{***}	11.011 ^{**}	<1

ตาราง 27 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนที่แตกต่างกัน

ลักษณะชีวิสังคม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=42.4540	น้อย=39.0219
	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	มาก=42.0526	น้อย=39.6892
เพศชาย	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=41.7639	น้อย=37.9000
	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	มาก=41.4182	น้อย=39.0000
เพศหญิง	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=43.0000	น้อย=39.8961
	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	มาก=42.4124	น้อย=40.4366
ระยะเวลาสั้น	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=42.3780	น้อย=37.6212
	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	มาก=42.0820	น้อย=38.9770
ระยะเวลายาว	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=42.5309	น้อย=42.3239
	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	มาก=41.6000	น้อย=39.2200
ศูนย์พระนครเหนือ	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=42.9773	น้อย=38.0938
	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	มาก=42.2800	น้อย=40.2549
ศูนย์เทเวศร์	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=42.7391	น้อย=39.3818
	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	มาก=42.4722	น้อย=39.5577

จากตาราง 26-27 เมื่อพิจารณาคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนของอาจารย์กลุ่มรวมพบว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย(ค่าเฉลี่ย=42.4540 และ 39.0219ตามลำดับ) และอาจารย์ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมากมีการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย(ค่าเฉลี่ย=42.0526 และ 39.6892ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในอาจารย์กลุ่มย่อย พบว่า ทุกกลุ่มอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและโดยภาพรวม สำหรับตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ส่วนใหญ่อาจารย์ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมากมีการรับรู้ความสามารถของ

ตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีลักษณะมุ่งอนาคต
ควบคุมตนน้อย ยกเว้นกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมาก กลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์
การศึกษาพระนครเหนือ และกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาเทเวศร์

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวพบว่าทุกกลุ่มไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคม
ในการทำงานกับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่อการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของ
อาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตาราง 28 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของ
อาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการ
ทำงานและมีความเชื่ออำนาจภายในตนที่แตกต่างกัน

กลุ่ม	จำนวน คน	ค่าเอฟ(F)		%	
		การถ่ายทอด ทางสังคม(ก)	ความเชื่ออำนาจ ภายในตน(ข)		(กxข)
กลุ่มรวม	300	34.330***	9.268**	4.931	15.3
เพศชาย	132	13.103***	9.264**	1.331	19.5
เพศหญิง	168	20.513***	1.324	2.833	12.9
ระยะเวลาทำงานน้อย	148	34.866***	6.457*	8.505**	26.8
ระยะเวลาทำงานมาก	152	6.032*	3.478	<1	7.7
ศูนย์พระนครเหนือ	100	4.828	5.698*	<1	11.3
ศูนย์เทเวศร์	76	19.539***	0.019	1.838	23.1
ศูนย์พาณิชยการพระนคร	124	14.882***	6.158*	3.888	17.8

ตาราง 29 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีความเชื่ออำนาจภายในตนที่แตกต่างกัน

ลักษณะชีวสังคม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=42.4540	น้อย=39.0219
	ความเชื่ออำนาจภายในตน	มาก=41.8667	น้อย=39.6889
เพศชาย	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=41.7639	น้อย=37.9000
	ความเชื่ออำนาจภายในตน	มาก=41.6286	น้อย=38.1774
เพศหญิง	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=43.000	น้อย=39.8961
	ความเชื่ออำนาจภายในตน	มาก=42.0421	น้อย=40.9726
ระยะเวลาน้อย	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=42.3780	น้อย=37.6212
ระยะเวลามาก	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=42.5309	น้อย=40.3239
ศูนย์พระนครเหนือ	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=41.6000	น้อย=39.2200
	ความเชื่ออำนาจภายในตน	มาก=41.6800	น้อย=39.1400
ศูนย์เทเวศร์	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=42.9773	น้อย=38.0938
ศูนย์พัฒนชยการพระนคร	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=42.7391	น้อย=39.3818
	ความเชื่ออำนาจภายในตน	มาก=42.2917	น้อย=39.8077

จากตาราง 28-29 เมื่อพิจารณาคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนของอาจารย์กลุ่มรวมพบว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย(ค่าเฉลี่ย=42.4540และ 39.0219ตามลำดับ) และอาจารย์ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนมากมีการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนน้อย (ค่าเฉลี่ย=41.8667 และ 39.6889 ตามลำดับ)

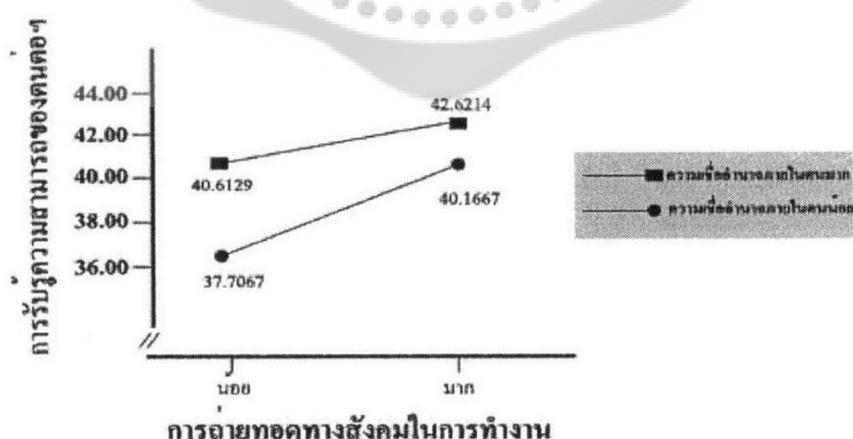
เมื่อพิจารณาในอาจารย์กลุ่มย่อย พบว่า ทุกกลุ่มอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและสำหรับตัวแปรความเชื่ออำนาจภายในตน ส่วนใหญ่อาจารย์ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนมากมีการรับรู้ความสามารถของตนในการ

ปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตน
น้อย ยกเว้น กลุ่มอาจารย์เพศชาย กลุ่มอาจารย์เพศหญิง กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมาก
และกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาเทเวศร์

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมในการ
ทำงานกับความเชื่ออำนาจภายในตนจำนวน 2 กลุ่ม คือกลุ่มรวมและอาจารย์กลุ่มย่อยอาจารย์ที่มี
ระยะเวลาทำงานน้อย

ตาราง 30 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนตามแนว
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจ
ภายในตนในกลุ่มรวม

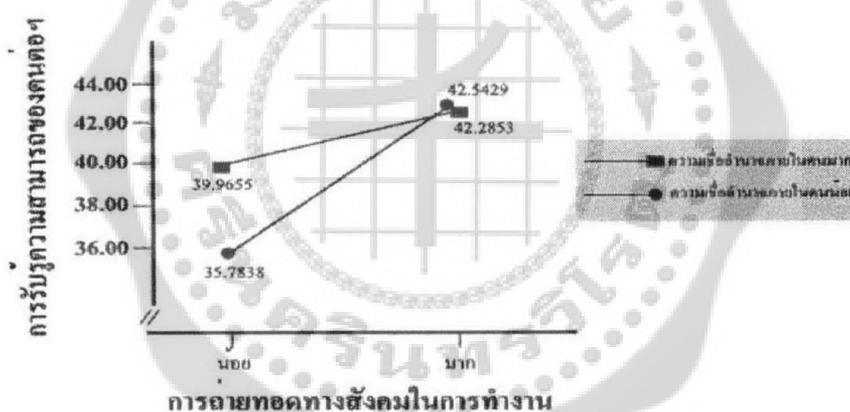
กลุ่ม		รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยง เบน มาตรฐาน	12	21	11
การถ่ายทอดฯ	ความเชื่อ อำนาจ ภายในตน							
มาก	มาก	22	103	42.6214	4.40391	2.0085	0.4547	4.9147
น้อย	มาก	12	62	40.6129	3.57750		1.5538	2.9062
มาก	น้อย	21	60	42.1667	4.23931			4.4600
น้อย	น้อย	11	75	37.7067	5.97466			

ภาพประกอบ 7 ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนในกลุ่มรวม

ตาราง 31 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตามแนว
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจ
ภายในตนในกลุ่มย่อย คือกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย

กลุ่ม		รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยง			
การถ่ายทอดฯ	ความเชื่อ อำนาจภายใน ตน				เบน มาตรฐาน	12	21	11
มาก	มาก	22	47	42.2553	4.25016	2.2898	0.2876	6.4715
น้อย	มาก	12	29	39.9655	3.94138		2.5774	4.1817
มาก	น้อย	21	35	42.5429	3.94330			6.7591
น้อย	น้อย	11	37	35.7838	5.87431			

ภาพประกอบ 8 ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนในกลุ่ม
อาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยกลุ่มอาจารย์ที่มี
ระยะเวลาในการทำงานน้อย(ดูตาราง 30-31) พบว่า อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน
มากหรือมีความเชื่ออำนาจภายในตนมากเป็นผู้ที่มีการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตามแนว
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมี
สุขภาพจิตดีน้อย นอกจากนี้ยังไม่พบอาจกล่าวได้ว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน

น้อย และความเชื่ออำนาจภายในตนน้อยเป็นผู้ที่มีการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยที่สุด

ตาราง 32 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีสุขภาพจิตที่แตกต่างกัน

กลุ่ม	จำนวน คน	ค่าเอฟ(F)		% ทำนาย
		การถ่ายทอด ทางสังคม (ก)	สุขภาพจิต (ข) (กxข)	
กลุ่มรวม	300	32.753 ^{***}	26.464 ^{***}	19.3
เพศชาย	132	15.751 ^{***}	7.355 ^{**}	<1
เพศหญิง	168	16.279 ^{***}	16.285 ^{***}	20.5
ระยะเวลาทำงานน้อย	148	28.896 ^{***}	15.251 ^{***}	1.522
ระยะเวลาทำงานมาก	152	7.817 ^{**}	10.066 ^{**}	1.400
ศูนย์พระนครเหนือ	100	3.873	1.902	<1
ศูนย์เทเวศร์	76	19.384 ^{***}	7.638 ^{**}	2.278
ศูนย์พณิชยการพระนคร	124	16.443 ^{***}	23.359 ^{***}	2.458

ตาราง 33 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีสุขภาพจิตดีที่แตกต่างกัน

ลักษณะตัวสังคม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=42.4540	น้อย=39.0219
	สุขภาพจิต	มาก=42.3478	น้อย=39.1942
เพศชาย	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=41.7639	น้อย=37.9000
	สุขภาพจิต	มาก=41.5161	น้อย=38.6714
เพศหญิง	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=43.0000	น้อย=39.8961
	สุขภาพจิต	มาก=42.8687	น้อย=39.7246
ระยะเวลาบ่อย	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=42.3780	น้อย=37.6212
	สุขภาพจิต	มาก=42.0513	น้อย=38.2571
ระยะเวลามาก	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=42.5309	น้อย=40.3239
	สุขภาพจิต	มาก=42.6265	น้อย=40.1449
ศูนย์เทเวศร์	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=42.9773	น้อย=39.0938
	สุขภาพจิต	มาก=42.3409	น้อย=38.9688
ศูนย์พาณิชย์การพระนคร	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=42.7391	น้อย=39.3818
	สุขภาพจิต	มาก=42.8784	น้อย=38.8400

จากตาราง 32-33 เมื่อพิจารณาคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิตของอาจารย์กลุ่มรวมพบว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย(ค่าเฉลี่ย=42.4540 และ 39.0219 ตามลำดับ) และอาจารย์ที่มีสุขภาพจิตดีมากมีการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีสุขภาพจิตดีน้อย(ค่าเฉลี่ย=42.3478 และ 39.1942 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในอาจารย์กลุ่มย่อย พบว่า ทุกกลุ่มอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและสำหรับอาจารย์ที่มีสุขภาพจิตดีมากมีการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่า

อาจารย์ที่มีสุขภาพจิตดีน้อยทุกกลุ่ม โดยทั้ง 2 ตัวแปรไม่พบความแปรปรวนสำหรับอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวพบว่าทุกกลุ่มไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานกับสุขภาพจิตดีต่อการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตาราง 34 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจไม่สัมพันธ์ที่แตกต่างกัน

กลุ่ม	จำนวน	ค่าเอฟ(F)		% ทำนาย
		การถ่ายทอด ทางสังคม (ก)	แรงจูงใจไม่สัมพันธ์ (ข) (กxข)	
กลุ่มรวม	300	126.025***	51.278***	9.16**
เพศชาย	132	55.852***	13.797***	4.73'
เพศหญิง	168	70.060***	34.904***	3.111
ระยะเวลาทำงานน้อย	148	65.404***	12.344**	5.51'
ระยะเวลาทำงานมาก	152	58.067***	44.613***	3.099
ศูนย์พระนครเหนือ	100	36.144***	6.794'	2.901
ศูนย์เทเวศร์	76	26.655***	15.240***	0.860
ศูนย์พณิชยการพระนคร	124	61.131***	29.337***	6.60'

ตาราง 35 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่แตกต่างกัน

ลักษณะชีวสังคม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=105.1834	น้อย=91.3942
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=103.8613	น้อย=94.6748
เพศชาย	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=103.8750	น้อย=88.2333
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=102.0192	น้อย=93.3500
เพศหญิง	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=106.1648	น้อย=93.8571
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=104.1648	น้อย=93.8571
ระยะเวลาสั้น	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=105.1098	น้อย=90.6515
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=102.5000	น้อย=95.8953
ระยะเวลายาว	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=105.1975	น้อย=92.0845
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=104.9867	น้อย=93.3117
ศูนย์พระนครเหนือ	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=104.4800	น้อย=90.4800
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=101.5897	น้อย=94.8525
ศูนย์เทเวศร์	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=104.1818	น้อย=90.5937
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=104.6667	น้อย=94.4130
ศูนย์พาณิชยการพระนคร	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=106.2609	น้อย=92.6909
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มาก=104.8088	น้อย=94.6964

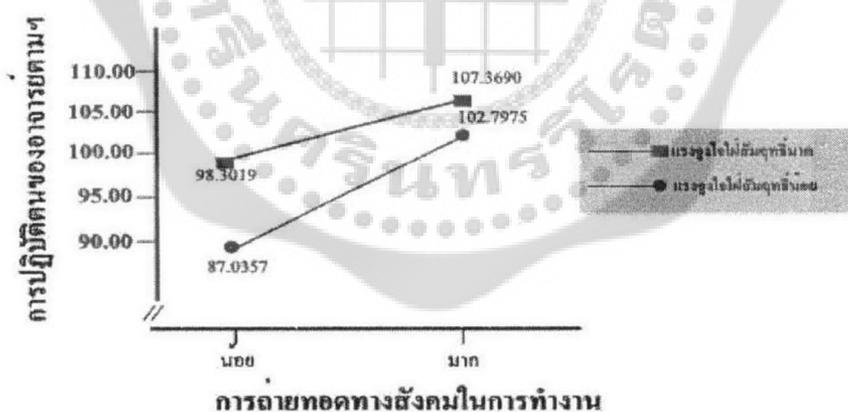
จากตาราง 34-35 เมื่อพิจารณาคะแนนการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของอาจารย์ในกลุ่มรวมพบว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย(ค่าเฉลี่ย=105.1834และ 91.3942ตามลำดับ) และอาจารย์ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย (ค่าเฉลี่ย=103.8613และ 94.6748ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในอาจารย์กลุ่มย่อย พบว่า ทุกกลุ่มอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและทุกกลุ่มอาจารย์ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จำนวน 4 กลุ่มคือกลุ่มรวมและอาจารย์กลุ่มย่อย 3 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์เพศชาย กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย และ กลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษา พาณิชยการพระนคร

ตาราง 36 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มรวม

การถ่าย ทอดฯ	กลุ่ม แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์	รหัสน	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยง เบนมาตรฐาน			
					12	21	11	
มาก	มาก	22	84	107.3690	8.43798	9.0671	4.5715	20.3333
น้อย	มาก	12	53	98.3019	8.60587		4.4956	11.2662
มาก	น้อย	21	79	102.7975	9.32515			15.7618
น้อย	น้อย	11	84	87.0357	10.76747			

ภาพประกอบ 9 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในกลุ่มรวม

ตาราง 37 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร

กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน			
การถ่ายทอดฯ	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์				12	21	11	
มาก	มาก	22	42	108.07	8.06193	8.2325	4.6270	21.5173
น้อย	มาก	12	26	99.538	9.30905		3.9055	12.9814
มาก	น้อย	21	27	103.44	9.39039			16.8923
น้อย	น้อย	11	29	86.551	9.18301			

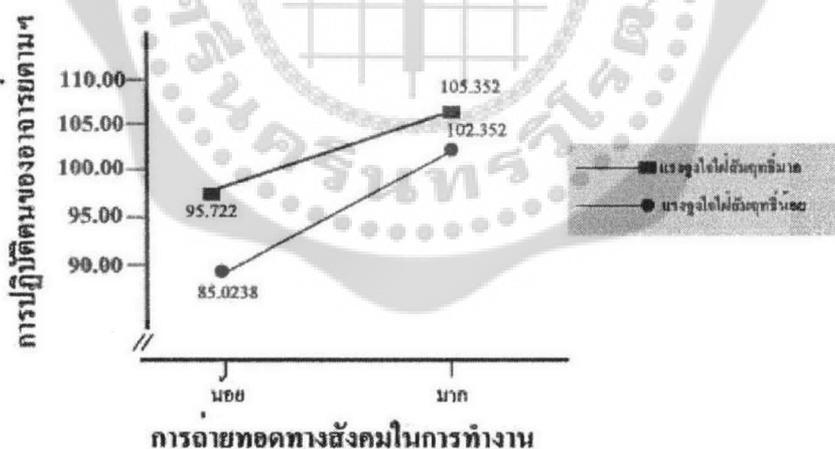
ภาพประกอบ 10 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในกลุ่มย่อยอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) ในกลุ่มรวมและกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร (ดูตาราง 36-37) พบว่า อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความแตกต่างกันทุกคู่ สรุปได้โดยการเรียงลำดับกับจากการมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุดไปหาน้อยคือ 1) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก 2) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก 3) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย และ 4) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย อาจกล่าวได้ว่าในกลุ่มรวมอาจารย์ที่มีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

มากที่สุดคือ อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก และอาจารย์ที่มีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยที่สุด คือ อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย

ตาราง 38 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มอาจารย์เพศชาย

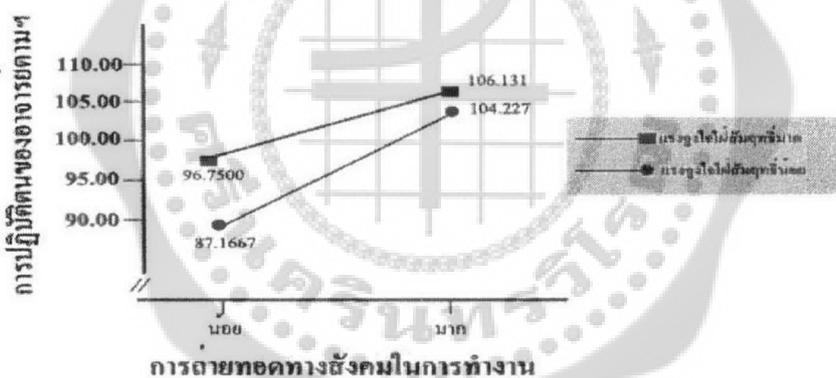
กลุ่ม		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	12	21	11
การถ่ายทอดฯ	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์							
มาก	มาก	22	34	105.352	8.26047	9.6298	2.800	20.3282
น้อย	มาก	12	18	95.7222	8.36523		6.8298	10.6984
มาก	น้อย	21	38	102.552	9.09023			17.5282
น้อย	น้อย	11	42	85.0238	12.1122			

ภาพประกอบ 11 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในกลุ่มอาจารย์เพศชาย

ตาราง 39 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย

กลุ่ม		รหัสน	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน		
การถ่ายทอดฯ	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์				12	21	11
มาก	มาก	22	44	106.131	9.28868	6.381	18.9643
น้อย	มาก	12	24	96.7500	9.20421		9.5833
มาก	น้อย	21	38	104.227	8.44920		17.0603
น้อย	น้อย	11	42	87.1667	11.2962		

ภาพประกอบ 12 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงาน น้อย

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ในกลุ่มอาจารย์เพศชายและกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อยทำงาน (ดูตาราง 38-39) พบว่า อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความแตกต่างกันทุกคู่ สรุปได้โดยการเรียงลำดับกับจากการมีกรปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากไปหาน้อยคือ 1) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก 2) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน

น้อย และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก 3) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย และ 4) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ยกเว้นการเปรียบเทียบของคู่ที่อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก กับ อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ไม่พบความแตกต่าง และอาจกล่าวได้เพียงว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อยมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยที่สุด

ตาราง 40 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองที่แตกต่างกัน

กลุ่ม	จำนวน คน	ค่าเอฟ(F)		%	
		การถ่ายทอด	ลักษณะมุ่งอนาคต		
		ทางสังคม (ก)	ควบคุมตนเอง (ข)		
กลุ่มรวม	300	135.555 ^{***}	10.860 ^{**}	1.179	33.7
เพศชาย	132	69.670 ^{***}	2.651	<1	37.6
เพศหญิง	168	65.566 ^{***}	5.638	<1	31.1
ระยะเวลาทำงานน้อย	148	65.092 ^{***}	7.908 ^{**}	4.179	38.4
ระยะเวลาทำงานมาก	152	56.962 ^{***}	3.507	<1	30.5
ศูนย์พระนครเหนือ	100	39.919 ^{***}	1.938	<1	32.2
ศูนย์เทเวศร์	76	26.777 ^{***}	1.119	<1	32.0
ศูนย์พณิชยการพระนคร	124	59.807 ^{***}	8.078 ^{**}	1.380	36.4

ตาราง 41 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนที่แตกต่างกัน

ลักษณะชีวสังคม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=105.1534	น้อย=91.3942
	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	มาก=101.0197	น้อย=96.6622
เพศชาย	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=103.8750	น้อย=88.2333
เพศหญิง	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=106.1648	น้อย=93.8571
	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	มาก=102.3196	น้อย=98.0704
ระยะเวลาน้อย	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=105.1098	น้อย=90.6515
	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	มาก=101.8689	น้อย=96.4138
ระยะเวลามาก	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=105.1975	น้อย=92.0845
ศูนย์พระนครเหนือ	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=104.0800	น้อย=90.4800
ศูนย์เทเวศร์	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=104.1818	น้อย=90.5937
ศูนย์พาณิชยการพระนคร	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=106.2609	น้อย=92.6909
	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	มาก=102.4444	น้อย=97.1923

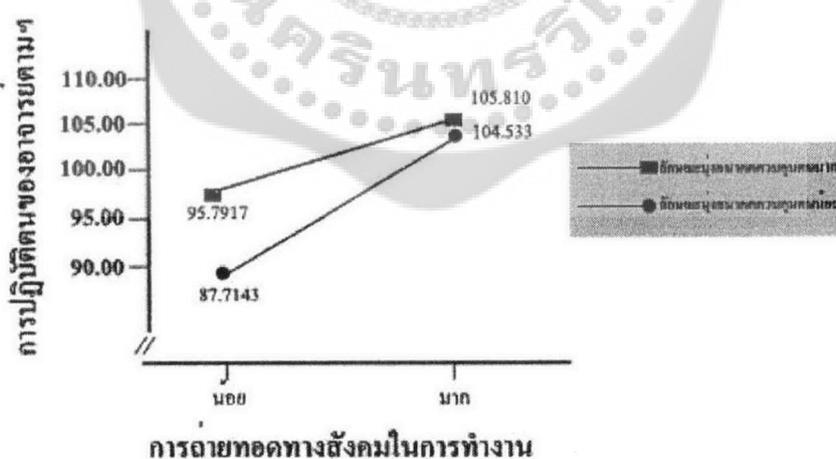
จากตาราง 40-41 เมื่อพิจารณาคะแนนการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนของอาจารย์ในกลุ่มรวมพบว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย (ค่าเฉลี่ย=105.1534 และ 91.3942 ตามลำดับ) และอาจารย์ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมากมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย (ค่าเฉลี่ย=101.0197 และ 96.6622 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในอาจารย์กลุ่มย่อย พบว่า ทุกกลุ่มอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและสำหรับอาจารย์ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมากมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อยในกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์เพศหญิง กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย และ กลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานกับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เพียงกลุ่มเดียว คือกลุ่มย่อยกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย

ตาราง 42 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนในกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย

กลุ่ม		ค่าเบี่ยง						
การถ่ายทอดฯ	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	เบนมาตรฐาน	12	21	11
มาก	มาก	22	37	105.810	7.91215	10.0183	1.2770	18.0957
น้อย	มาก	12	24	95.7917	9.31562		8.7413	8.0774
มาก	น้อย	21	45	104.533	9.59308			16.8187
น้อย	น้อย	11	42	87.7143	11.6771			

ภาพประกอบ 13 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนในกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ในกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย (ดูตาราง 42) พบว่า อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองมีความแตกต่างกันทุกคู่ สรุปได้โดยการเรียงลำดับกับจากการมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากไปหาน้อยคือ 1) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองมาก 2) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองมาก 3) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองน้อย และ 4) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองน้อย ยกเว้นการเปรียบเทียบของคู่ที่อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองมาก กับ อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองน้อย ไม่พบความแตกต่าง และอาจกล่าวได้เพียงว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองน้อยมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยที่สุด

ตาราง 43 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีความเชื่ออำนาจภายในตนที่แตกต่างกัน

กลุ่ม	จำนวนคน	ค่าเอฟ(F)		%
		การถ่ายทอดทางสังคม (ก)	ความเชื่ออำนาจภายในตน (ข)	
กลุ่มรวม	300	133.096 ^{***}	4.615 [*]	11.214 ^{**}
เพศชาย	132	62.228 ^{***}	4.317 [*]	1.935
เพศหญิง	168	72.201 ^{***}	<1	8.617 ^{**}
ระยะเวลาทำงานน้อย	148	74.731 ^{***}	<1	6.952 ^{**}
ระยะเวลาทำงานมาก	152	55.587 ^{***}	4.607 [*]	3.921
ศูนย์พระนครเหนือ	100	42.261 ^{***}	1.201	2.726
ศูนย์เทเวศร์	76	31.935 ^{***}	<1	<1
ศูนย์พัฒนาวิชาการพระนคร	124	60.387 ^{***}	7.090 ^{**}	9.557 ^{**}

ตาราง 44 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีความเชื่ออำนาจภายในตนที่แตกต่างกัน

ลักษณะชีวสังคม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=105.1534	น้อย=91.3942
	ความเชื่ออำนาจภายในตน	มาก=100.9639	น้อย=96.2741
เพศชาย	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=103.8750	น้อย=88.2333
	ความเชื่ออำนาจภายในตน	มาก=100.3429	น้อย=92.7250
เพศหญิง	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=106.1648	น้อย=93.8571
ระยะเวลาน้อย	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=105.1098	น้อย=90.6515
ระยะเวลามาก	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=105.1975	น้อย=92.0845
	ความเชื่ออำนาจภายในตน	มาก=101.7978	น้อย=95.2222
ศูนย์พระนครเหนือ	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=104.4800	น้อย=90.4800
ศูนย์เทเวศร์	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=104.1818	น้อย=90.5937
ศูนย์พานิชยการพระนคร	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=106.2609	น้อย=92.6909
	ความเชื่ออำนาจภายในตน	มาก=102.9306	น้อย=96.5192

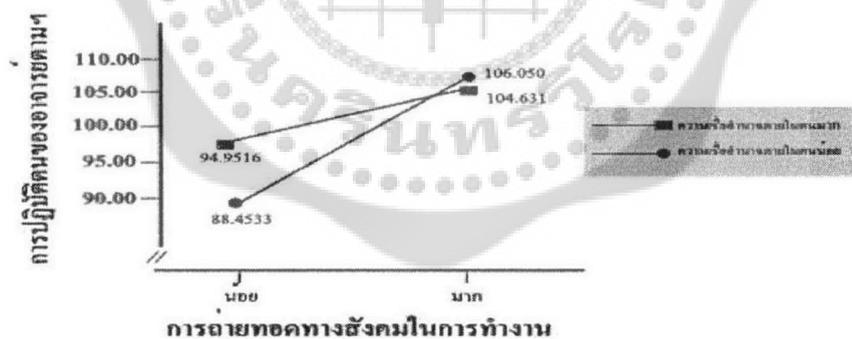
จากตาราง 43-44 เมื่อพิจารณาคะแนนการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนของอาจารย์ในกลุ่มรวมพบว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย(ค่าเฉลี่ย=105.1534และ 91.3942ตามลำดับ) แต่อาจารย์ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนมากมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกับอาจารย์ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนน้อยไม่แตกต่างกัน (ค่าเฉลี่ย=100.9639 และ 96.2741ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในอาจารย์กลุ่มย่อย พบว่า ทุกกลุ่มอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและ สำหรับอาจารย์ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนมากมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกับอาจารย์ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนน้อย ยกเว้นกลุ่มอาจารย์เพศชาย กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมาก และกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพานิชยการพระนคร

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานกับความเชื่ออำนาจภายในตนมีจำนวน 4 กลุ่มคือกลุ่มรวมและ กลุ่มย่อย 3 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์พิเศษหญิง กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมาก และ กลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร

ตาราง 45 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนในกลุ่มรวม

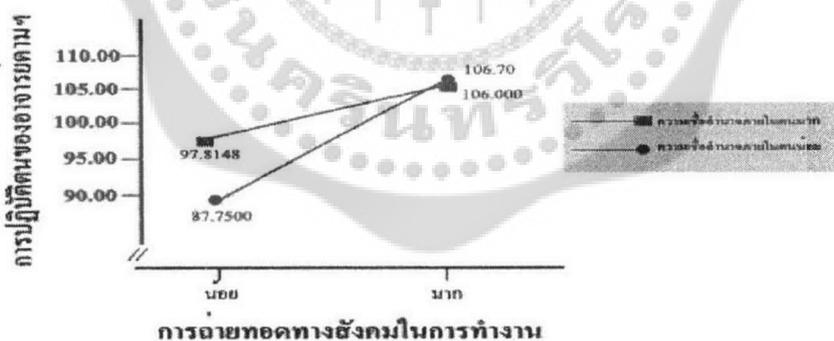
กลุ่ม		ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน						
การถ่ายทอดฯ	ความเชื่ออำนาจภายในตน	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	เบนมาตรฐาน	12	21	11
มาก	มาก	22	103	104.631	8.44009	9.6794	1.4190	16.1777
น้อย	มาก	12	62	94.9516	9.89026		11.0984	6.4983
มาก	น้อย	21	60	106.050	10.2517			17.5967
น้อย	น้อย	11	75	88.4533	11.7396			

ภาพประกอบ 14 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนในกลุ่มรวม

ตาราง 46 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนในกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร

กลุ่ม		ค่าเบี่ยง						
การถ่ายทอดฯ	ความเชื่ออำนาจภายในตน	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	เบนมาตรฐาน	12	21	11
มาก	มาก	22	45	106.000	8.01703	8.1852	0.7500	18.2500
น้อย	มาก	12	27	97.8148	8.33914		8.9352	10.0648
มาก	น้อย	21	24	106.750	10.3682			19.0000
น้อย	น้อย	11	28	87.7500	11.6097			

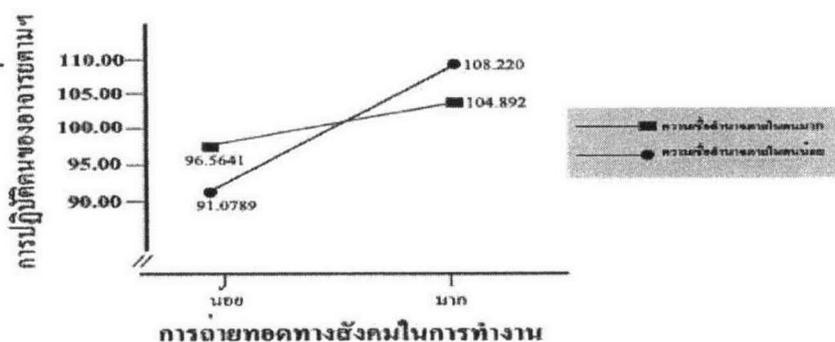

ภาพประกอบ 15 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนในกลุ่มย่อยอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิธีการของเซฟเฟ(Scheffe) ในกลุ่มรวมและกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานใน ศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร (ดูตาราง 45-46) พบว่า อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมใน การทำงานและมีความเชื่ออำนาจภายในตน มีความแตกต่างกันทุกคู่ สรุปได้โดยการเรียงลำดับจาก การมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากไปหาน้อยคือ 1) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอด ทางสังคมในการทำงานมากและมีความเชื่ออำนาจภายในตนมาก 2) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทาง สังคมในการทำงานน้อย และมีความเชื่ออำนาจภายในตนมาก 3) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคม ในการทำงานมากและมีความเชื่ออำนาจภายในตนน้อย และ 4) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคม ในการทำงานน้อยและมีความเชื่ออำนาจภายในตนน้อย ยกเว้นการเปรียบเทียบของคู่ที่อาจารย์ที่ได้รับการ ถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีความเชื่ออำนาจภายในตนมาก กับ อาจารย์ที่ได้รับการ ถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีความเชื่ออำนาจภายในตนน้อย ไม่พบความแตกต่าง และอาจ กล่าวได้เพียงว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีความเชื่ออำนาจภายในตน น้อยมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยที่สุด

ตาราง 47 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนในกลุ่ม อาจารย์เพศหญิง

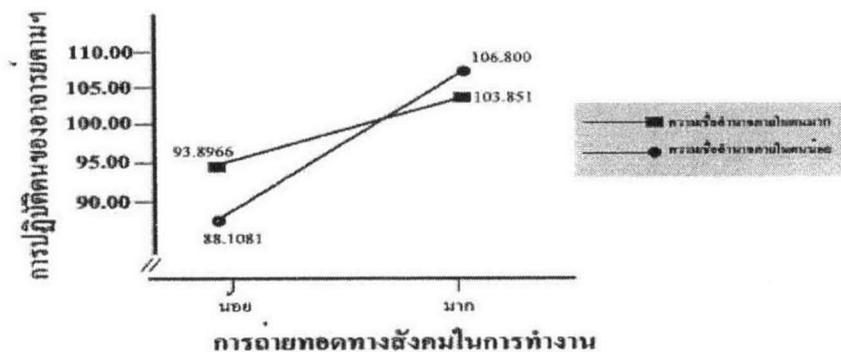
กลุ่ม		ค่าเฉลี่ย			ค่าเบี่ยง			
การถ่าย	ความเชื่อ	รหัส	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	เบน	22	12	11
ทอดฯ	อำนาจ		คน		มาตรฐาน			
	ภายในตน				ฐาน			
มาก	น้อย	21	35	108.200	9.49241	3.308	11.6359	17.1211
มาก	มาก	22	56	104.892	9.12873		8.3279	13.8131
น้อย	มาก	12	39	96.5641	9.29288			4.4852
น้อย	น้อย	11	38	91.0789	10.4296			

ภาพประกอบ 16 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนในกลุ่มอาจารย์เพศหญิง

ตาราง 48 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตนในกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย

กลุ่ม		จำนวน รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยง เบนมาตรฐาน	22	12	11
การถ่ายทอดฯ	ความเชื่อ อำนาจ ภายในตน							
มาก	น้อย	21	35	106.800	8.97972	2.949	12.9034	18.6919
มาก	มาก	22	47	103.851	8.62246		9.9544	15.7429
น้อย	มาก	12	29	93.8966	10.2062			5.7885
น้อย	น้อย	11	37	88.1081	11.9275			

ภาพประกอบ 17 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายถอดทางสังคมในการทำงานและความเชื่ออำนาจภายในตน ในกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) ในกลุ่มอาจารย์เพศหญิงและกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย (ดูตาราง 47-48) พบว่า อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายถอดทางสังคมในการทำงานและมีความเชื่ออำนาจภายในตน มีความแตกต่างกันทุกคู่ สรุปได้โดยการเรียงลำดับจากผลการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากไปหาน้อยคือ 1) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายถอดทางสังคมในการทำงานมากและมีความเชื่ออำนาจภายในตนน้อย 2) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายถอดทางสังคมในการทำงานมาก และมีความเชื่ออำนาจภายในตนมาก 3) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายถอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีความเชื่ออำนาจภายในตนมาก และ 4) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายถอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีความเชื่ออำนาจภายในตนน้อย - อาจกล่าวได้ว่าในกลุ่มรวมอาจารย์ที่มีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุดคือ อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายถอดทางสังคมในการทำงานมากและมีความเชื่ออำนาจภายในตนน้อย และ อาจารย์ที่มีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยที่สุด คือ อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายถอดทางสังคมในการทำงานน้อยและความเชื่ออำนาจภายในตนน้อย

ตาราง 49 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีสุขภาพจิตที่แตกต่างกัน

กลุ่ม	จำนวน คน	ค่าเอฟ(F)			% ทำนาย
		การถ่ายทอดทางสังคม (ก)	สุขภาพจิต (ข)	(กxข)	
กลุ่มรวม	300	130.420 ^{***}	16.659 ^{***}	8.854 ^{**}	36.3
เพศชาย	132	66.005 ^{***}	6.272 [*]	2.218	39.9
เพศหญิง	168	67.633 ^{***}	7.454 ^{**}	6.403 [*]	34.0
ระยะเวลาทำงานน้อย	148	66.984 ^{***}	10.713 ^{**}	5.201 [*]	40.0
ระยะเวลาทำงานมาก	152	60.953 ^{***}	6.030 [*]	3.557	32.9
ศูนย์พระนครเหนือ	100	35.554 ^{***}	2.857	<1	33.0
ศูนย์เทเวศร์	76	32.508 ^{***}	1.714	2.063	33.8
ศูนย์พณิชยการพระนคร	124	67.218 ^{***}	14.415 ^{***}	9.929 ^{**}	42.5

ตาราง 50 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีสุขภาพจิตที่แตกต่างกัน

ลักษณะชีวสังคม	ตัวแปรอิสระ	การเปรียบเทียบ	
		กลุ่มค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=105.1534	น้อย=91.3942
	สุขภาพจิต	มาก=101.8882	น้อย=95.3741
เพศชาย	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=103.8750	น้อย=88.2333
	สุขภาพจิต	มาก=100.2581	น้อย=93.6714
เพศหญิง	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=103.1648	น้อย=93.8751
	สุขภาพจิต	มาก=102.9091	น้อย=97.1014
ระยะเวลาน้อย	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=105.1098	น้อย=90.6515
	สุขภาพจิต	มาก=102.3718	น้อย=94.5286
ระยะเวลามาก	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=105.1975	น้อย=92.0845
	สุขภาพจิต	มาก=101.4337	น้อย=96.2319
ศูนย์พระนครเหนือ	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=104.4800	น้อย=90.4800
ศูนย์เทเวศร์	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=104.1818	น้อย=90.5937
ศูนย์พณิชยการพระนคร	การถ่ายทอดทางสังคม	มาก=106.2609	น้อย=92.6909
	สุขภาพจิต	มาก=103.1757	น้อย=95.9000

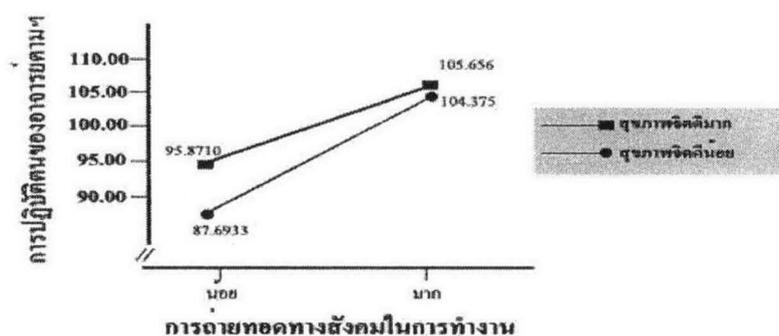
จากตาราง 49-50 เมื่อพิจารณาคะแนนการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิตของอาจารย์ในกลุ่มรวมพบว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย(ค่าเฉลี่ย=105.1534และ 91.3942ตามลำดับ) และอาจารย์ที่มีสุขภาพจิตดีมากมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีสุขภาพจิตดีน้อย (ค่าเฉลี่ย=101.8882และ 95.3741 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาในอาจารย์กลุ่มย่อย พบว่า ทุกกลุ่มอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและสำหรับอาจารย์ที่มีสุขภาพจิตดีมากมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีสุขภาพจิตดีน้อย ยกเว้นกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ และ กลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาเทคโนโลยี

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานกับสุขภาพจิตดีจำนวน 4 กลุ่ม คือกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์เพศหญิง กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานน้อย และกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร

ตาราง 51 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิตในกลุ่มรวม

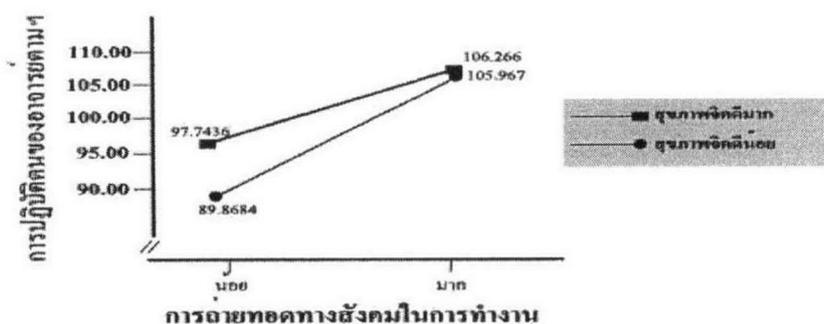
กลุ่ม		ค่าเบี่ยง							
การถ่ายทอด	สุขภาพจิต	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	เบนมาตรฐาน	12	21	11	
น้อย	มาก	12	62	95.8710	10.0155		8.5040	8.1777	
มาก	น้อย	21	64	104.375	9.69618			16.6817	
น้อย	น้อย	11	75	87.6933	11.1561				

ภาพประกอบ 18 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิตดี ในกลุ่มรวม

ตาราง 52 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิตในกลุ่มอาจารย์เพศหญิง

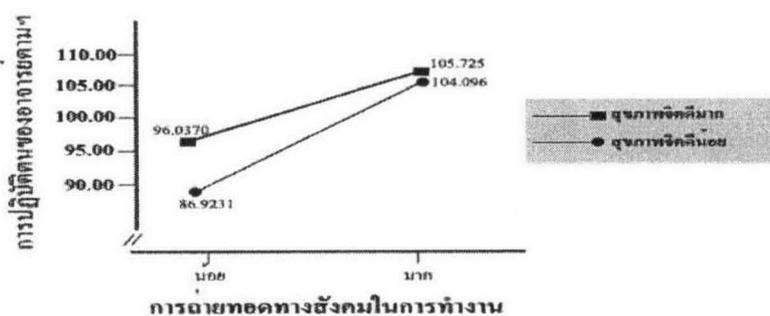
การถ่ายทอดฯ	กลุ่มสุขภาพจิต	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย		เบนมาตรฐาน	12	21	11
				จำนวน	ค่าเฉลี่ย				
มาก	มาก	22	60	106.266	9.24408	8.5224	0.5690	16.3976	
น้อย	มาก	12	39	97.7436	9.22730		8.2232	7.8752	
มาก	น้อย	21	31	105.967	9.72791			16.0986	
น้อย	น้อย	11	38	89.8684	9.66513				

ภาพประกอบ 19 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิต ในกลุ่มอาจารย์เพศหญิง

ตาราง 53 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิตในกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย

การถ่ายทอด	กลุ่มสุขภาพจิต	กลุ่ม		ค่าเฉลี่ย		12	21	11
		รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	เบนมาตรฐาน			
มาก	มาก	22	51	105.725	8.95785	9.6880	1.6290	18.8019
น้อย	มาก	12	27	96.0370	8.82515		8.0590	9.1139
มาก	น้อย	21	31	104.096	8.70385			17.1729
น้อย	น้อย	11	39	86.9231	11.7347			

ภาพประกอบ 20 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิตดี ในกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ในกลุ่มรวม กลุ่มอาจารย์เพศหญิงและกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย (ดูตาราง 51-53) พบว่า อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีความเชื่ออำนาจภายในตน มีความแตกต่างกันทุกคู่ สรุปได้โดยการเรียงลำดับกับการมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากไปหาน้อยคือ 1) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีสุขภาพจิตที่ดี มาก 2) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย และมีสุขภาพจิตที่ดี มาก 3) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมาก และมีสุขภาพจิตที่ดี น้อย และ 4) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีสุขภาพจิตที่ดี น้อย ยกเว้นการเปรียบเทียบของคู่ที่อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีสุขภาพจิตที่ดี มาก กับ อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีสุขภาพจิตที่ดี น้อย ไม่พบความแตกต่าง และอาจกล่าวได้เพียงว่าอาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีสุขภาพจิตที่ดี มีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยที่สุด

ตาราง 54 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิตในกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร

กลุ่ม		ค่าเบี่ยง						
การถ่ายทอดฯ	สุขภาพจิต	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	เบนมาตรฐาน	12	21	11
มาก	มาก	22	44	106.659	8.54521	1.0990	8.5923	20.5923
มาก	น้อย	21	25	105.560	9.46520		7.4933	19.3200
น้อย	มาก	12	30	98.0667	9.19120			11.8267
น้อย	น้อย	11	25	86.2400	10.1705			

ภาพประกอบ 21 ค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพิจารณาตามการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและสุขภาพจิต ในกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ในกลุ่มอาจารย์เพศหญิงและกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย (ดูตาราง 54) พบว่า อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานและมีสุขภาพจิตที่ดี มีความแตกต่างกันทุกคู่ สรุปได้โดยการเรียงลำดับกับจากการมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากไปหาน้อยคือ 1) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีสุขภาพจิตที่ดีมาก 2) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมาก และมีสุขภาพจิตที่ติน้อย 3) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีสุขภาพจิตที่ดีมาก

และ 4) อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีสุขภาพจิตที่ดีน้อยกว่าเว้นการเปรียบเทียบของคู่ที่อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีสุขภาพจิตที่ดี มาก กับ อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีสุขภาพจิตที่ดีน้อยกว่า ไม่พบความแตกต่าง อาจกล่าวได้แต่เพียงว่า อาจารย์ที่มีการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยที่สุด คือ อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและความเชื่ออำนาจ

ตอนที่ 5 การหาปริมาณการทํานายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ตัวแปร กลุ่มลักษณะทางสถานการณ์ กลุ่มลักษณะทางจิตเดิม และกลุ่มลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ และ ส่วนที่วิเคราะห์เพิ่มเติมคือ การหาปริมาณการทํานายลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ โดยใช้ ตัวแปร กลุ่มลักษณะทางสถานการณ์ กลุ่มลักษณะทางจิตเดิม

ตาราง 55 เปรียบเทียบปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด (กลุ่มลักษณะทางสถานการณ์ กลุ่มลักษณะทางจิตเดิมและกลุ่มลักษณะทางสถานการณ์ ร่วมกับกลุ่มลักษณะทางจิตเดิม) ของตัวถูก ทำนาย คือ เจตคติต่อการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่ม	จำนวน		ชุดที่ 1 (1,2)			ชุดที่ 2 (3,4,5,6)			ชุดที่ 3 (1,2,3,4,5,6)			% ต่างต่าง
	คน	% นาย	ตัวนาย	ค่าตัด	% นาย	ตัวนาย	ค่าตัด	% นาย	ตัวนาย	ค่าตัด		
กลุ่มรวม	300	13.0	1,2	.350, -.107	50.3	6,3,5	.372, -.268, .282	53.5	6,5,3,1	.360, .272, .225, .187	3.2	
ชาย	132	19.0	1	.496	57.7	6,5,3	.372, .324, .254	63.1	6,5,1,3	.367, .304, .249, .173	5.4	
หญิง	168	6.7	1	.259	41.1	6,3,5	.345, .279, .250	43.3	6,3,5,1	.332, .257, .243, .138	2.2	
ระยะเวลาน้อย	142	8.8	1	.297	57.1	6,3,5	.401, .312, .260	58.5	6,3,5,1	.366, .301, .271, .124	1.4	
ระยะเวลามาก	158	16.8	1	.410	42.2	6,5,3	.331, .311, .211	48.7	6,1,5	.390, .328, .296	6.5	
พระนครเหนือ	100	14.7	1,2	.329, -.229	53.1	6,3,5	.296, .309, .298	56.5	5,6,3,1	.350, .267, .237, .199	3.4	
เทเวศร์	76	13.5	1	.367	59.8	5,3,6	.455, .324, .273	65.0	5,3,6,1	.391, .311, .293, .235	5.2	
พาณิชยการพระนคร	124	11.0	1	.332	42.2	6,3,5	.441, .262, .158	42.2	6,3,5	.441, .262, .158	0.0	

* เกณฑ์แตกต่างมากกว่า 5% (Cohen , 1977)

- ตัวทำนายที่
1. คือ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน
 2. คือ บรรยากาศในองค์กร
 3. คือ แรงจูงใจได้สัมฤทธิ์
 4. คือ ลักษณะการมุ่งอนาคตควบคุมตน
 5. คือ ความเชื่ออำนาจภายในตน
 6. คือ สุขภาพจิต

จากตาราง 55 พบว่า จากการนำคะแนนเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนของตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง มาวิเคราะห์หัตถถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนโดยมีตัวทำนายชุดที่ 1 คือ ตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ 2 ตัว ได้แก่ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน และ บรรยากาศในการทำงาน เป็นตัวทำนายผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ 2 ตัวแปร สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนของตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 13 มีตัวทำนายเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยคือ การถ่ายทอดสังคมในการทำงาน บรรยากาศในการทำงาน มีค่าเบต้าเท่ากับ .350 และ -.107 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของอาจารย์อีก 7 กลุ่มย่อยนั้น พบว่า ตัวทำนายกลุ่มสถานการณ์มีเพียงตัวเดียวคือ การถ่ายทอดสังคมในการทำงาน สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนของตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงได้สูงสุด ในกลุ่มอาจารย์เพศชาย สูงร้อยละ 19 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายกลุ่มสถานการณ์ทำนายซึ่งได้แก่ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานเพียงตัวเดียวเช่นกัน ทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มอาจารย์เพศหญิงต่ำร้อยละ 6.7 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 2 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ 1) ระหว่างกลุ่มอาจารย์เพศชายกับกลุ่มอาจารย์เพศหญิง โดยกลุ่มอาจารย์เพศชายสามารถทำนายสูงกว่ากลุ่มอาจารย์เพศหญิง และ 2) กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานมาก ทำนายได้สูงกว่า กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยและเมื่อพิจารณาทุกกลุ่มพบว่า การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานเป็นตัวทำนายลำดับที่ 1 ทุกกลุ่มทั้งกลุ่มและกลุ่มย่อย ส่วนบรรยากาศในการทำงานเป็นตัวทำนายลำดับ 2 ในกลุ่มรวมและกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานศูนย์พระนครเหนือ

ตัวทำนายชุดที่ 2 คือตัวแปรกลุ่มลักษณะทางจิตเดิม 4 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่ออำนาจภายในตน และ สุขภาพจิต เป็นตัวทำนายเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนของตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางจิตเดิม 3 ตัวแปร เรียงตามลำดับมากไปน้อย คือ สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ ความเชื่ออำนาจภายในตน สามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนของตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 50.3 มีค่าเบต้าเท่ากับ .372 -.268 และ .282 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของอาจารย์อีก 7 กลุ่มย่อยนั้น พบว่า ตัวทำนายทั้ง 3 ตัวเดิมสามารถทำนายเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนของตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงทุกกลุ่มย่อย โดยสามารถทำนายกลุ่มอาจารย์ศูนย์เทเวศร์สูงสุดได้ร้อยละ 59.6 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัวทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มอาจารย์เพศหญิง ทำนายได้เพียงร้อยละ 41.1 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่าทุกกลุ่มทางชีวสังคมได้แก่ เพศ(กลุ่มอาจารย์เพศชายสูงกว่ากลุ่มอาจารย์เพศหญิง) ระยะเวลาในการทำงาน (กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อยสูงกว่ากลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมาก) และศูนย์การศึกษา (เรียงลำดับมากไปน้อย คือ ศูนย์การศึกษาเทเวศร์ ศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ และศูนย์การศึกษา

พาดิษยพระนศร) แดกต่างกันเกินร้อยละ 5 และเมื่อพิจารณาทุกกลุ่มพบว่า สุขภาพจิตเป็นตัวทำนายนลำดับที่ 1 ยกเว้นกลุ่มศูนย์การศึกษาเทเวศร์ที่มีตัวแปรความเชื่ออำนาจภายในตนเป็นตัวทำนายนลำดับที่ 1

ตัวทำนายนชุดที่ 3 คือ ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณัและตัวแปรกลุ่มลักษณะทางจิตเดิมรวม 6 ตัวแปร เป็นตัวทำนายนเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนของตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณัและตัวแปรกลุ่มตัวแปรลักษณะทางจิตเดิมรวม 4 ตัวแปร สามารถทำนายนเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนของตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มได้ร้อยละ 53.5 มีตัวทำนายนเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ สุขภาพจิต ความเชื่ออำนาจภายในตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน มีค่าเบต้าเท่ากับ .360 .272 .225 และ .187 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของอาจารย์อีก 7 กลุ่มย่อยนั้น พบว่า กลุ่มย่อยที่มีปริมาณการทำนายนสูงสุดคือกลุ่มอาจารย์ศูนย์การศึกษาเทเวศร์ที่มีปริมาณการทำนายนร้อยละ 65.0 โดยมีตัวทำนายน 4 ตัว เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ ความเชื่ออำนาจภายในตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สุขภาพจิต และการถ่ายทอดสังคมในการทำงาน มีค่าเบต้าเท่ากับ .391 .311 .293 และ .235 ส่วนกลุ่มที่มีปริมาณการทำนายนน้อยที่สุด คือกลุ่มอาจารย์ที่ศูนย์การศึกษาพาดิษยการพระนศร โดยมีตัวทำนายน 3 ตัว เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ ความเชื่ออำนาจภายในตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .441 .262 และ .158 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายนในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่าทุกกลุ่มทางชีวสังคมได้แก่เพศ(กลุ่มอาจารย์เพศชายสูงกว่ากลุ่มอาจารย์เพศหญิง) ระยะเวลาในการทำงาน(กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อยสูงกว่ากลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมาก) และศูนย์การศึกษา(เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ศูนย์การศึกษาเทเวศร์ ศูนย์การศึกษาพระนศรเหนือ และศูนย์การศึกษาพาดิษยพระนศร) แดกต่างกันเกินร้อยละ 5 และเมื่อพิจารณาทุกกลุ่มพบว่า สุขภาพจิตเป็นตัวทำนายนลำดับที่ 1 ยกเว้นกลุ่มศูนย์การศึกษาเทเวศร์และศูนย์การศึกษาพาริษยการพระนศร ที่มีตัวแปรความเชื่ออำนาจภายในตนเป็นตัวทำนายนลำดับที่ 1 และพิจารณาในกลุ่มย่อยในชุดที่ 3 มีตัวแปรทำนายนเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยในภาพรวมดังนี้ คือ สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจภายในตน และ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน

สรุปได้ว่า ตัวทำนายน 6 ตัว สามารถร่วมกันทำนายนเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนของตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ได้ระหว่างร้อยละ 42.2 - 65.0 สามารถทำนายนมากกว่าตัวทำนายนในชุดที่ 1 และ ตัวทำนายนชุดที่ 2 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์เพศชาย กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมาก และกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานศูนย์การศึกษาเทเวศร์ โดยแดกต่างตั้งแต่ร้อยละ 5.2 - 6.5

ตาราง 56 เปรียบเทียบปริมาณการทํางานและตัวทํางานที่สำคัญ 3 ชุด (กลุ่มลักษณะทางสถานการณ์ กลุ่มลักษณะทางจิตเดิม และกลุ่มลักษณะทางสถานการณ์ ร่วมกับ กลุ่มลักษณะทางจิตเดิม) ของตัวทํางาน คือ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการปฏิบัติตนของตามแนวปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่ม	จำนวน	ชุดที่ 1 (1,2)			ชุดที่ 2 (3,4,5,6)			ชุดที่ 3 (1,2,3,4,5,6)			% แตกต่าง
		%ทํางาน	ตัวทํางาน	ค่าเบต้า	% ทํางาน	ตัวทํางาน	ค่าเบต้า	% ทํางาน	ตัวทํางาน	ค่าเบต้า	
กลุ่มรวม	300	14.9	1	.386	26.0	3,6	.442, .143	32.5	3,1,6	.379, .265, .121	6.5
ชาย	132	15.8	1	.398	20.3	3	.451	31.6	3,1,2	.400, .238, .221	11.3
หญิง	168	13.9	1	.373	28.5	3,6	.457, .156	34.1	3,1	.458, .284	5.6
ระยะเวลาน้อย	142	15.1	1	.389	29.1	3,6	.435, .193	35.0	3,1	.453, .308	5.9
ระยะเวลามาก	158	14.3	1	.385	21.8	3	.467	27.2	3,1	.377, .249	5.4
พระนครเหนือ	100	8.3	1	.288	20.4	3	.451	20.4	3	.451	0.0
เทเวศร์	76	19.2	1	.438	21.9	3	.468	39.0	3,1	.445, .414	17.1
พณิชยการพระนคร	124	18.0	1	.424	36.5	3,6	.455, .284	41.4	3,6,1	.379, .259, .239	4.9

* เกณฑ์แตกต่างมากกว่า 5% (Cohen , 1977)

- ตัวทํางานที่
1. คือ การถ่ายทอดทางสังคมในการทํางาน
 2. คือ บรรยากาศในองค์กร
 3. คือ แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์
 4. คือ ลักษณะการมุ่งอนาคตควบคุมตน
 5. คือ ความเชื่ออำนาจภายในตน
 6. คือ สุขภาพจิต

จากตาราง 56 พบว่า จากการนำคะแนนการรับรู้ความสามารถในตนต่อการปฏิบัติตนของตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง มาวิเคราะห์หัตถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนโดยมีตัวทำนายชุดที่ 1 คือ ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณ 2 ตัว ได้แก่ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน และ บรรยากาศในการทำงานเป็นตัวทำนายผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณ คือการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานเพียงตัวเดียว สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถในตนต่อการปฏิบัติตนของตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 14.9 มีค่าเบต้าเท่ากับ .386 ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของอาจารย์อีก 7 กลุ่มย่อยนั้น พบว่า ตัวทำนายกลุ่มลักษณะทางสถานการณมีเพียงตัวเดียวคือ การถ่ายทอดสังคมในการทำงาน สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถในตนต่อการปฏิบัติตนของตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มย่อยทุกกลุ่มโดยในกลุ่มอาจารย์ศูนย์การศึกษาเทเวศร์ได้สูงสุดคือร้อยละ 19.2 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายกลุ่มสถานการณทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มอาจารย์ศูนย์พระนครเหนือต่ำร้อยละ 8.3 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 1 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 คือ ระหว่างกลุ่มอาจารย์ศูนย์การศึกษาพระนครเหนือกับกลุ่มอาจารย์ศูนย์การศึกษาเทเวศร์ โดยกลุ่มอาจารย์ศูนย์การศึกษาเทเวศร์สูงกว่ากลุ่มอาจารย์ศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ

ตัวทำนายชุดที่ 2 คือตัวแปรกลุ่มลักษณะทางจิตเดิม 4 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่ออำนาจภายในตน และ สุขภาพจิต เป็นตัวทำนายการรับรู้ความสามารถในตนต่อการปฏิบัติตนของตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางจิตเดิม 2 ตัวแปร เรียงตามลำดับมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ สุขภาพจิต สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถในตนต่อการปฏิบัติตนของตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 26.0 มีค่าเบต้าเท่ากับ .442 และ .143 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของอาจารย์อีก 7 กลุ่มย่อยนั้น พบว่า ตัวทำนายทั้ง 2 ตัวเดิมสามารถทำนายการรับรู้ความสามารถในตนต่อการปฏิบัติตนของตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงซึ่ง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวแปรทำนายอยู่ในลำดับ 1 ทุกกลุ่ม ส่วนสุขภาพจิต เป็นตัวทำนายในกลุ่ม อาจารย์เพศหญิง กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อยและอาจารย์ที่ทำงานศูนย์การศึกษาพณิชยการพระนคร โดยสามารถทำนายกลุ่มอาจารย์ศูนย์พณิชยการพระนครสูงสุดได้ร้อยละ 36.5 ส่วนในกลุ่มที่ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มอาจารย์เพศชาย ทำนายได้เพียงร้อยละ 20.3 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 3 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ 1) ระหว่างกลุ่มอาจารย์เพศชายกับกลุ่มอาจารย์เพศหญิง โดยกลุ่มอาจารย์เพศหญิงมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มอาจารย์เพศชาย 2) ระหว่างกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกับกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานมาก โดยกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยมีปริมาณการทำนายสูงกว่า กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานมาก และ 3) ระหว่างอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาเทเวศร์กับอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพณิชยการพระนคร โดย

อาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยพระนคร มีปริมาณการทำงานสูงกว่าอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาเทเวศร์

ตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณ์และตัวแปรกลุ่มลักษณะทางจิตเต็มรวม 6 ตัวแปร เป็นตัวทำนายการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนของตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณ์และตัวแปรกลุ่มตัวแปรลักษณะทางจิตเต็ม 3 ตัวแปร สามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนของตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มได้ร้อยละ 32.5 มีตัวทำนายเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน และสุขภาพจิต มีค่าเบต้าเท่ากับ .379 .265 และ .121 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของอาจารย์อีก 7 กลุ่มย่อยนั้น พบว่า กลุ่มย่อยที่มีปริมาณการทำงานสูงสุดคือ กลุ่มอาจารย์ศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนครมีปริมาณการทำงานร้อยละ 41.4 โดยมีตัวทำนาย 3 ตัว เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สุขภาพจิต และการถ่ายทอดสังคมในการทำงาน มีค่าเบต้าเท่ากับ .379 .259 และ .239 ส่วนกลุ่มที่มีปริมาณการทำงานน้อยที่สุดคือกลุ่มอาจารย์มีระยะเวลาในการทำงานมาก โดยมีตัวทำนาย 2 ตัว เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน มีค่าเบต้าเท่ากับ .377 และ .249 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำงานในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่ากลุ่มลักษณะทางชีวสังคมได้แก่ระยะเวลาในการทำงานโดยกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อยสูงกว่ากลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมาก และศูนย์การศึกษา เมื่อเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ศูนย์การศึกษาพาณิชยพระนคร ศูนย์การศึกษาเทเวศร์ และศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 และเมื่อพิจารณาทุกกลุ่มพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายลำดับที่ 1 และพิจารณาในกลุ่มย่อยในชุดที่ 3 มีตัวแปรทำนายเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยในภาพรวมดังนี้ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน และสุขภาพจิต

สรุปได้ว่า ตัวทำนาย 6 ตัว สามารถร่วมกันทำนายการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนของตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ได้ระหว่างร้อยละ 27.2 - 41.4 สามารถทำนายมากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 1 และ ตัวทำนายชุดที่ 2 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์เพศชายกลุ่มอาจารย์เพศหญิง กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมาก และกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานศูนย์การศึกษาเทเวศร์ โดยแตกต่างตั้งแต่ร้อยละ 5.4 - 17.1

ตาราง 57 เปรียบเทียบปริมาณการทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด (กลุ่มลักษณะทางสถานการณ์ กลุ่มลักษณะทางจิตเดิม และกลุ่มลักษณะทางสถานการณ์ ร่วมกับกับกลุ่มลักษณะทางจิตเดิม) ของตัวถูกทำนาย คือ การปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่ม	จำนวน คน	ชุดที่ 1 (1,2)			ชุดที่ 2 (3,4,5,6)			ชุดที่ 3 (1,2,3,4,5,6)			%แตกต่าง
		% ทำนาย	ตัวทำนาย	ค่าเบี่ยง	% ทำนาย	ตัวทำนาย	ค่าเบี่ยง	% ทำนาย	ตัวทำนาย	ค่าเบี่ยง	
กลุ่มรวม	300	41.7	1	.646	23.9	3	.489	52.6	1,3	.555,.342	10.9
ชาย	132	46.6	1	.682	25.4	3,4	.596,-.257	55.3	1,3,2	.563,.299,.160	8.7
หญิง	168	38.1	1	.617	24.0	3	.490	52.3	1,3	.542,.384	14.2
ระยะเวลาน้อย	142	36.7	1	.606	21.3	3,6	.354,.207	47.5	1,3	.546,.334	10.8
ระยะเวลามาก	158	48.4	1	.695	29.7	3	.545	58.3	1,3	.573,.337	9.9
พระนครเหนือ	100	42.8	1	.654	23.1	3	.480	51.1	1,3	.558,.303	8.3
เทเวศร์	76	42.8	1	.654	12.6	3	.355	53.0	1,3	.637,.321	10.2
พาณิชยการพระนคร	124	40.4	1	.635	31.1	3	.558	53.2	1,3	.502,.382	12.8

* เกณฑ์แตกต่างมากกว่า 5% (Cohen, 1977)

- ตัวทำนายที่
1. คือ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน
 2. คือ บรรยากาศในองค์กร
 3. คือ แรงจูงใจได้สัมฤทธิ์
 4. คือ ลักษณะการมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง
 5. คือ ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง
 6. คือ สุขภาพจิต

จากตาราง 57 พบว่า จากการนำคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง มาวิเคราะห์หัตถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนโดยมีตัวทำนายชุดที่ 1 คือ ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณ 2 ตัว ได้แก่ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน และ บรรยากาศในการทำงาน เป็นตัวทำนายผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณ คือการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานเพียงตัวเดียว สามารถทำนายการรับรู้ความสามการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 41.7 มีค่าเบต้าเท่ากับ .646 ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของอาจารย์อีก 7 กลุ่มย่อยนั้น พบว่า ตัวทำนายกลุ่มลักษณะทางสถานการณมีเพียงตัวเดียวคือ การถ่ายทอดสังคมในการทำงาน สามารถทำนายต่อการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มย่อยทุกกลุ่มโดยในกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมากได้สูงสุดคือร้อยละ 48.4 ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายกลุ่มลักษณะทางสถานการณทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มอาจารย์เพศหญิงต่ำร้อยละ 38.1 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 4 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ 1) ระหว่างกลุ่มอาจารย์เพศชายกับกลุ่มอาจารย์เพศหญิง โดยกลุ่มอาจารย์เพศชายมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มอาจารย์เพศหญิง 2) ระหว่างกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่ากับกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานมาก โดยกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานมากมีปริมาณการทำนายสูงกว่า กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานน้อย 3) ระหว่างอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพระนครเหนือกับอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพณิชยพระนคร โดยอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพณิชยพระนคร มีปริมาณการทำนายสูงกว่าอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ 4) ระหว่างอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาเทเวศร์กับอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพณิชยพระนคร โดยอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพณิชยพระนคร มีปริมาณการทำนายสูงกว่าอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาเทเวศร์

ตัวทำนายชุดที่ 2 คือตัวแปรกลุ่มลักษณะทางจิตเดิม 4 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่ออำนาจภายในตน และ สุขภาพจิต เป็นตัวทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางจิตเดิมเพียงตัวเดียว คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 23.9 มีค่าเบต้าเท่ากับ .489 ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของอาจารย์อีก 7 กลุ่มย่อยนั้น พบว่า ตัวทำนายลักษณะทางจิตเดิม 3 ตัว คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะการมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และ สุขภาพจิต โดย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายลำดับที่ 1 ทุกกลุ่ม โดยเข้าทำนายเพียงตัวเดียวทุกกลุ่มยกเว้น กลุ่มอาจารย์เพศชาย และกลุ่มอาจารย์ที่มีการระยะเวลาในการทำงานน้อย ที่ลำดับ 2 คือลักษณะการมุ่งอนาคตควบคุมตน และ สุขภาพจิต ตามลำดับ ไม่มีกลุ่มใดเลยที่มีตัวแปรเข้าทำนายเกิน 2 ตัวแปร โดยสามารถทำนายกลุ่มอาจารย์ศูนย์พณิชยการพระนครสูงสุดได้ร้อยละ 31.1

ส่วนในกลุ่มที่ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มอาจารย์ที่ทำงานศูนย์การศึกษาเทเวศร์เพศชาย ทำนายได้เพียงร้อยละ 12.6 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มีลักษณะทางชีวสังคม 2 ลักษณะที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 คือ 1) ลักษณะระยะเวลาในการทำงาน ระหว่างกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อยกว่ากลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมาก โดยกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมากมีปริมาณการทำนายสูงกว่ากลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อยกว่า 2) ลักษณะศูนย์การศึกษา เมื่อเรียงลำดับจากมากไปน้อยคืออาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชย์พระนคร อาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ และอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาเทเวศร์

ตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณ์และตัวแปรกลุ่มลักษณะทางจิตเดิมนรวม 6 ตัวแปร เป็นตัวทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณ์และตัวแปรกลุ่มตัวแปรลักษณะทางจิตเดิม 2 ตัวแปร สามารถทำนายต่อการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มได้ร้อยละ 52.6 มีตัวทำนายเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีค่าเบต้าเท่ากับ .555 และ .342 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของอาจารย์อีก 7 กลุ่มย่อยนั้น พบว่า ตัวแปรเดิมที่ทำนายในกลุ่มรวมและเข้าลำดับเหมือนเดิมทุกกลุ่มคือ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน และตามด้วย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ยกเว้นกลุ่มย่อยอาจารย์เพศชายที่เข้ามา 3 ตัวโดยลำดับ 3 คือ บรรยากาศในการทำงาน เมื่อพิจารณาจะเห็นว่ากลุ่มย่อยที่มีปริมาณการทำนายสูงสุดคือกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมากมีปริมาณการทำนายร้อยละ 58.3 ส่วนกลุ่มที่มีปริมาณการทำนายน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 51.1 คือกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 1 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 คือ ระหว่างกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่ากลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานมาก โดยกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานมากมีปริมาณการทำนายสูงกว่า กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่า และถ้าพิจารณาตัวแปรที่ทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมี 3 ตัวแปร ตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยในภาพรวมดังนี้ คือ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และบรรยากาศในการทำงาน

สรุปได้ว่า ตัวทำนาย 6 ตัว สามารถร่วมกันทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ได้ระหว่างร้อยละ 51.1 – 58.3 สามารถทำนายมากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 1 และ ตัวทำนายชุดที่ 2 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในทุกกลุ่มทั้งกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย โดยแตกต่างตั้งแต่ร้อยละ 8.3 – 14.2 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 7

ตาราง 58 เปรียบเทียบปริมาณการทำนายและตั้งทำนายที่ค่า 3 ชุด (กลุ่มลักษณะทางสถานการณ์ ร่วมกับกลุ่มลักษณะทางจิตเดิม กลุ่มลักษณะทางจิต ตามสถานการณ์ และทั้ง 3 กลุ่มรวมกันทำนาย) ของตัวถูกทำนาย คือ การปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่ม	จำนวนคน	ชุดที่ 3 (1,2,3,4,5,6)			ชุดที่ 4 (7,8)			ชุดที่ 5 (1,2,3,4,5,6,7,8)			% แตกต่าง
		% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่า เบต้า	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่า เบต้า	% ทำนาย	ตัว ทำนาย	ค่า เบต้า	
กลุ่มรวม	300	52.6	1,3	.555,.342	37.5	8,7	.402,.214	58.7	1,8,3	.474,.297,.257	6.1
ชาย	132	55.3	1,3,2	.563,.299,.160	35.2	8,7	.393,.281	57.7	1,8,3	.519,.258,.175	2.4
หญิง	168	52.3	1,3	.542,.384	37.3	8	.611	59.1	1,8,3	.451,.320,.237	6.8
ระยะเวลาน้อย	142	47.5	1,3	.546,.334	42.7	8	.653	58.8	1,8,3	.417,.417,.145	11.3
ระยะเวลามาก	158	58.3	1,3	.573,.337	35.4	8,7	.368,.325	61.1	1,3,8	.525,.264,.196	2.8
พระนครเหนือ	100	51.1	1,3	.558,.303	24.5	8	.495	56.2	1,8,3	.517,.256,.201	5.1
เทเวศร์	76	53.0	1,3	.637,.321	37.6	8	.613	58.6	1,8,3	.512,.301,.187	5.6
พาณิชยการพระนคร	124	53.2	1,3	.502,.382	44.7	8,7	.504,.232	63.8	1,8,3,7,4	.399,.283,.277,.178,-158	10.6

* เกณฑ์แตกต่างมากกว่า 5% (Cohen , 1977)

- ตัวทำนายที่
1. คือ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน
 2. คือ บรรยากาศในองค์กร
 3. คือ แรงจูงใจไม่สัมพันธ์
 4. คือ ลักษณะการมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง
 5. คือ ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง
 6. คือ สุขภาพจิต
 7. คือ เจตคติต่อการปฏิบัติตามตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 8. คือ การรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากตาราง 58 พบว่า จากการนำคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของคุณแบบเป็นขั้นตอนโดยมีตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณ์และตัวแปรกลุ่มลักษณะทางจิตเดิมรวม 6 ตัวแปร เป็นตัวทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณ์และตัวแปรกลุ่มตัวแปรลักษณะทางจิตเดิม 2 ตัวแปร สามารถทำนายต่อการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มได้ร้อยละ 52.6 มีตัวทำนายเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีค่าเบต้าเท่ากับ .555 และ .342 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของอาจารย์อีก 7 กลุ่มย่อยนั้น พบว่า ตัวแปรเดิมที่ทำนายในกลุ่มรวมและเข้าลำดับเหมือนเดิมทุกกลุ่มคือ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน และตามด้วย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ยกเว้นกลุ่มย่อยอาจารย์เพศชายที่เข้ามา 3 ตัวโดยลำดับ 3 คือ บรรยากาศในการทำงาน เมื่อพิจารณาจะเห็นว่ากลุ่มย่อยที่มีปริมาณการทำนายสูงสุดคือ กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมากมีปริมาณการทำนายร้อยละ 58.3 ส่วนกลุ่มที่มีปริมาณการทำนายน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 51.1 คือกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 1 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 คือ ระหว่างกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกับกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานมาก โดยกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานมากมีปริมาณการทำนายสูงกว่า กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาการทำงานน้อย และถ้าพิจารณาตัวแปรที่ทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมี 3 ตัวแปร ตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยในภาพรวมดังนี้ คือ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และบรรยากาศในการทำงาน

ตัวทำนายชุดที่ 4 คือตัวแปรกลุ่มลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติต่อการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และ การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เป็นตัวทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ผลปรากฏว่า ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร โดยการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เป็นลำดับที่ 1 และเจตคติต่อการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงเป็นลำดับ 2 สามารถทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 37.5 มีค่าเบต้าเท่ากับ .402 และ .214 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะชีวสังคมของอาจารย์อีก 7 กลุ่มย่อยนั้น พบว่า ตัวทำนายทางจิตลักษณะตามสถานการณ์เดิม 2 ตัว คือเจตคติต่อการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และ การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เป็นลำดับที่ 1 ทุกกลุ่มและเจตคติต่อการ

ปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงเป็นลำดับ 2 เฉพาะกลุ่มอาจารย์เพศชาย และ กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมาก เมื่อพิจารณาปริมาณการทํานายพบว่ากลุ่มอาจารย์ศูนย์พาณิชย์การพระนครสูงสุดได้ร้อยละ 44.7 ส่วนในกลุ่มที่ทํานายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มอาจารย์ที่ทำงานศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ ทํานายได้เพียงร้อยละ 24.5 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทํานายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มีลักษณะทางชีวสังคม 2 ลักษณะที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 คือ 1) ลักษณะระยะเวลาในการทำงาน ระหว่างกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อยกว่ากลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมาก โดยกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อยมีปริมาณการทํานายสูงกว่ากลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมาก 2) ลักษณะศูนย์การศึกษา เมื่อเรียงลำดับจากมากไปน้อยคืออาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชย์การพระนคร อาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาเทเวศร์ และอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ

ตัวทำนายชุดที่ 5 คือ ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณื ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางจิตเดิมและกลุ่มตัวแปรลักษณะทางจิตตามสถานการณืรวม 8 ตัวแปร เป็นตัวทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ผลปรากฏว่า พบตัวแปรเข้าทำนาย 3 ตัวแปร ตามลำดับดังนี้ ลำดับ 1 คือ ตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณื 1 ตัวแปร (การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน) ลำดับ 2 คือกลุ่มตัวแปรลักษณะทางจิตตามสถานการณื(การรับรู้ความสามารถของอาจารย์ต่อการปฏิบัติตนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง) และลำดับ 3 คือ ตัวแปรกลุ่มตัวแปรลักษณะทางจิตเดิม 1 ตัวแปร(แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์) สามารถทำนายต่อการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 58.7 มีค่าเบต้าเท่ากับ .474 .297 และ .257 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของอาจารย์อีก 7 กลุ่มย่อยนั้น พบว่า ตัวแปรทำนายที่พบมีลักษณะลำดับเดียวกับกลุ่มรวม คือ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน ตัวแปรเดิมที่ทำนายในกลุ่มรวมและเข้าลำดับเหมือนเดิมทุกกลุ่มคือ การถ่ายทอดทางสังคมในการ ทำงาน การรับรู้ความสามารถของอาจารย์ต่อการปฏิบัติตนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ยกเว้นกลุ่มย่อยอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชย์การพระนคร นอกจากมี 3 ลำดับแรกเหมือนกลุ่มอื่นแล้ว ยังมีเพิ่มอีก 2 ตัวแปร คือ เจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และ ลักษณะการมุ่งอนาคตควบคุมตน เมื่อพิจารณาจะเห็นว่ากลุ่มย่อยที่มีปริมาณการทํานายสูงสุดคือ กลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชย์การพระนครมีปริมาณการทํานายร้อยละ 63.8 ส่วนกลุ่มที่มีปริมาณการทํานายน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 56.2 คือกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปริมาณการทํานายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มี 1 คู่ที่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5 คือ ระหว่างกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพระนครเหนือกับกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชย์การพระนคร โดยกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชย์การพระนครมีปริมาณการทํานายสูงกว่า กลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพระนครเหนือและถ้า

พิจารณาตัวแปรที่ทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมี 5 ตัวแปรตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยในภาพรวมดังนี้ คือ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ ลักษณะการมุ่งอนาคต ควบคุมตน

สรุปได้ว่า ตัวทำนาย 8 ตัว สามารถร่วมกันทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ได้ระหว่างร้อยละ 56.2 – 63.8 สามารถทำนายมากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 1 และ ตัวทำนายชุดที่ 2 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์เพศหญิง กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย กลุ่มอาจารย์ที่ทำงานศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ กลุ่มอาจารย์ที่ทำงานศูนย์การศึกษาเทเวศร์ และกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร โดยแตกต่างกันตั้งแต่อ้อยละ 5.1 - 11.3 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 7

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง" เป็นงานวิจัยประเภทศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ (Correlational – Comparative Study) โดยมีจุดมุ่งหมายคือ 1) เพื่อเปรียบเทียบลักษณะทางสถานการณ์ ลักษณะทางจิตเดิม ลักษณะทางจิตตามสถานการณ์และการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามลักษณะชีวิตสังคม 2) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางสถานการณ์ และลักษณะทางจิตเดิมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย จำแนกตามลักษณะชีวิตสังคม 3) เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยลักษณะทางสถานการณ์ ลักษณะทางจิตเดิม และลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย จำแนกตามลักษณะชีวิตสังคม กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่สอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 300 คน

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล และอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เป็นอันดับแรก เพื่อให้ทราบว่าข้อมูลที่รวบรวมมาสนับสนุนการคาดหมาย หรือการทำนายที่ตั้งไว้ล่วงหน้ามากน้อยเพียงใด ต่อจากนั้นจะเป็นการอภิปรายผลในประเด็นที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาลักษณะต่างๆ ของอาจารย์ต่อไป

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน

จากการประมวลเอกสารทางด้านทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยสามารถตั้งสมมติฐานได้ 7 ข้อ ซึ่งจะสรุปและอภิปรายผลแต่ละข้อต่อไปนี้

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 1 คือ อาจารย์ที่มีลักษณะทางสถานการณ์ (การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน และบรรยากาศในองค์กร) ลักษณะทางจิตเดิม (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน ความเชื่ออำนาจภายในตน สุขภาพจิต) และลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ (เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง) สูง จะมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่า อาจารย์ที่มีลักษณะตรงกันข้าม สมมติฐานนี้ถูกตรวจสอบด้วยสถิติทดสอบแบบที (t-test)

โดยการเปรียบเทียบคะแนนการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจำแนกตามกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำของตัวแปรกลุ่มลักษณะทางจิต (ลักษณะจิตเดิม และลักษณะทางจิตตามสถานการณ์)และกลุ่มลักษณะทางสถานการณ์ ผลการวิเคราะห์ (ตาราง 5 ในบทที่ 4) พบว่าอาจารย์ที่มีลักษณะทางจิตเดิมสูง ลักษณะทางจิตตามสถานการณ์สูง และมีลักษณะทางสถานการณ์ด้านการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมาก จะมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีลักษณะตรงกันข้าม ข้อค้นพบส่วนนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และการที่พบว่าตัวแปรเหล่านี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ก็สอดคล้องกับทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม ที่แสดงสาเหตุของพฤติกรรมการเป็นคนดีคนเก่งในเชิงสาเหตุและผลระหว่างลักษณะทางจิตบางประการกับพฤติกรรมต่าง ๆ ที่น่าปรารถนาของคนดีและคนเก่ง ด้วยการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง รวมทั้งการปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ ที่กล่าวว่า ดอกและผล ของต้นไม้ ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่น่าปรารถนา มีสาเหตุมาจากจิตใจที่เป็นส่วนลำต้นของต้นไม้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน .2543:7) และรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม ที่กล่าวถึงสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมมนุษย์ ว่าเกิดจากสาเหตุทางสถานการณ์และสาเหตุทางจิตลักษณะเดิม รวมทั้งสาเหตุทางจิตลักษณะตามสถานการณ์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2541 อ้างอิงจาก Eudeler; & Magnusson. 1977; Tett; & Burnett. 2003)

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 2 คือ อาจารย์ที่มีลักษณะทางชีวิตสังคม(เพศ ระยะเวลาในการทำงาน และสถานที่ทำงาน)แตกต่างกัน จะมีลักษณะทางสถานการณ์ (การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน และบรรยากาศในองค์กร) ลักษณะทางจิตเดิม (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่ออำนาจภายในตน สุขภาพจิต) และลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ (เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง) และการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกัน

กรณีจำแนกตามเพศ การเปรียบเทียบด้วยการทดสอบแบบที(t-test) พบผลที่สนับสนุนสมมติฐาน (ตาราง 6 ในบทที่ 4) คือ พบว่า อาจารย์เพศหญิงมีลักษณะทางจิตเดิม ลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ และการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์เพศชาย ยกเว้นตัวแปรบรรยากาศในองค์กรที่กลุ่มอาจารย์เพศชายมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มอาจารย์เพศหญิง

กรณีจำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน การเปรียบเทียบด้วยการทดสอบแบบที(t-test)พบผลที่สนับสนุนสมมติฐาน (ตาราง 7 ในบทที่ 4) คือ กลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมาก มี

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และ การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง มากกว่ากลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย

กรณีจำแนกตามสถานที่ทำงาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และเมื่อพบความแตกต่างจะใช้การเปรียบเทียบด้วยวิธีเชฟเฟ้(Scheffe's method) พบผลที่สนับสนุนสมมติฐาน คือ อาจารย์ที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน (3 ศูนย์การศึกษาได้แก่ ศูนย์เทเวศร์, ศูนย์พณิชยการพระนคร และ ศูนย์พระนครเหนือ) มี บรรยากาศในองค์กร แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิต และเจตคติต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกัน

การที่พบว่าอาจารย์ที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน มีคุณลักษณะต่างๆแตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จัดตั้งขึ้นจากการรวมสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล 5 วิทยาเขตเข้าไว้ด้วยกัน และตั้งคณะขึ้นมา 9 คณะ ซึ่งแต่ละคณะตั้งอยู่ในสถานที่ทำงานต่างกัน สถานที่ตั้งของคณะต่างๆ มี 3 แห่ง หรือ 3 ศูนย์การศึกษา ประกอบด้วย ศูนย์การศึกษาพระนครเหนือ (คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) ศูนย์การศึกษาเทเวศร์ (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ และ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ) และศูนย์การศึกษาพณิชยการพระนคร(คณะบริหารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ และคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น) ซึ่งแต่ละศูนย์การศึกษาต่างก็มีลักษณะเฉพาะทั้งสิ่งแวดล้อมและการถ่ายทอดทางสังคมที่แตกต่างกัน รวมทั้งอาจารย์ในแต่ละศูนย์ ก็ได้รับการศึกษามาในสายวิชาการที่แตกต่างกัน จึงอาจทำให้อาจารย์เหล่านี้มีคุณลักษณะต่างๆแตกต่างกัน นอกจากนั้นอาจารย์ที่อยู่ในคณะเดียวกันก็ยังมีทั้งอาจารย์เก่าที่ทำงานมานานมีประสบการณ์ในการสอนมาก กับอาจารย์ใหม่ที่เพิ่งเข้ามาทำงาน มีประสบการณ์ในการสอนน้อย รวมทั้งอาจารย์บางคณะมีเพศหญิงมาก อาจารย์บางคณะมีเพศชายมาก จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้พบว่าอาจารย์ที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน มีลักษณะทางจิตเดิม ลักษณะทางสถานการณ์ และจิตตามสถานการณ์แตกต่างกันด้วย

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 3,4,5,และ6

สมมติฐานที่ 3 คือ อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมาก และมีแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์สูง จะมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีลักษณะตรงกันข้าม สมมติฐานนี้ถูกตรวจสอบโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way Analysis of Variance) พบผลที่สนับสนุนสมมติฐาน ดังต่อไปนี้ อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

มากที่สุด ส่วน อาจารย์ที่มีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยที่สุด คือ อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

สมมติฐานที่ 4 คืออาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง จะมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีลักษณะตรงกันข้าม สมมติฐานนี้ถูกตรวจสอบโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way Analysis of Variance) พบผลที่สนับสนุนสมมติฐานบางส่วนในกลุ่มย่อย คือกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย โดยพบว่าอาจารย์ที่มีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด คือ อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง ส่วนอาจารย์ที่มีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยที่สุด คือ อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองน้อย

สมมติฐานที่ 5 คือ อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีความเชื่ออำนาจในตนเองสูง จะมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีลักษณะตรงกันข้าม สมมติฐานนี้ถูกตรวจสอบโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way Analysis of Variance) พบผลที่สนับสนุนสมมติฐาน คือ อาจารย์ที่มีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด ได้แก่ อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมากและมีความเชื่ออำนาจภายในตนเองสูง ส่วน อาจารย์ที่มีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยที่สุด คือ อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีความเชื่ออำนาจภายในตนเองต่ำ

สมมติฐานที่ 6 คือ อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมาก และมีสุขภาพจิตดี มาก จะมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าอาจารย์ที่มีลักษณะตรงกันข้าม สมมติฐานนี้ถูกตรวจสอบโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way Analysis of Variance) พบผลที่สนับสนุนสมมติฐานในกลุ่มย่อย คือ อาจารย์ที่มีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด ได้แก่ อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมาก และมีสุขภาพจิตดี มาก ส่วนอาจารย์ที่มีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยที่สุด คือ อาจารย์ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยและมีสุขภาพจิตดีน้อย

การตรวจสอบสมมติฐานที่ 3, 4, 5 และ 6 พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางสถานการณ์ คือ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน กับ ลักษณะทางจิตเดิม ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง ความเชื่ออำนาจภายในตน และสุขภาพจิต ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยที่สนับสนุนว่าเมื่อนำตัวแปรต่างๆ มาวิเคราะห์ร่วมกันแล้วอาจทำให้พบปฏิสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น งานวิจัยของ ศุภรางค์ อินทუნท์ (2552:113,135) ที่ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการ

จัดการกับความเครียดของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น พบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ทางสังคมกับจิตลักษณะของนักเรียนมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่าน และสอดคล้องกับผลการวิจัยที่สนับสนุนว่าการได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานในองค์กร ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมการทำงานที่ดี เช่น งานของ กนิษฐา ตันตพันธ์(2541) ; ธีรเดช แย้มอรุณ (2542); สมศักดิ์ สีตาทูลฤทธิ์ (2545) และ สุทธิ ชัตติยะ (2545) รวมทั้งงานวิจัยของ ลักษมี ลุประสงค์ (2546) ที่ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมและลักษณะทางพุททที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานด้านการสื่อสารตามมาตรฐานสากลของประเทศไทย ของบุคลากรทางการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ พบว่า บุคลากรที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานมาก ไม่ว่าจะเจตคติต่อการสื่อสารในระดับใดก็ตาม จะมีพฤติกรรมการทำงานด้านการสื่อสาร มากกว่า ผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อย

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 7

สมมติฐานที่ 7 คือ ลักษณะทางสถานการณ์ (การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน และบรรยากาศในองค์กร) ลักษณะทางจิตเดิม (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่ออำนาจภายในตน และ สุขภาพจิต) และลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ (เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง) สามารถร่วมกันทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย สมมติฐานนี้ถูกตรวจสอบโดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น(Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) พบผลที่สนับสนุนสมมติฐาน ดังนี้ ตัวทำนายจำนวน 8 ตัวแปร คือกลุ่มลักษณะทางสถานการณ์ จำนวน 2 ตัวแปร และลักษณะจิตลักษณะเดิมจำนวน 4 ตัวแปร รวม 6 ตัวแปร (ชุดตัวทำนายที่ 3) และ จิตลักษณะตามสถานการณ์จำนวน 2 ตัวแปร (ตัวทำนายชุดที่ 4) รวมเป็นตัวแปรทั้งหมด 8 ตัวแปร(ตัวทำนายชุดที่ 5) ร่วมกันสามารถทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ ร้อยละ 58.7 ในกลุ่มรวม (ตาราง 58 บทที่ 4) ตัวทำนายที่สำคัญ คือ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิวิติ ปานศิลา (2542) ที่ได้ศึกษา การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน ลักษณะทางจิตและการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรสาธารณสุขระดับตำบล ในภาคเหนือของประเทศไทย ก็พบว่า ในการทำนายพฤติกรรมการทำงานของบุคลากร ตัวแปร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิต และการได้รับการถ่ายทอดสังคม เป็นตัวแปรสำคัญ ในการทำนายพฤติกรรมการทำงานของบุคลากร

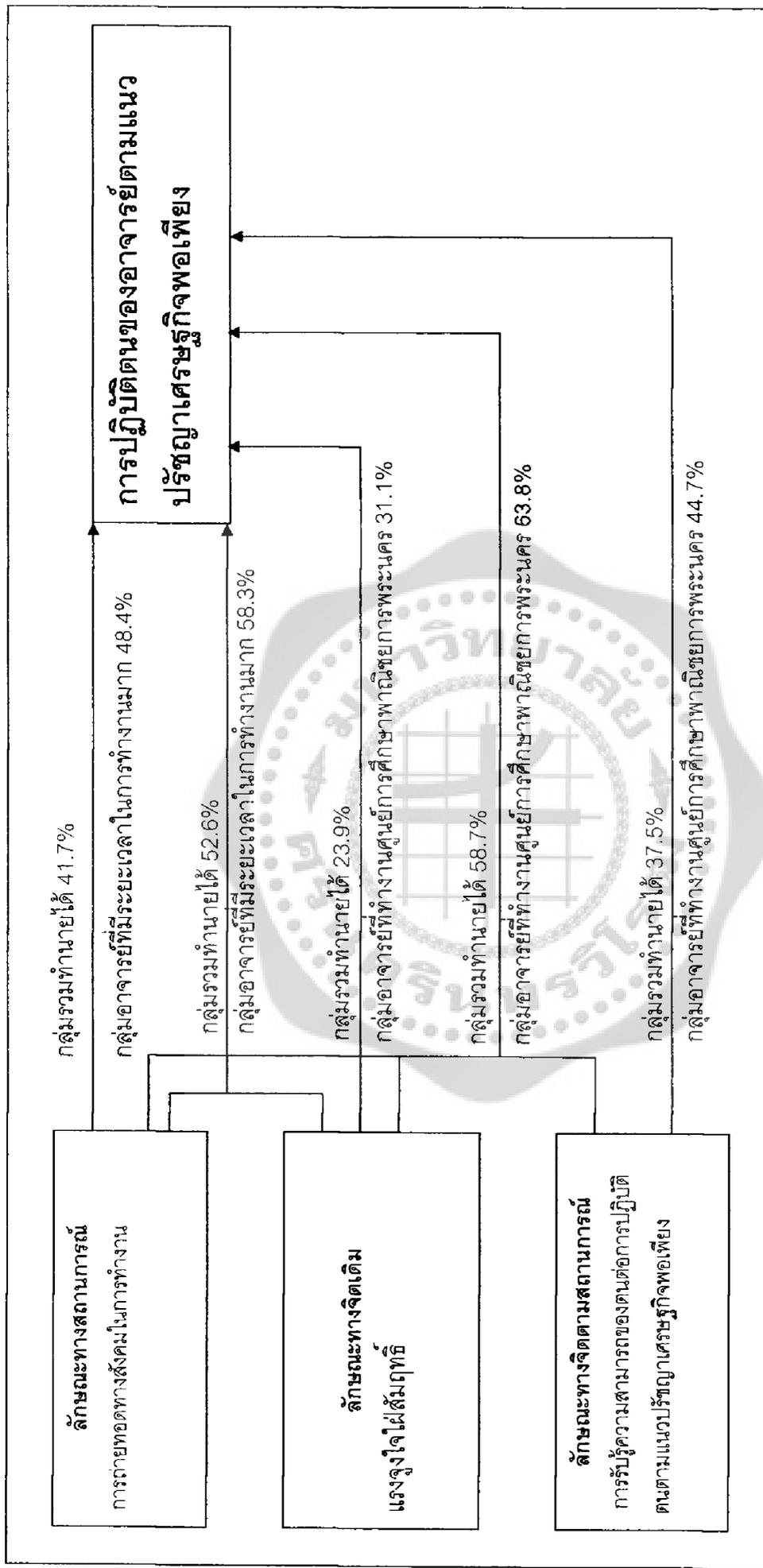
การอภิปรายผลที่สำคัญ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างสำคัญกับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของ การวิเคราะห์หัตถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่ามีประเด็นสำคัญที่ทำให้อาจารย์มีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังรายละเอียดต่อไปนี้ พิจารณาที่ปัจจัยของการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง(ภาพประกอบ 22) ผลการทำนายจากตัวทำนายกลุ่มลักษณะสถานการณ์(ตัวทำนายชุดที่ 1) พบว่า การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน เป็นตัวแปรทำนายเพียงตัวเดียว ในกลุ่มรวม สามารถทำนายได้ร้อยละ 41.7 ส่วนในกลุ่มย่อยทำนายได้สูงสุดร้อยละ 48.4 ในกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมาก พบว่ามีเพียงตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานเพียงตัวเดียวที่ทำนายเหมือนกลุ่มรวม ผลการทำนายของกลุ่มจิตลักษณะเดิม (ตัวทำนายชุดที่ 2) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวแปรทำนายเพียงตัวเดียวในกลุ่มรวม สามารถทำนายได้ร้อยละ 23.9 ส่วนในกลุ่มย่อยทำนายได้สูงสุดร้อยละ 31.1 ในกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร พบว่ามีเพียงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพียงตัวเดียวที่ทำนายเหมือนกลุ่มรวม ผลการทำนายร่วมกันของกลุ่มลักษณะสถานการณ์และจิตลักษณะเดิม(ตัวทำนายชุดที่ 3) พบว่า การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวแปรทำนายสำคัญตามลำดับในกลุ่มรวมสามารถทำนายได้ร้อยละ 52.6 ส่วนในกลุ่มย่อยทำนายได้สูงสุดร้อยละ 58.3 ในกลุ่มอาจารย์ที่มีระยะเวลาในการทำงานมาก พบว่า การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวแปรทำนายสำคัญตามลำดับ ผลการทำนายตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ (ตัวทำนายชุดที่ 4) พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นตัวแปรทำนายสำคัญตามลำดับในกลุ่มรวมสามารถทำนายได้ร้อยละ 37.5 ส่วนในกลุ่มย่อยทำนายได้สูงสุดร้อยละ 44.7 ในกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นตัวแปรทำนายสำคัญตามลำดับ ผลการทำนายกลุ่มลักษณะทางสถานการณ์ กลุ่มลักษณะจิตเดิม และ กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์(ตัวทำนายชุดที่ 5) ร่วมทำนาย พบว่า การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวแปรทำนายสำคัญตามลำดับ ในกลุ่มรวมสามารถทำนายได้ร้อยละ 58.7 ส่วนในกลุ่มย่อยทำนายได้สูงสุดร้อยละ 63.8 ในกลุ่มอาจารย์ที่ทำงานในศูนย์การศึกษาพาณิชยการพระนคร พบว่า การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน การรับรู้ความสามารถ

ของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นตัวแปรทำนายสำคัญตามลำดับ สรุปได้ว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างสำคัญกับการการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ตาราง 57-58 บทที่ 4) คือ 1) การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน 2) การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ3)แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ภาพประกอบ 22 ปริมาณการทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กลุ่มตัวแปรลักษณะทางสถานการณ์

กลุ่มตัวแปรลักษณะทางจิตใต้สำนึก และกลุ่มลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ ร่วมทำนาย

ข้อค้นพบที่นอกเหนือจากสมมติฐานตั้งไว้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างสำคัญกับเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เนื่องจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของการวิเคราะห์หัตถดถอยพหุคูณแบบมาตรฐานและแบบเป็นขั้น (Standard and Stepwise Multiple Regression Analysis) พบผลสอดคล้องกันว่า เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่มีบทบาทสำคัญในการทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาปัจจัยที่อาจเป็นสาเหตุของจิตลักษณะด้านนี้ซึ่งจะได้เป็นประโยชน์ในแง่ของการทำวิจัยต่อไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้แก่ 1) สุขภาพจิต 2) ความเชื่ออำนาจภายในตน และ 3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปัจจัยเหล่านี้สามารถนำไปทำการวิจัยเพื่อพัฒนาเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของอาจารย์ในกลุ่มนี้ต่อไปได้

การทดสอบปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรกลุ่มลักษณะทางสถานการณ์ได้แก่ การได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน กับ กลุ่มลักษณะทางจิตเดิม ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน ความเชื่ออำนาจภายในตน และสุขภาพจิต ที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่าปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้แก่ 1) การแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 2) สุขภาพจิต และ 3) การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน ปัจจัยเชิงเหตุเหล่านี้สามารถนำไปทำการวิจัยเพื่อพัฒนาจิตลักษณะด้านการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับอาจารย์ในกลุ่มนี้ต่อไปได้

ข้อดีและข้อจำกัดของงานวิจัย

การวิจัยนี้มีข้อดีและข้อจำกัดที่สมควรนำมากล่าวเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจที่จะศึกษาเรื่องนี้เพื่อนำไปพัฒนาให้สมบูรณ์ในโอกาสต่อไป

ข้อดีของงานวิจัย

ประการแรก การวิจัยเรื่องนี้เป็นงานวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ที่ใช้กรอบแนวความคิดในการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์ในรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) โดยมีการกำหนดตัวแปรที่ศึกษา ทั้งตัวแปรด้านลักษณะทางสถานการณ์ (ตัวแปรภายนอก) และตัวแปรด้านลักษณะทางจิตเดิม และลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ (ตัวแปรภายใน) รวมทั้งการใช้แนวคิดทฤษฎี และการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นตัวแปรเชิงเหตุของพฤติกรรม ได้แก่ ตัวแปรลักษณะทาง

สถานการณ์(การถ่ายทอดทางสังคมอย่างเป็นทางการ และบรรยากาศในองค์กร) ตัวแปรลักษณะทางจิตเดิม ได้แก่ (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่ออำนาจภายในตน และสุขภาพจิต) และตัวแปรลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ (เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง) ที่ถือว่าเป็นปัจจัยเชิงเหตุ และได้ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรด้วย ผลการวิจัยครั้งนี้จึงสามารถให้คำตอบเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างครอบคลุมทั้งลักษณะภายนอกและภายในตัวบุคคล

ประการที่สอง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประยุกต์ ที่นำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับบุคคลมาทำให้เป็นรูปธรรมโดยหน่วยงานที่เผยแพร่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยเฉพาะคือคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ(ก.ป.ร) (2550) ทำให้พบข้อปฏิบัติในระดับบุคคลที่สามารถนำไปปฏิบัติและตรวจสอบได้

ประการที่สาม การวิจัยครั้งนี้ได้พบปัจจัยที่สามารถทำนายการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งทำนายได้ค่อนข้างสูงคือร้อยละ 58.7 ทำให้มั่นใจว่าปัจจัยที่พบสามารถนำไปพัฒนาให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่อไปได้

ข้อจำกัดของการวิจัย

เครื่องมือวัดมีตัวแปรหลายประเภท แบบวัดที่ใช้จึงมีหลายชุด ซึ่งต้องใช้เวลามากในการตอบและทำให้อาจารย์บางคนเกิดความเบื่อหน่าย ซึ่งผู้วิจัยได้พยายามลดความรู้สึกดังกล่าวของผู้ตอบด้วย การสร้างแรงจูงใจในการตอบแบบวัด โดยการแจกเครื่องดื่มและให้ตอบแบบสอบถามในเวลาที่ยังมีเวลาว่างจากงานอื่น

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1. จากการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงพบว่า การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน เป็นตัวทำนายอันดับแรก ตามมาด้วย การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาตัวแปรลักษณะทางสถานการณ์คือการได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน จะพบว่า ผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานสูงกว่าจะมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่ากลุ่มที่มีลักษณะตรงกันข้าม(ตาราง 4 บทที่ 4) โดยไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศ ระยะเวลาในการทำงานและสถานที่ทำงาน (ตาราง 5 - 7 บทที่ 4) ฉะนั้นในการพัฒนาเพื่อให้เกิดการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงสามารถจัดกิจกรรมให้อาจารย์ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานร่วมกันได้ทุกคน โดยไม่ต้องแยกกลุ่มตามเพศ ระยะเวลาในการทำงานหรือสถานที่

ทำงาน เพียงแต่ปรับแต่งรูปแบบของกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพ ก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ สำหรับลักษณะทางจิตตามสถานการณ์ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นตัวแปรในการทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีความสำคัญเป็นอันดับสอง รองจากการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน ก็พบว่า ผู้ที่มีการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สูงกว่าจะมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่ากลุ่มตรงกันข้าม(ตาราง 4 บทที่ 4) โดยเพศหญิงที่มีระยะเวลาในการทำงานมากจะมีการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่า แต่ไม่พบความแตกต่างด้านสถานที่ทำงาน(ตาราง 5 - 7 บทที่ 4) ทำให้ทราบว่า การพัฒนาให้อาจารย์เกิดการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะกระทำได้ง่ายกับอาจารย์เพศหญิงที่มีระยะเวลาในการทำงานมาก โดยสถานที่ทำงานไม่มีผลกระทบต่อรับรู้ของอาจารย์ ส่วนลักษณะทางจิตเดิมคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวแปรลักษณะทางจิตเพียงตัวเดียวที่มีอำนาจการทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบในรายละเอียดว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าจะมีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่ากลุ่มที่มีลักษณะตรงกันข้าม(ตาราง 4 บทที่ 4) และมีมากในกลุ่มอาจารย์เพศหญิง แต่ไม่มีความแตกต่างของระยะเวลาในการทำงาน จากผลที่พบข้างต้น ทำให้ทราบข้อมูลในพัฒนาว่าอาจารย์กลุ่มใดที่ต้องพัฒนามากกว่ากลุ่มอื่นและกลุ่มใดง่ายต่อการพัฒนา เพื่อให้อาจารย์มีการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. สามารถทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงได้ โดยตรวจสอบจากปริมาณของการได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน การรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้วยเครื่องมือวัด เช่น แบบสอบถาม เป็นต้น และผลการทำนาย ก็เป็นประโยชน์แก่หน่วยงาน ที่จะนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณลักษณะดังกล่าวสูงเข้ามาทำงานในตำแหน่งอาจารย์ต่อไป

3. ตัวแปรที่สามารถวัดปริมาณหรือทำนายเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ ตัวแปรลักษณะทางจิตเดิม ได้แก่ สุขภาพจิต ความเชื่ออำนาจภายในตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และถ้าต้องการให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะต้องจัดกิจกรรมการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานให้ทั่วถึง เพราะถ้ามีอาจารย์บางท่านได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานน้อยโดยเฉพาะอาจารย์ที่มีลักษณะทางจิตเดิมได้แก่ความเชื่ออำนาจภายในตน หรือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ก็จะทำให้อาจารย์เหล่านั้นมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ฉะนั้นควรให้อาจารย์ทุกท่านได้รับการถ่ายทอดทางสังคมใน

การทำงานอย่างเต็มที่ เพื่อให้เกิดผลทางด้านจิตใจคือไม่คัดค้านหรือปฏิเสธการทำให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

4. ตัวแปรที่สามารถวัดปริมาณหรือทำนายการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ ตัวแปรลักษณะทางจิตเดิม ได้แก่ การแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิต นอกจากนี้ยังมีตัวแปรทางสถานการณ์คือการได้รับการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน จึงควรจัดกิจกรรมการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานกับอาจารย์ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนน้อยให้มากขึ้น เพื่อให้อาจารย์ในกลุ่มนี้รับรู้ความสามารถของตนว่าสามารถปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ เพราะผลจากการวิจัยพบว่าการรับรู้ความสามารถของตนว่าสามารถปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีอำนาจในการทำนายการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นลำดับที่สอง ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่หน่วยงานต้องการให้เกิดกับอาจารย์ทุกท่าน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลพบตัวแปรปัจจัยที่สำคัญหลายประการ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน การรับรู้ความสามารถของตนในการทำงาน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งสามารถนำไปสร้างเป็นกิจกรรมต้นแบบ และนำไปทำการวิจัยเชิงทดลองประเมินผล เพื่อหาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของต้นแบบก่อนนำไปใช้พัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะเพื่อให้อาจารย์มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. ควรมีการวัดการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากการสังเกตของบุคคลอื่น เช่น นักศึกษา ข้าราชการ และ ฝ่ายสนับสนุน เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กษิฐา ตัณพพันธุ์. (2541). ลักษณะทางจิตสังคมและลักษณะทางพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม
การให้การพยาบาลตามบทบาทเชิงวิชาชีพ. ปริญญาานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กฤตรินทร์ นิมทองคำ. (2542). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อดีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น โรงเรียนเซนโยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา
การศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กิ่งอ้อ มะลินิล. (2552). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดตามหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. ปริญญาานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรม
ศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- เกษม จันทศร. (2541). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการต้านทานการเสพยาบ้าของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนต้น. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ขวัญรัก สุขสมหทัย. (2547). รายงานการวิจัยเรื่องการทำงานในหน่วยงานให้บริการประชาชนภาครัฐ
ที่มีแนวโน้มไม่เชื่อดีในการทำงาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- ชัตตยา กรรณสูต. (2547). รายงานการวิจัยเรื่องคุณธรรม พฤติกรรมความเชื่อดีของคนไทย :
การเชื่อมโยงสู่นโยบาย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. (2547). เศรษฐกิจพอเพียง
คืออะไร. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ. (2552). เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต. สืบค้นเมื่อ 2 กันยายน
2552, จาก <http://www.doae.go.th>.
- งามตา วนินทานนท์. (2536). ลักษณะทางพุทธศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของบิดามารดาที่
เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูบุตร. รายงานการวิจัยฉบับที่ 50. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- จรัส อุณัฐวิวัฒน์. (2548). กลวิธีการถ่ายทอดทางสังคมขององค์การที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานและความผูกพันในองค์การสำหรับพนักงานสถาบันการเงินพิเศษของรัฐ. ปรินญาณิพนธ์ วท.ด.(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จินตนา บิลมาศ และคณะ. (2529). รายงานการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของข้าราชการ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- จำเนียร ชุณหโสภาค. (2539). ทักษะของข้าราชการสายสนับสนุนวิชาการต่อการพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัยรามคำแหง. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชวลิต ขวัญเมือง. (2542, ธันวาคม). เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ. วารสารวิชาการ. 25(258) : 4-11.
- ชวนชัย เชื้อสารุชน. (2546). ตัวอย่างทางจิตสังคมของพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏอุบล. กรุงเทพฯ: โครงการแม่บท : การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ฐานันดร เปียศิริ. (2545). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม.(พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ดาวณา กิตติลาโร. (2546). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา โดยใช้วิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์เชิงคาโนนิคอล. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดุจเดือน พันธุมนาวิน และอัมพร ม้าคะนอง. (2547). ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการพัฒนาของครูคณิตศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: โครงการวิจัยแม่บท: การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2523 ก.) การวิจัยทางจิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ:สถาบันไทยคดีศึกษา.
- . (2524). คำบรรยายเรื่องผลงานวิจัยจริยธรรมของสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- . (2526). ครูกับการปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียน : จุลสารฉบับที่ 4. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- . (2527). *สรุปคำบรรยายเรื่องการพัฒนาจิตใจของบุคคลในราชการ*. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2528). *การพัฒนาจิตใจของข้าราชการ: หลักและแนวปฏิบัติทางวิชาการ*. *วารสารข้าราชการ*. 30 (2):21-34.
- . (2531). *ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะสำหรับคนไทย การวิจัยและประยุกต์* : หนังสือครบรอบ 33 ปี ของสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- . (2538). *ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ : การวิจัยและพัฒนาบุคคล*. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- . (2539). *ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะสำหรับคนไทย : การวิจัยและประยุกต์ในเอกสารฉบับพิเศษ ในวันครบรอบปีที่ 33*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- . (2541). *รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เพื่อการวิจัยสาเหตุของพฤติกรรมและการพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์*. *วารสารทันตภิบาล*, 10(2), 105-108.
- . (2550ก). *แผนงานวิจัย เพื่อสร้าง และใช้พหุดัชนีทางจิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง* ขั้นตอนหนึ่ง สาขาจิตพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการสร้างดัชนีทางจิต. บทความทางวิชาการประกอบการอภิปรายเรื่อง "แผนงานวิจัยที่ใช้ดัชนีทางจิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง" ในการประชุมปฏิบัติการ รุ่นที่ 1 ครั้งที่ 4 เรื่อง "แผนงานวิจัยเพื่อเพิ่มพูนจริยธรรม ปัญญา และสุขภาพจิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง" จัดโดยโครงการวิจัยแม่บท : การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ(วช.) 8-11 พฤษภาคม 2550. กรุงเทพฯ:
- . (2550 ข). *การพัฒนาหลักสูตรการวิจัยแบบบูรณาการและการสร้างนักวิจัยชั้นสูงทางจิตพฤติกรรมศาสตร์ : แผนงานวิจัยเพื่อเพิ่มพูนจริยธรรม ปัญญาและสุขภาพจิต แก่เยาวชนไทย*. รายงานความก้าวหน้า ปีที่ 2 ครั้งที่ 2. โครงการวิจัยแม่บท:การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทยร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ(วช.)
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉานิก. (2520). *จริยธรรมของเยาวชนไทย*. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 21. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน; อรพินทร์ ชูชม; และงามตา วรินทร์านนท์. (2528). *ปัจจัยทางจิตวิทยาในเวทีเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย*. รายงานการวิจัยฉบับที่ 32 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ธีรเดช ฉายอรุณ. (2542). การศึกษาการปรับตัวในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพโดยใช้ การสำรวจ
ซ้ำสองช่วงเวลา. ปรินญาณินพนธ์ วท.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิชามัทธ โพธิ์บาง. (2550). ลักษณะจิตใจและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานราชการ
อย่างมีจริยธรรมของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี. ปรินญาณินพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิภาพร โชติสุดเสณห์. (2545). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานเพื่อเชิงอนุรักษ์
ของนักศึกษามหาวิทยาลัย. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาลังคม). กรุงเทพฯ : คณะพัฒนาลังคม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เนืองนิตย์ จำแก้ว. (2537). การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้
หลักสูตรมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหาร
การศึกษา). พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- บุหลัน ทองกลีบ. (2535). ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาสมรรถภาพทางด้านวิชาการของ
อาจารย์วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข. ปรินญาณินพนธ์
กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญรับ ศักดิ์มณี. (2532). การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานข้าราชการ.
ปรินญาณินพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- ประนอม กระจายศรี. (2547). ผลการใช้กิจกรรมต้านยาเสพติดที่มีต่อทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดของ
วัยรุ่นที่มีลักษณะ มุ่งอนาคต - ควบคุมตน และความเชื่ออำนาจภายในตนแตกต่างกัน.
ปรินญาณินพนธ์มหาบัณฑิต วท.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประเวศ วะสี. (2541). ยุทธศาสตร์ชาติเพื่อความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจสังคมและศีลธรรม.
กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน.
- ปิยะธิดา เกษสุวรรณ. (2547). การเปรียบเทียบผลการใช้แม่แบบเพื่อนชายและแม่แบบเพื่อนหญิง
เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการเรียนกิจกรรมนาฏศิลป์ของนักเรียนชายชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณนาราม เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ถ่ายเอกสาร.

- พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิพงษ์. (2542). *การจัดระเบียบทางสังคม: ความคิดพื้นฐานทางสังคมวิทยา*.
กรุงเทพฯ : คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิทยา สายหนู. (2524). *การขัดเกลาทางสังคมและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพบุลย์ ศรีชัยสวัสดิ์. (2549). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออกกำลังกายของนิสิตปริญญาตรี*
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เพ็ญแข ประจันปัจฉินัก. (2536). *รายงานการวิจัยเรื่องรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับความสามารถใน*
การแก้ปัญหา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปิญญู สารธ. (2537). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- มูลนิธิชัยพัฒนา. (2551). *การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง*. สืบค้นเมื่อ 1 มกราคม 2551 ,
จาก <http://www.sufficiencyeconomy.org/>.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2530). *พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พุทธศักราช 2530*. กรุงเทพฯ :
วัฒนาพานิช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2535). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525*. กรุงเทพฯ :
ราชบัณฑิตยสถาน.
- รัตนา ปะเสริฐสม. (2526). *การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมอนามัยของนักเรียน*
ประถมศึกษา.ปริญญาโท กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- ลักษมี ลูประสงค์. (2546). *ปัจจัยทางจิตสังคมและลักษณะทางพุทธที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงาน*
ด้านการสื่อสารตามมาตรฐานสากลของประเทศไทย ด้านการจัดการและสัมฤทธิ์ผลของงาน
ภาครัฐ (P.S.O.1102 : ระบบสื่อสาร) ของบุคลากรทางการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ.
ปริญญาโท กศ.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ลินดา สุวรรณดี. (2543). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของ*
นักเรียน ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรุ่งอรุณ. ภาควิชา คศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ :
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร
- ลลิตา สุนทรวิภาต. (2531). *ลักษณะของหัวหน้าและกลุ่มที่มีผลต่อประสิทธิผลของหน่วยงานด้าน*
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ. วิทยานิพนธ์ คศ.ม.
(อาชญวิทยา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

- วรรณิ วรรณชาติ. (2541). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ของนักศึกษาชายในมหาวิทยาลัย. ภาคินพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาลังคม). กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาลังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.*
- วนิดา สายสินธ์. (2551). *การพัฒนาแบบทดสอบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความสามัคคีสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในจังหวัดพัทลุง. ปริญญาณิพนธ์ ศศ.ม.(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.*
- วิโรจน์ ธรรมนารถสกุล. (2547). *ปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับของผลการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ: ศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและปัจจัยระดับบุคคล. ปริญญาณิพนธ์ วท.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .*
- วิโรติ ปานศิลา. (2542). *การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน จิตลักษณะ และการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรสาธารณสุขระดับตำบล ในภาคเหนือของประเทศไทย. ปริญญาณิพนธ์ วท.ด.(วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- วีรวรรณ สุทิน. (2551). *อิทธิพลของจิตลักษณะและสถานการณ์ในการทำงานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนอย่างมีประสิทธิภาพของอาจารย์สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์. ปริญญาณิพนธ์ ศศ.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- วิลาสลักษณ์ ชั่ววัลลี. (2542). *การรับรู้ความสารถของตน. สารานุกรมศึกษาศาสตร์. ฉบับรวมเล่ม เฉพาะเรื่อง อันดับที่ 5 จิตวิทยาและจิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : โครงการสารานุกรมศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- ศักดิ์ชัย นิรัญทวี. (2532). *ความแปลกแยกกับพฤติกรรมการทำงานของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร. ปริญญาณิพนธ์ ศศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ศักดิ์ไทย สรุกิจบวร. (2545). *จิตวิทยาสังคม:ทฤษฎีและปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.*
- ศิริพร ศีตีสาร. (2551). *การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูโรงเรียนเอกชนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1. ปริญญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต ศศ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ศิรินทร์ วงศ์สวัสดิ์. (2533). *การศึกษาปัญหาการพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช. ปริญญาณิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ถ่ายเอกสาร*

- ศุภรางค์ อินทฤทธิ์. (2552). ปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการความเครียดของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมศักดิ์ สีตากุลฤทธิ์. (2545). ปัจจัยการถ่ายทอดทางสังคมเชิงวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อเอกลักษณ์วิชาชีพ และพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของครูแนะแนว. ปรินญาณิพนธ์วท.ด. (วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุขุมาล เกษมสุข. (2544). รายงานการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำ และพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- สุชา จันท์เอม. (2524). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพจน์ แก้วจรัสฉายแสง. (2537). คุณภาพชีวิตในการทำงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลจังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์วท.ม.(บริหารสาธารณสุข). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาสิณี นุ่มเนียม. (2548). ปัจจัยทางสภาพแวดล้อมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อน้ำที่ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น.ภาคินพนธ์ ศศ.ม (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุमितตรา เจริญพันธ์. (2546). จิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. ภาคินพนธ์ ศศ.ม (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2542). สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. (กปร.) การดำเนินชีวิตในระบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ. กรุงเทพฯ : มูลนิธิชัยพัฒนา.
- สุทธิ ขัตติยะ. (2545). ตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในกลุ่มงานของเจ้าหน้าที่ผลิตรายการโทรทัศน์ ในสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ ที่วราชอาณาจักร. ปรินญาณิพนธ์ วท.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุทีป แก้ววงศ์ศรี. (2537). การศึกษาการปฏิบัติงานการพัฒนานุเคราะห์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามทัศนะของข้าราชการสาย ข. และสาย ค. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ถ่ายเอกสาร.

- สุดใจ ชันทองคำ. (2533). *การพัฒนาแบบวัดความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*.
 ปรินญาณิพนธ์ ค.ม. (วิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ รุ่งเรือง. (2525). *วิเคราะห์คุณธรรมในหนังสือการ์ตูนไทย เล่มละ 3-10 บาท*. ปรินญาณิพนธ์
 กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 ถ่ายเอกสาร.
- สุวดี แยมเกสร. (2547). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูตามแนวปฏิรูป
 การศึกษาแห่งชาติ*. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพฯ :
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. (2544). *คุณธรรมและจิตสำนึกของข้าราชการครู*. พิมพ์ครั้งที่ 4.
 กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. (2550).
เศรษฐกิจพอเพียง : ปรัชญาที่ถึงแนวทางดำรงชีวิต. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
 เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดมุกดาหาร. (2551). *ครูกับเศรษฐกิจพอเพียง*. สืบค้นเมื่อ 1
 มกราคม 2551, จาก <http://www.area.obec.go.th/mukdahan1>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. พิมพ์ครั้งที่ 3.
 กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- อรพินท์ ชูชม. (2545). *การสร้างเครื่องมือ (เอกสารประกอบการสอน)*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัย
 พฤติกรรมศาสตร์.
- อุบล เลี้ยววาริน. (2534). *ความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมสุขภาพของ
 ผู้ปฏิบัติงาน ในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ :
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- อ้อมเดือน สดมณี. (2536). *ผลของการฝึกอบรมทางพุทธพฤติกรรมศาสตร์ต่อจิตลักษณะและประสิทธิภาพ
 การสอนของครู*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
 วิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- อ้อมเดือน สดมณี. (2540). *จิตวิทยาสังคม (เอกสารประกอบการสอนวิชา สค.331)* กรุงเทพฯ : สถาบัน
 วิจัยพฤติกรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

อ้อมเดือน สดมณี; และนงเล็ก สุขถิ่นไทย. (2529). *บทบาทครูประถมศึกษาในการถ่ายทอดค่านิยมทางศาสนา*. รายงานการวิจัยฉบับที่ 42 กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

Bandura, Albert. (2000). Self-Efficacy. *In Encyclopedia of Psychology*. Kazdin, Alan E. (Ed) V.7. pp. 212-213. New York: Oxford University Press.

Bernard, W. Harold. (1952). *Mental Hygiene for Classroom Teachers*. 2nd ed. New York: McGraw-Hill Book Co., Inc.

Cohen, Jacob. (1977). *Statistical power analysis for behavioral sciences*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

Eysenck, H. J. (1970). *Fact and Fiction in Psychology*. Middlesex, England: Penguin Books, Ltd.

แบบวัดที่ใช้ในงานวิจัย

แบบวัดที่ใช้ในงานวิจัย	ชื่อชุดในแบบสอบถาม
1. แบบวัดการปฏิบัติตนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	ชุดที่ 1 ความพอเพียงของชีวิต ข้าพเจ้า
2. แบบวัดการถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน	ชุดที่ 2 ช่วยเหลือกัน
3. แบบวัดบรรยากาศในองค์กร	ชุดที่ 3 บรรยากาศในการทำงาน
4. แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ชุดที่ 4 ความสำเร็จ
5. แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	ชุดที่ 5 เพื่ออนาคตของข้าพเจ้า
6. แบบวัดความเชื่ออำนาจภายในตน	ชุดที่ 6 ความเชื่อของข้าพเจ้า
7. แบบวัดสุขภาพจิต	ชุดที่ 7 จิตใจของข้าพเจ้า
8. แบบวัดเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ชุดที่ 8 เจตคติของข้าพเจ้า
9. แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนต่อการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ชุดที่ 9 ความมั่นใจของข้าพเจ้า

ตาราง 2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับ	ตัวแปร	ชื่อแบบวัด	จำนวนข้อ ทดลอง	จำนวน ข้อ ที่ใช้จริง	พิสัยคะแนน	พิสัยค่า Item-total Correlation (r)	ค่าความเชื่อมั่น Reliability (α)
1	การปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง *	ความพอเพียงของชีวิต ข้าพเจ้า	40	20	62 - 120	.320 - .852	.902
2	การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงาน *	ช่วยเหลือกัน	15	10	10 - 60	.510 - .757	.922
3	บรรยากาศในองค์กร *	บรรยากาศในการทำงาน	10	8	8 - 48	.409 - .712	.843
4	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สุขความสำเร็จ	10	10	27 - 54	.291 - .571	.700
5	ลักษณะมุ่งอนาคตควบคู่มาตน	เพื่ออนาคตของข้าพเจ้า	10	10	22 - 60	.266 - .835	.839
6	ความเชื่ออำนาจภายในตน	ความเชื่อของข้าพเจ้า	10	10	10 - 60	.576 - .867	.916
7	สุขภาพจิต	จิตใจของข้าพเจ้า	10	10	12 - 60	.404 - .705	.886
8	เจตคติต่อการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง *	เจตคติของข้าพเจ้า	24	15	41 - 90	.368 - .779	.884
9	การรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการปฏิบัติตาม แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง *	ความมั่นใจของข้าพเจ้า	10	8	24 - 48	.639 - .758	.904

* เครื่องมือวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้วยข้าพเจ้า นายภาคิน อังศุณิศ นิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความประสงค์จะทำการจัดเก็บข้อมูล สำหรับการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของ อาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อให้สามารถนำไปปรับปรุงและสนับสนุนให้ อาจารย์มีความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานในแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้สามารถบรรลุตาม วัตถุประสงค์ และเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งจะทำให้อาจารย์เกิดความสุขในการ ทำงานและรองรับการเปลี่ยนแปลงตามสภาวะการณ์ต่าง ๆ และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและ ส่งเสริมการทำงานของอาจารย์ให้ได้มาตรฐานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 10

ในการทำงานวิจัยครั้งนี้ จะสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ และเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง หรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของท่าน ผู้วิจัยจึงขอให้ท่านได้โปรดตอบ แบบสอบถามนี้ทุกข้อที่ตรงกับความเป็นจริงและความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอยืนยันว่า สิ่งที่ท่านให้ข้อมูลในแบบสอบถามฉบับนี้ จะนำไปใช้ ประโยชน์ตามที่กล่าวมาข้างต้นเท่านั้น และขอรับรองว่า การตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะไม่ส่งผล กระทบต่อท่านแต่อย่างใด

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้

นายภาคิน อังศุณิศ

นิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามการปฏิบัติตนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คำแนะนำในการตอบ

แบบสอบถามฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ขอให้ท่านอ่านข้อความแล้วพิจารณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติตนของท่าน และเติมข้อความให้สมบูรณ์ในช่องว่างและกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ

ชาย หญิง

2. บรรจุราชการเป็นเวลา.....ปี

3. คณะ.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประเมินค่า

คำชี้แจง ให้อาจารย์พิจารณาข้อความต่อไปนี้ ว่าตรงกับลักษณะของอาจารย์มากน้อยเพียงใด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงบนเส้นคำบรรยาย **เพียงแห่งเดียว** ต่อข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

ชุดที่ 1 ความพอใจเพียงของชีวิตซ้ำพเจ้า

1. ซ้ำพเจ้าพยายามใช้วัสดุสำนักงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด($r = .486$)

.....
มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

2. ก่อนออกจากห้องน้ำ ซ้ำพเจ้ามักปิดก๊อกน้ำให้สนิท($r = .486$)

.....
มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

3. ซ้ำพเจ้ามักปิดไฟฟ้าหลังเลิกใช้งาน($r = .559$)

.....
มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

4. ข้าพเจ้าเลือกออกงานพบปะสังสรรค์เท่าที่จำเป็น($r = .320$)

.....
 มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

5. ข้าพเจ้าจัดช่วงเวลาให้นักศึกษาเข้าปรึกษาการเรียนอย่างเพียงพอตามต้องการ($r = .852$)

.....
 มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

6. เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอนบางข้อ บางคาบเรียนข้าพเจ้าให้นักศึกษาไปค้นคว้าหาความรู้กันเอง($r = .701$)

.....
 มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

7. ข้าพเจ้าทำงานโดยปฏิบัติตามขั้นตอนสายงาน($r = .602$)

.....
 มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

8. ข้าพเจ้าเข้าประชุมตรงตามเวลาที่นัดหมาย($r = .467$)

.....
 มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

9. ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเชื่อมความสามัคคีภายในหรือระหว่างหมู่คณะของมหาวิทยาลัย($r = .484$)

.....
 มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

10. ข้าพเจ้าเคยให้คำแนะนำแก่เพื่อนร่วมงานที่มีปัญหาในการปฏิบัติงาน($r = .448$)

.....
 มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

11. ข้าพเจ้าไม่ว่ากล่าวผู้อื่นโดยไม่มีหลักฐาน($r = .395$)

.....
 มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

12. ข้าพเจ้าให้การสนับสนุนเพื่อนร่วมงานที่มีความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์แก่องค์กรโดยรวม
($r = .554$)

.....
มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

13. ข้าพเจ้าใช้เวลาในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่าง ๆ เช่น วารสาร หนังสือพิมพ์ และ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น เพื่อเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอน($r = .560$)

.....
มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

14. ข้าพเจ้าเคยรับทำงานนอกเวลาราชการเพื่อหารายได้เสริม($r = .584$)

.....
มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

15. ข้าพเจ้าพยายามค้นคว้าวิธีการสอนใหม่ ๆ เพื่อให้ให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนง่ายขึ้น($r = .445$)

.....
มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

16. ข้าพเจ้าพยายามพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ($r = .600$)

.....
มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

17. ถึงแม้จะเลยเวลาราชการแล้ว เมื่อมีนักศึกษามาขอให้ช่วยทบทวนบทเรียน ข้าพเจ้ายินดีช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ($r = .565$)

.....
มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

18. ข้าพเจ้าแสดงความยินดีอย่างจริงใจ เมื่อมีเพื่อนร่วมงานได้เลื่อนขั้นหรือตำแหน่ง($r = .591$)

.....
มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

19. ข้าพเจ้าระมัดระวังในการปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาอย่างเคร่งครัด เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์($r = .573$)

.....
มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

20. ถึงแม้นักศึกษาบางคน จะมีความประพฤติเรียบร้อย แต่ทำคะแนนในวิชาที่ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่ำกว่าเกณฑ์ ข้าพเจ้าก็ไม่ให้นักศึกษาผ่านในวิชาดังกล่าว ($r = .683$)

มากที่สุด มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย ไม่เคยเลย

ผังแบบวัด

องค์ประกอบของแบบวัดการปฏิบัติตนของอาจารย์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ข้อบก	ข้อลบ
1. ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่าย ลดละความฟุ่มเฟือย	1,2,3,4	
2. ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริต	5,6,7,8,	
3. ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์ แข่งขันและต่อสู้กันอย่างรุนแรง	9,10,11,12,	
4. ไม่หยุดนิ่ง ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม ทหารายได้เพิ่มถึงขั้นพอเพียง	13,14,15,16	
5. ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่ว ประพฤติตนตามหลักศาสนา	17,18,19,20	

ชุดที่ 2 ถ้ายทอดทางสังคมในการทำงาน

1. ข้าพเจ้ารู้วิธีการปฏิบัติตนที่ถูกต้องตามกฎหมายข้อบังคับในการทำงานจากการเข้าร่วมประชุมของมหาวิทยาลัย ($r = .516$)

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ข้าพเจ้าได้รับการปลูกฝังคุณธรรมของอาจารย์จากพระที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ($r = .652$)

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ข้าพเจ้ารู้เทคนิคการสอนแบบใหม่ ๆ ได้เพราะมหาวิทยาลัยจัดการอบรม ($r = .752$)

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตนในหน้าที่การงานได้ถูกต้อง เพราะการเข้าอบรมการปฏิบัติตนของอาจารย์ใหม่ที่มหาวิทยาลัยจัดให้ ($r = .742$)

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ชุดที่ 6 ความเชื่อของข้าพเจ้า

1. ข้าพเจ้าเชื่อว่า การได้เลื่อนขั้นหรือตำแหน่งเป็นเรื่องของโชคความมากกว่าเกิดจากความสามารที่แท้จริง
($r = .634$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ที่ว่า "ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น" เกิดขึ้นและเป็นจริงเสมอสำหรับข้าพเจ้า($r = .692$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. คงจะเป็นไปไม่ได้ที่ข้าพเจ้าจะกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีในหน่วยงาน($r = .576$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. การมีเงินทองเหลือใช้หรือร่ำรวย ขึ้นอยู่กับความพยายามมากกว่าโชคหรือดวงชะตา($r = .867$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. การวางแผนล่วงหน้า ไม่ทำให้เกิดผลดีในงาน เพราะมักมีเหตุมาขัดขวาง($r = .692$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ในการทำงานหากหัวหน้าไม่ชอบเราแล้ว ชีวิตการทำงานก็แทบจะจบลงทีเดียว($r = .677$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. อุบัติเหตุส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นเป็นผลเพราะกรรมในอดีตชาติไม่ได้เกิดเพราะความประมาท($r = .674$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. การทำงานในระบบราชการจะเจริญก้าวหน้าจะต้องคอยเอาใจใส่หัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชา($r = .719$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายภาดิณ อังศุณิศ
วันเดือนปีเกิด	20 พฤศจิกายน 2504
สถานที่เกิด	เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	86 ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2527	กศ.บ. สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2546	วท.ม. สาขาวิชาคณิตศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2553	วท.ม. สาขาวิชาการวิจัยพหุติกรรมศาสตร์ประยุกต์ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

